FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

30. DEZEMBER 1983
NUMMER: 21
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

1984 dünyaya barış ülkemize demokrasi getirsin !

- Yeni yılda barış savaşımı yeni kazanımlarla taçlansın !
- Emperyalist saldırı, NATO ve savaş kışkırtıcıları geriletilsin !
- Batı Avrupa'da işsizliğe, yabancı düşmanlığına ve sosyal hakların budanmasına karşı savaşım yükselsin !
- Ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşları zafere ulaşsın !
- Ülkemizde faşist rejime karşı savaşım yükselsin !

Türkiye'nin silahlanma harcamaları

Demokratik hak ve özgürlüklerin boğazlanmasına devam
Sıkıyönetim sürecek
Genel af yok
Amerikan yönetiminin her türlü maceracı isteğine "evet" diyen ABD uydusu bir dış politika
Silahlanma harcamaları arttırılacak
Bankaya koyacak parası olana yüksek faiz
Fiyatlar serbest ama ücretlerin, maaşların ve köylünün taban fiyatlarını dondurmaya devam
Tarım, enerji ve maden sektörleri yabancı sermayeye açılacak
Devlet işletmeleri yerli ve yabancı tekellere satılacak

Faşist diktatörlüğün yeni hükümeti işbaşında !

Turgut Özal hükümetini Çankaya'da onaylatmayı ve kukla meclisten güvenoyu almayı başardıktan sonra "hediye paketleri"ni açmaya başladı. Açılan paketlerden halkımız için daha fazla yokluk ve baskı çıkıyor. Buna karşılık tekellerin önündeki her türlü bürokratik engel, kredi sıkıntısı, döviz

harcamaları bu yıl yarı yarıya artacak

Ordu mevcudunun 824 bin kişiye ulaştığı Türkiye'de silahlanma harcamaları bu yıl ABD'den alınacak 715 milyon dolarlık "askeri yardımla" birlikte 759 milyar 83 milyon liraya ulaşacak. Böylece % 46'lık bir artış gösterecek olan silahlanma harcamaları, asgari ücretin 10 bin lira olduğu ülkemizde çalışabilir nüfus başına ayda 3514 liraya yükselecektir

Yazısı 3. sayfada

önündeki her türlü bürokratik engel, kredi sıkıntısı, döviz zorlanması ortadan kaldırılıyor. Fotoğrafta görüldüğü üzere merdivenlerden inerek halkımızın üstüne adeta çullanan Özal hükümetinin programı da sözünü ettiğimiz saldırının programından ibaret.

Yazısı 3. ve 12-13. sayfalarda

Yeni bir manevra

Ahmet KARDAM

Seçimlerden iki gün önce cuntanın başı Kenan Evren, yaptığı televizyon konuşmasında, Turgut Özal'a açıkça saldırarak onu **"Milli Güvenlik Konseyi'ni yok saymakla"**, **"yalancılıkla"** suçlamış ve halkı açıkça tehdit ederek Sunalp'in MDP'sine oy verilmesini istemişti. Ama seçimlerde MDP büyük bir hezimete uğrarken, en çok oyu alan, Evren'in açıkça saldırdığı Özal'ın partisi oldu. Oy dağılımı, halkın cuntaya karşıymış gibi bir izlenim yaratan Özal'a yönelerek cuntadan bir an önce kurtulmak isteğinin ifadesinden başka bir şey değildi. Bunun tartışılacak bir tarafı yok.

Ama seçim sonuçları konusundaki bu değerlendirmeden hareketle, Özal'ın faşist cuntaya **"rağmen"** iktidar olduğu sonucuna varmanın yanlışlığının da tartışılacak bir tarafı yok. Bu, herşeyden önce, Anavatan Partisi'nin cuntanın üç partisinden biri olduğunu, hem de ABD yönetiminin en çok desteklediği üç partisinden biri olduğunu unutmak demektir.

Karşı karşıya olduğumuz durum şudur: Halk oylarıyla cuntadan duyduğu hoşnutsuzluğu dile getirdi. Ama sandıktan, faşist diktatörlüğün ve onun baş destekçisi ABD emperyalizminin manevra yapabilmesine en elverişli olan sonuç çıktı. Halkın oylarıyla ifade ettiği hoşnutsuzluk, bu hoşnutsuzluğu eritecek ve halkı vuracak bir biçimde kullanılmak isteniyor. Kısacası, faşist rejimin ömrünü uzatmayı hedefleyen yeni bir manevrayla karşı karşıyayız.

Bu manevranın senaryosunu boyalı basının sütunlarında okuyoruz: **"Cuntaya meydan okuyan demokrasi fatihi"** Özal, dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de ancak süngü zoruyla uygulanabilen IMF'nin **"24 Ocak programı"**'nı, sanki yepyeni bir şeymiş gibi hükümet programı diye Meclis kürsüsünden okuyor. Milyonlarca aileyi açlık sınırına getiren bu programın, emekçi yığınların sorunlarına **"çareler getiren sosyal adaletçi"** bir program olduğunu iddia ediyor. Boyalı basın da, dünyanın hiçbir yerinde ne duyulmuş ne de görülmüş bu **"süngü zoruyla ve yüksek faizle sosyal adalet sağlama"** demagojisini derhal bir **"kurtuluş teorisi"** haline getiriyor. Satılık kalemlerden biri, bir zamanlar Abdi İpekçi'nin yazdığı köşeden, Özal'ın cunta hükümetinde Başbakan Yardımcılığı yaptığı dönemde uygulanan yüksek faiz politikasıyla **"hiçbir sol iktidarın hayal edemeyeceği ölçüde bir servetin finans-kapitalden alınıp sayıları milyonları bulan halk kitlelerine aktarıldığını ve halkın bu serveti büyük bir mutluluk içinde paylaştığını"** yazma cesaretini gösterebiliyor. Öteki yazarlar ertesi gün **"ne kadar da doğru söylüyor"** diye alkış tutuyorlar. Ve gazetelerde büyük manşetlerle Özal'ın ardı ardına patlattığı **"halktan yana"**, **"sosyal adaletçi"** paketler...

Boyalı basının bu aşağılık durumu, basit bir **"satılmışlık"** olayı değildir. Bu, ABD emperyalizminin ve onun işbirlikçisi asalak büyük sermayenin başlattığı planlı bir kampanyadır: **"Cuntanın sırtını yere vuran Özal, halka sosyal adalet ve demokrasi getiriyor!"**

Özal'ın patlatsın diye eline sıkıştırılan **"demokrasi paketinde"** başka mallar da var: Meclis içinde Calp'a, hatta Sunalp'a muhalefet yaptırtılması; yapılacak belediye seçimlerine Doğru Yol'la SODEP'in de katılmalarına razı olunması; çok sıkışılırsa bir erken seçim tartışmasına bile göz yumulması... Yeter ki, bütün bunlar 1982 Anayasa'sının çizdiği sınırlar içerisinde kalsın. Halk faşist rejime son vermek kararlılığıyla doğrudan harekete geçmedikçe ithal malı faşizmin elindeki **"çareler"** tükenmez.

İşin kötüsü, faşizmin ömrünü uzatmayı hedefleyen bu yeni manevra demokrasiye inanmış ve ilerici olarak tanınan bazı çevrelerde de yankı uyandırabiliyor. Örneğin böyle bir yazar, **"sivil yönetimin ülke yönetimine tümüyle egemen olmasını beklememiz gerektiğini"** söyleyerek halka 1990 yılına kadar dişini sıkmasını tavsiye edebiliyor. Öte yanda, sol güçler arasından kimileri de, cunta ile Özal arasında ciddi çelişkiler olduğu hayaline kapılarak neye muhalif olduğu belirsiz Doğru Yol ile SODEP'in seçimlere katılabilmelerinin kendi başına demokratik sonuçlar doğurabileceğini sanabiliyor.

Türkiye'yi Ortadoğu'da ikinci bir İsrail yapmaya azmetmiş ABD emperyalizminin ve işbirlikçilerinin halka demokrasi diye yutturmaya çalıştıkları **"yılbaşı hediyesi"** de Turgut Özal oldu. Bu bombalı paketin allanıp pullanmasına yardımcı olmak ağır bir suçtur. 1984 yılı, faşizmin bütün manevralarının boşa çıktığı ve öldürücü darbeler yediği bir yıl olmalıdır. Bunu başarabilmeliyiz.

Özal, kesin dönüşçülerden en az 1 milyar mark bekliyor

10 bin 500 marklık kesin dönüş primini alarak yada buna hak kazanmamış olsalar bile birikmiş emeklilik sigortası primlerini beklemeksizin alma olanağından yararlanarak kesin dönüş yapacak olan Federal Almanya'daki Türkiyeli işçilerin sayısının öngörülenden daha çok oluşu, bir yandan Federal Alman yetkilileri sevindirirken, bir yandan da yeni işbaşına gelen Özal Hükümeti için ciddi bir döviz kaynağı olarak önem taşıyor. Nitekim Özal ve ekibi sadece kesin dönüşçülerden 1984 Haziran'ına kadar en az bir milyar mark **tutarında döviz bekliyor. Kesin Dönüşü Özendirme Yasası'nın getirdiği kurallar, tüm dönüş yapanların, dövizlerini ister istemez Türkiye'ye aktarmalarını gerektiriyor.**

Yazısı 6. Sayfada

Yurtdışındaki tüm sendikacılar ortak bir komite oluşturdular

DISK ve bağlı sendikaların yöneticilerinden, 12 Eylül sonrasında yurt dışına çıkmak zorunda bırakılanların tümü 16-17 Aralık'ta Amsterdam'da ortak bir toplantı düzenlediler. Toplantıda bundan sonraki çalışmaların birlikte yürütülmesi için bir **yönetim komitesi** oluşturulması kararlaştırıldı. DISK Yürütme Kurulu üyesi **Kemal Daysal**'ın, DISK'in yurtdışı temsilcisi **Yücel Top**'un ve **TÖB-DER yöneticilerinin** de yeraldığı toplantıda ayrıca Türk-Iş Genel Kurulu delegelerine seslenen bir çağrının gönderilmesi de karara bağlandı.

Yazısı 5. Sayfada

ONBEŞ GÜNDE TÜRKİYE

13 Aralık

● Turgut Özal Kabinesi bugün Kenan Evren tarafından onaylanarak, Cumhuriyet Türkiyesi'nin 45. hükümeti olarak göreve başladı. Özal Hükümeti, Başbakan, 1 Başbakan yardımcısı, 6 Devlet Bakanı ve 14 Bakan olmak üzere 22 kişiden oluşuyor.

14 Aralık

● Cunta, yeni meclise giremeyen ya da seçimlere katılmayan Danışma Meclisi üyeleriyle Ulusu Hükümeti'nin bakanlarını, üst düzey bürokratik görevlere getirmeyi sürdürüyor. Bugün Ulusu Hükümeti'nin İmar ve İskan Bakanı Ahmet Samsunlu Emekli Sandığı Yönetim Kurulu Üyeliğine ve Adalet Bakanı Kazım Akdoğan Emlak Kredi Bankası Yönetim Kurulu üyeliğine atandı.

15 Aralık

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi tarafından, CHP eski milletvekilleri Ertuğrul Günay ve Temel Ateş Dev-Yol örgütüne yardım ettikleri gerekçesiyle 3'er yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

● Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi tarafından, TKP'ye üye oldukları gerekçesiyle 9 kişi hakkında yeni bir dava açıldı.

16 Aralık

● Halkçı Parti Genel Başkanı Necdet Calp'ın eşi Sevil Calp, Türkiye Kömür İşletmeleri İşveren Sendikası'nın yapılan Genel Kurulu'nda Genel Başkanlığa getirildi.

● THKP-C Kurtuluş adlı örgüte üye oldukları iddiasıyla 5'i için ölüm cezası istenen 54 kişi hakkında yeni bir dava açıldı.

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkeme'de görülmekte olan 8 sanıklı Kawa davasında 1 kişi idam, 2 kişi de ömür boyu hapis cezasına mahkum oldu.

17 Aralık

● Cezmi Kartay'ın istifasıyla boşalan SODEP Genel Başkanlığı'na yeniden Erdal İnönü getirildi. Bilindiği gibi, SODEP'in kuruluşunda Erdal İnönü Genel Başkanlığa getirilmiş, ancak MGK'yi İnönü'nün kurucu üyeliğini ve genel başkanlığını veto etmişti.

18 Aralık

● Bugün İstanbul'da yapılan bir törenle, aralarında 15 eski parlamenterin bulunduğu 128 kişi Doğru Yol Partisi'ne katıldı. DYP Genel Başkanı Yıldırım Avcı törende bir konuşma yaparak, **"iktidarların kazanılan yeri, başkentler değildir. Tepelerde kurulan partiler millet gönlünde sığınak ve dayanak bulamamaktadırlar"** dedi.

19 Aralık

● Daha önce kurucu üyelikleri ve yöneticilikleri Cunta tarafından veto edilen Türkan Akyol, Yaşar Alıçlı, Selahattin Canbay, İbrahim Önen, Muzaffer Saraç, Atilla Sav, Ziya Tinel, Enis Tütüncü, Şerafettin Uzuner ve Kazım Yenice SODEP'in Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'na getirildiler.

20 Aralık

● Başbakan Turgut Özal, 68 sayfalık Hükümet Programı'nı bugün Büyük Millet Meclisi'nde açıkladı. Özal'ın Hükümet Programı'nın Meclis'te görüşülmesinden 2 tam gün geçtikten sonra TBMM'de yeni Hükümet için güven oylaması yapılacak.

21 Aralık

● Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz faiz oranlarının arttırılmasıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, **"bu karar, işçinin mutfağındaki yemeğini azaltması demektir"** dedi ve **"faiz oranlarının yükseltilmesinin enflasyonu daha da arttıracağını"** belirtti.

22 Aralık

● İzmir'de yapılan bir törenle aralarında eski parlamenterlerin de bulunduğu 447 politikacı daha DYP'ye katıldı.

● Özal Hükümeti'nin programı Meclis'te görüşüldü. HP Genel Başkanı Özal Hükümeti'ne güvenoyu vermeyeceklerini açıklarken, MDP bu konuda milletvekillerini serbest bıraktı.

23 Aralık

● İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) olağan aylık toplantısında bir konuşma yapan oda başkanı İbrahim Bodur, **"orta direğin özü sanayici ve işadamlarıdır. Orta direğin özü sağlamsa, o keresteyi hep kullanırsınız"** dedi.

● Ana.P. TBMM'ne bir yasa tasarısı vererek, mahalli seçimlerin 3 Haziran tarihinde yapılmasını istedi.

24 Aralık

● Bugün TBMM'nde yapılan güven oylamasında Turgut Özal Hükümeti 213 kabulle güvenoyu aldı. Oylamada 115 milletvekili red ve 65 milletvekili de çekimser oy kullandı. HP milletvekilleri red oyu kullanırken, MDP'li milletvekillerin çekimser oy kullandıkları görüldü.

● Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde görülmekte olan PKK ve Dev-Yol'la ilgili iki davada 101 kişinin idamı istendi. Diyarbakır 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde, 312 sanıklı PKK davasında 85 ve Dev-Yol davasın da 16 kişinin idam cezasına çarptırılmasını istedi.

25 Aralık

● İzmir İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun yaptığı açıklamaya göre, 1983 yılında iş bulmak için yapılan başvurular, geçtiğimiz yıla oranla yüzde 40 arttı. Yapılan açıklamada, hergün sabahın dördünden itibaren yüzlerce kişinin İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun önünde kuyruklar oluştur-

ŞU BİZİM TÜRKİYE

İnsan Hakları Günü kutlanıyor

ANKARA, (A.A.) - Başbakan Bülend Ulusu, "Ülkemiz bugüne değin olduğu gibi bundan sonra da İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin yakın bir takipçisi olmaya devam edecektir" dedi.

Başbakan Bülend Ulusu, 10 Aralık İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabul edilişinin 35. yıldönümü dolayısıyla Birleşmiş Milletler Türk Derneği tarafından düzenlenen törene bir mesaj gön-

Gözünüze kuvvet verin ve bu gazete kupürünü okuyun! Biz ek yorum yapmıyoruz!

Kabine ana

Hafize Hanım'ın kabinede 3 oğlu var

ŞANSLI KAYNANA

Hükümet değil aile şirketi kuruldu

Turgut Özal'ın anası Hafize Hanım'ın yeni hükümette üç oğlu var. Asıl oğlu Turgut Başbakan; kardeşinin yetimi olan ve elinde büyüdüğünü anlattığı Hüsnü Doğan Köyişleri Bakanı, Turgut Özal'ın karısının kardeşi yani bacanağı olan Ali Tanrıyar da Hafize Hanım'ın manevi oğlu. Bir "Devlet Ana" bilirdik; bu da milletin anasını ağlatmaya

Nimete ihanet

İşverenlerin son dönemdeki en büyük propaganda konularından biri iş bulmanın başlıbaşına bir nimet olduğu ve işçinin ücret zammı falan istemesinin bu nimete ihanet olacağı. Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada **"Böyle bir dönemde, işi olanın ölçüsüz ücret talepleriyle ekonomiyi zorlaması hoş görülemez"** diyerek, sermaye kesiminin bu propagandasını bir kez daha somutladı. Buna karşılık sermaye kesimini **"zavallı"** gösterebilmek için de kantarın topuzunu iyice kaçırdılar ve **"işçilerin örgütlülüğü karşısında işverenlerin durumu tek kelime ile vahimdir. Bazı işkollarında işveren sendikası üyesi olmayan işyerlerinin oranı yüzde 95'e vardı"**dediler. Bu büyük oranın hangi işkolunda olduğu sorusuna **"gıda sanayiinde"** yanıtını verdi-

yapmıyoruz!

Ayranımız yok içmeğe

Yeni hükümete bile bırakılmadan, Cunta tarafından 9 Aralık'ta alelacele imzalanan F-16 savaş uçakları alımına ilişkin anlaşmaya göre, Türkiye, dev ABD tekeli General Dynamics'e, ilk taksit olarak 15 gün içinde 100 milyon dolar ödeyecek. Ayranımız yok içmeğe, F-16'larla gideceğiz ABD için savaşmaya...

Her "höt" dediği keçi olsa

Erzurum çevresinde zelzele felaketi olduğu zaman, başta cuntabaşı, tüm cuntacılar zelzele bölgesine koşmuş, bölgede deli dana gibi dolaşmış, yaraların en kısa zamanda sarılacağını, kimsenin açıkta kalmayacağını, en kısa zamanda yeni konutlara taşınılacağını veya iskan düşünüleceğini vaadetmişlerdi.

Geçtiğimiz günlerde sıfırın altında 10 derecede açıkta titreşen ve yabancı dergilere, örneğin Stern'e bile konu olan felaketzedeler, dilekçeyle Evren'e başvurdular ve **"Evlerden vazgeçtik, bari bizleri donmaktan kurtarın"** dediler. Zavallı depremzedeler cuntacıların her höt dediklerinin keçi, her yapacağız, edeceğiz dediklerinin doğru olduğunu sanmışlardı herhalde.

Cunta gözlüğünden başka gözlük yasak

Şimdilerde Cumhurbaşkanı diye anılan cuntabaşı Evren, yeni hükümetle tanışma töreninde, bakanlarına **"parti gözlüğü takarsanız karşınızda olurum"** dedi. Kimileri bunu, tarafsız olun, tarafsız kalın anlamına çektilerse de, aslında Evren'in söylemek istediği açıktı. Evren yeni bakanlara **"sakın ola ki, demokrasi, partiler, gerçek bir Meclis ve hükümet var sanmayın. Cunta gözlüklerini hiç çıkartmayın"** demek istiyordu.

işleri Bakanı. Turgut Özal'ın karısının kardeşi yani bacanağı olan Ali Tanrıyar da Hafize Hanım'ın manevi oğlu. Bir "Devlet Ana" bilirdik; bu da milletin anasını ağlatmaya hazırlanan yeni hükümetin anası... Azize hanım ise "Kabine Kaynana" ...Hem Özal'ın, hem Tanrıyar'ın kaynanası. Yani bir de kaynana dırdırı çekeceğiz.

büyük oranın hangi işkolunda olduğu sorusuna **"gıda sanayiinde"** yanıtını verdiler. **"Kim bu işverenler?"** dendiğinde ise hiç utanmadan **"bakkallar"** dediler.

Dayanıklı, uzun boylu zam aranıyor

Ortalığı kasıp kavuran son akaryakıt zammından sonra, Türk parasının değerinin hızla düşmesi yüzünden petrol ve petrol ürünlerine yeniden zam yapılması gerektiği bildiriliyor. Ünlü 24 Ocak Kararları'ndan sonra, yeni tam dört yılda, akaryakıta 1980'de 6 defa, 1981'de 4 defa, 1982'de 3 defa, 1983'de, sonuncusu yüzde 15 olmak üzere 2 defa zam yapıldı. Dört yılda 15 kez zam gören akaryakıt fiyatlarına yapılan son yüzde 15'lik zammın da **"boyunun kısa geldiği"** önümüzdeki günlerde Özal hükümetinin ilk işinin petrol ürünlerine yeni zamlar yapmak olacağı bildiriliyor. Ama ne gam! Yılbaşı gecesi tarifelerine bakınca **"kim korkar hain zamdan"** demek gerek. Türkiye'de gazinoların özel yılbaşı tarifeleri, bu yıl kişi başına 10 bin liradan başlıyor 18 bin liraya kadar gidiyor. Yılbaşını evinde, televizyon karşısında geçirecek dört kişilik bir aile çoluk çocuk, hindili, şaraplı iyi bir yılbaşı yemeği yiyebilmek için 10 bin lira civarında masraf yapmak zorunda. Dört kilo gelen büyücek bir hindinin fiyatı ise 4500 lira. Üstelik bütün bunlar şimdilik. Sırada Özal'ın yeni paketleri var.

"Yasal izin alır almaz kolları sıvayacağım"

Kastelli: "Orta direk şimdi oh!.. diyecek,

BEKLEMEDE

Orta direğe müjde: Düşmez kalkmaz bir Kastelli

Onca olaydan, parasını kaptırıp intihar edenlerden, kalpten gidenlerden tutun da önce Isviçre'nin lüks otellerinde, sonra hapishanelerde geçirdiği **"güç"** günlere kadar giden bir maceradan sonra devran değişip ağası Turgut Özal iktidara oturulunca, Kastelli'nin yine sermaye piyasasına döneceği ve **"Orta direği sevindireceği"** müjdeleniyor.

Kastelli, Türkiye gazetelerinde yine büyük boy fotoğraflar ve sevimli röportajlarla birinci sayfaların baş köşelerine oturdu. **"Yasal izin alır almaz kolları sıvayacağım, meydan çok boş kaldı"** diyor.

Faizler yine yükseltildi, Özal iktidarda, ikinci 24 Ocak operasyonu yapıldı, yani Kastelli'nin günü yine geldi.

Hadi bakalım konsun paracıklar cebe ve yüzde 100 faiz verecek Kastelli'ye... Bizim milletin bir özelliği de fazla unutkan olması değil midir zaten?

Ben çoğunuzun yakinen tanıdığı Beynelminel Sünnet Uzmanı

KEMAL ÖZKAN

Hepinizin yeni yılını içtenlikle kutlarım..

ILK TOPLU SÜNNET PROGRAMIM

● 24 ARALIK 1983

● 25 ARALIK 1983

● 26 ARALIK 1983

Özal içerde, Özkan dışarda "kesmeye" hazırlanıyorlar

Türkiye'de evlerde pansumancılıktan başlayıp milyoner ve **"meşhur sünnetçi"**liğe yükselen bir **Kemal Özkan** vardır. Son olarak ANAVATAN Partisi'nden milletvekili adayı da olup veto edilen Özkan şimdi Almanya'ya kesmeye geliyor. Gazetelere verdiği büyük ilanlarda ANAVATAN'dan kucak dolusu sevgiler diyerek, iktidar partisine bağlılığını hatırlatmayı da ihmal etmiyor. Özkan'ın ilanındaki şu cümleler özellikle dikkati çekiyor:

"Resmi müsadeli, denenmiş, ağlatmadan, kanatmadan, yatırmadan, ekonomik, eğlenceli, tekbirli, dualı sünnetler..." Tıpkı bağlı olduğu partinin başkanı ve yeni Başbakan Özal gibi: Cunta'dan resmi müsaadeli, faşizm ve Amerika tarafından denenmiş, yumuşak görünümlü, eğlenceli ve de dini bütün... Kısaca, Özal içerde, Özkan dışarda halkı kesmeye hazırlanıyorlar.

baren yüzlerce kişinin Iş ve Işçi Bulma Kurumu'nun önünde kuyruklar oluşturduğu ve ancak günde 200 kişinin kaydının yapılabildiği belirtildi.

● Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanvekili Süleyman Türkoğlu bir açıklama yaparak, **"SODEP ve DYP'nin yerel seçimlere katılıp katılmayacaklarına YSK karar verecek"** dedi.

● Maliye Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, vergilerin ulusal gelir içindeki payında gerileme oldu. 1982 yılında vergilerin ulusal gelir içindeki payı yüzde 17,9 iken, bu büyüklük 1983'de yüzde 16,5'e geriledi.

26 Aralık

● 1983 yılında dışsatım gelirlerinin yüzde 69'unun dış borç ödemelerine gittiği açıklandı. Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamaya göre, 1983'ün Ocak-Eylül dönemini kapsayan ilk dokuz ayında 2 milyar 694 milyon dolarlık dış borç ödendi. Bu büyüklük, dokuz aylık dışsatım geliri olan 3 milyar 908 milyon doların yüzde 69'unu oluşturuyor.

● Geçim sıkıntısı içinde olan memurların tümüne yakınının Emekli Sandığı'na borçlu oldukları açıklandı. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden yapılan açıklamaya göre, sadece 1983 yılında 511 bin memur kurumdan 22 milyar 250 milyon lira borç aldı.

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. **Herausberger:** Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1 Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Kardam **Zentralredaktion und Anschrift aller Verantwortlichen:** 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92 **Herstellung:** Eigenvertrieb **Druck:** Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48, Säntisstr. 49, **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postscheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 10 Postscheckamt Berlin-West **Abone Koşulları:** F.Almanya ve Batıberlin'de 6 aylık (12 sayı) 30. DM, 1 yıllık (24 sayı) 60. DM. **Temsilcilikler- Fransa:** Paris, Tel: 01-258 26 90, **F.Almanya:** Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, **Belçika:** Brüksel: B.P. 83, **Hollanda:** Amsterdam, Tel: 020-942323, **Ingiltere:** Londra, Tel: 01-801 7046, **Danimarka:** Kopenhag, Tel: 01-707 506, **Isveç:** Stockholm, Tel: 08-367 576

Devletin yapısındaki oldukça köklü değişiklikler aslında sadece sermayedar sınıfın önündeki bürokratik engelleri kaldırmaya yönelik

Turgut Özal'ın yılbaşı hediye paketleri açılıyor

● **Hükümetin "fırtına" operasyonunun özeti: Ekonomik ve siyasal karar mekanizmalarında kesin merkeziyetçilik**

İMF'nin ve Reagan'ın Türkiye'deki güvenilir adamı Turgut Özal, önce Başbakan atandı. Sonra Cunta'nın Başbakanı Ulusu'yu harcayarak Meclis Başkanını bildiği gibi seçtirdi. Sonra Evren'e hükümetini onaylattı ve nihayet programını Meclis'ten geçirdi ve 213 **"kabul"** ile güvenoyu aldı.

Daha Hükümet güvenoyu alıp işe başlamadan, Özal, Cunta'dan aldığı kararname ile ortalığı birbirine kattı. Özal'ın **"ilk paketi"** adı verilen kararnameler dizisi devletin kuruluş şemasını, örgütleniş biçimini oldukça köklü değiştiriyor. Gazetelerde ve kamuoyunda, bu düzenleme **"Özal'ın fırtına harekatı"** diye yansıtıldı ve bir **"süpermen"** görüntüsü yaratılmaya çalışıldı. Oysa bu değişiklik Özal henüz Cunta hükümetinden istifa etmeden önce, Ulusu'nun Başbakanlığı döneminde Zeyyat Baykara, Ilhan Öztrak, Kamuran Evliyaoğlu ve Turgut Özal'dan oluşan bir hükümet komisyonunca bir buçuk yılda hazırlanmış, 600 sayfalık bir rapor haline getirilmiş, ama o sıralarda çeşitli hesaplarla uygulanamamıştı. Özal Cunta'nın ilk iki yılı içinde hazırlanmış olan bu **"devlet yapısı değişikliği"**ni Hükümetin güvenoyu almasını bile beklemeden hızla uyguladı. Bu operasyonla gerçekten de devletin kuruluş yapısı değişti. Operasyonu şöyle özetlemek mümkün: Bu dönem faşizmden medet uman tekellerin devletine, faşist bir rejimin gereksinim duyduğu, ekonominin yönlendirilmesinde ve karar mekanizmalarının işletilip kararların uygulatılmasında **kesin merkeziyetçilik**, tek kişinin (yani Özal'ın) ve çevresindeki teknokrat nitelikli **dar bir uygulayıcılar kadrosunun kararlarına kesin bağımlılık**, bazen **"resmi"** sıfatı bile olmayan bu kadrolara devletin işlerini istedikleri gibi çevirebilecekleri **keyfi yönetim esnekliği** getirildi.

O kadar gürültüsü koparılan **"bürokrasinin ortadan kaldırılacağı"** vaadi ise, devlet örgütlenmesinde yapılan bu düzenlemeyi yığınlara **sevimli** gösterebilmek için bilinçli olarak geliştirilmiş bir yalandan ibaretti. Özal, kimi bürokratik işlemleri ortadan kaldırıp devlet dairelerinde sürünülmesine son veriyordu ama sadece ihracatçılar, sanayiciler, kredi peşinde koşan işadamları yani sermaye kesimi için. Sade vatandaşın mahkemede, tapuda, devlet dairesinde sürünüp horlanmasını önleyecek en küçük bir önlem bile yoktu.

Devlet yapısı ve bakanlıklar yeniden düzenlenirken, Özal sadece Milli Savunma Bakanlığı'na hiç bir şekilde dokunamadı. Böylece cuntanın kendisine çizdiği sınırlar içinde kalacağını, ordunun işine karışmayacağını bir kez daha gösterdi.

Özal'ın ikinci hediye paketi, kendi deyimi ile **"orta direğe yılbaşı hediyesi"**. Türkiye ekonomisini allak bullak eden yüksek faiz sistemine yeniden dönüş oldu. Tasarruf mevduatı faizleri yükseltildi. Sadece, bankalara yatırıp faizini alabileceği **birkaç milyonu olan dar bir vatandaş kitlesini** ilgilendiren; bugün ne yiyeceğini, çocuğunun altı delinmiş ayakkabısını nasıl yenileyeceğini düşünen işçiyi, memuru, dar gelirliyi, köylüyü, yani emekçi milyonları hiç ilgilendirmeyen bu karar dışında, Özal'ın daha güvenoyu bile almadan cuntabaşının onayladığı kararnamelerle açtığı bu ikinci paketten çıkan hediyeler, sadece büyük sermaye kesimini ilgilendiriyordu.

Özal, **"fırtına"** operasyonlara devam ediyor. Tıpkı hükümet programı ve kararnameleri gibi yaptığı işlerin tümü tek bir hedefe, ekonomiye yönelik. Şimdi amacı ve acelesi, bir avuç holdingin emperyalizmle birlikte at oynatacağı bir Türkiye'nin, faşizmin sivil kılıf altında kurumlaştırılmaya çalışıldığı bir Türkiye'nin ekonomisini ve devlet yapısını emperyalizm ve işbirlikçi oligarşinin yeni ihtiyaçlarına göre biçimlendirmek. Cumhurbaşkanı adını almış cuntabaşı ve üniformalarını çıkarıp Cumhurbaşkanlığı Konseyi adını almış diğer dört cunta üyesiyle işbirliği içinde, sırtını hepsinin de büyüğü olan karar merkezlerine dayamış olarak yıllardır hazırlandığı **"görevi"** yerine getirmeye çalışıyor.

TÖB-DER yöneticisi Kenan Aras öldürüldü

TÖB-DER Genel Yönetim Kurulu üyesi Kenan Aras, karnından tüfek kurşunuyla vurularak öldürüldü. Aras, en son 1 Aralık günü akşam üzeri evinden ayrıldı ve aynı günün gecesi Ağrı iline 5 kilometre uzaklıktaki Keşiş Köyü ile Murat-kan Köyü yollarının kesiştiği kavşakta köylüler tarafından koma halinde bulundu. Karaciğerinden tüfek kurşunuyla yaralanan, Aras, kaldırıldığı hastanede ifade veremeden öldü.

TURGUT ÖZAL VE BAKANLARI

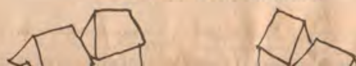
OYA BAYDAR **Yorum**

Yeni devşirmeler

OSMANLI sarayında **"devşirme geleneği"** ve **"devşirmeler"** vardı. Devşirmeler, Osmanlı'nın sefere çıktığı ülkelerden veya Anadolu'nun ücra köşelerinden toplanır; vatanlarından, memleketlerinden, ailelerinden, köklerinden koparılır; çocukluktan itibaren sarayda yetiştirilir; içlerinden en yetenekli, en uyumlu olanlar, Osmanlı saray ve devletinin yüksek görevlerine hazırlanırdı. Kendi kökenini, sınıfını, töresini unutmuş, Osmanlı töre ve geleneklerini benimsemiş; tutunacağı tek dal, onu devşirip, köleleştirip, yetiştirmiş saray, yani Osmanlı egemen sınıfları olan kişilerdi bunlar. Devşirmelerin ve devşirme geleneğinin özelliği, bunların en yüksek mevkilere, bürokrasinin en tepelerine, örneğin sadrazamlığa kadar yükselebilmeleriydi. Ne gördülerse sarayda görmüş, saraya kul köle olmuş bu kişiler, Padişah'tan çok Padişah'çı olurlar, halkı inim inim inletmesini en iyi onlar bilirler, efendilerinin çıkarlarını en iyi onlar korurlardı. Günlerini doldurup görevlerini yerine getirdiklerinde başlarının vurulduğu da sıkçana görülürdü.

ŞİMDİ, yeni efendilerin, yani holdingcilerin, tekelcilerin ve de bunların bağlı oldukları yabancı mihrakların **"yeni devşirme"**leri var. Türkiye'ye Başbakan "edilen" Turgut Özal ve kabinesi tanıtılırken, özellikleri sıralanırken, halkın başına ne çoraplar örmeye hazırlandıkları konusunda yorumlar yapılırken, "küçük" görünen bir nokta unutulmamalı: Bunlar, Osmanlı saray devşirmelerinin 1984'deki yeni modelleridir. Emperyalizm ve Türkiye büyük sermayesi, holdingler, tekeller ve asıl "işbirlikçi oligarşi" dediğimiz o bir avuç faşizm yanlısı kesim, ilk kez Özal hükümetiyle, eski devşirme geleneğini yeniden kurmaktadır. Bugüne kadar en sağından en soluna kadar, cunta öncesi hükümetlerin hiçbiri, Özal hükümeti kadar devşirme yapılı, Özal'ın kadroları kadar efendi-

HAT SANATINA BÜYÜK İLGİ VAR.

kaldırıldığı hastanede ifade vere-meden öldü.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Kenan Aras'ın 12 Eylül sonrasında çarptırıldığı cezayı tamamlayarak geçtiğimiz Mayıs ayında cezaevinden tahliye olduğunu, ancak sıkıyönetim güçlerinin ve polisin baskılarından kurtulamadığını, polis tarafından üç kez arandığını ve yarı gizli bir yaşama zorlandığını bildirdi.

Hatırlanacağı gibi, bundan altı ay önce TÖB-DER Genel Saymanı Abdullah Gölbudak da cezasını çektiği Ankara Merkez Cezaevi'nde gördüğü işkence sonucu ölmüştü.

Türk ordusunun mevcudu tam 824 bin kişiye ulaştı

Türkiye'nin silahlanma harcamaları bu yıl yarı yarıya artacak

Aralık ayının ilk haftasında Brüksel'de yayınlanan **"NATO Savunmasına İlişkin Mali ve Ekonomik Veriler-1983"** başlığını taşıyan NATO raporunda Türkiye'nin silahlanma harcamaları ve Türk ordusunun mevcuduna ait rakamlar da yer aldı.

NATO raporuna göre, 1982 yılında 769 bin olan Türk ordusunun mevcudu 1983 yılı içinde yüzde 7 oranında, yani 55 bin artarak 824 bine ulaştı.

Aynı rapora göre, 1983 yılında 447 milyar 790 milyon lira olan Savunma Bakanlığı bütçesi, cuntanın geçtiğimiz günlerde yasalaştırdığı yeni bütçeyle 1984 yılı için yüzde 24'lük artışla 556 milyar 738 milyon lira olarak kesinleşti.

Ne var ki, Milli Savunma Bakanlığı bütçeleri ABD'den alınan bir kısmı **"hibe"**, büyük kısmı ise **"borç"** biçiminde olan **"askeri yardımları"** içermediğinden Türkiye'nin silahlanma bütçesini tam olarak yansıtmıyor. ABD'nin 1983 yılı için Türkiye'ye verdiği **"askeri yardım"** tutarı 400 milyon dolar, yani 1983 yılı başındaki Türk Lirası karşılığı olarak 72 milyar lira oldu. ABD'den 1984 yılı için alınacak **"askeri yardım"** miktarı ise gene geçtiğimiz günlerde 715 milyon dolar, yani bugünkü Türk Lirası karşılığı ile 202 milyar 345 milyon lira olarak kesinleşti.

Böylece, ABD'den alınan **"askeri yardım"**larla birlikte 1983 yılında 519 milyar 790 milyon lira olan silahlanma harcamaları, 1984 yılında 759 milyar 83 milyon liraya yükselerek yüzde 46 oranında, yani yarıyarıya yakın bir artış gösterecektir.

Resmi istatistiklere göre Türkiye'deki çalışabilir yaştaki nüfus 18 milyon civarındadır. Buna göre, asgari ücretin ayda 10 bin lira olduğu Türkiye'de çalışabilir durumdaki nüfus başına düşen silahlanma harcamaları 1984 yılında ayda 3514 liraya yükselecektir.

TÜRKİYE'NİN SİLAHLANMA HARCAMALARI

	1983 Yılı	1984 Yılı
Savunma Bakanlığı Bütçesi	447,790 milyon TL	556,738 milyon TL
ABD Askeri Yardımları	72,000 milyon TL	202,345 milyon TL
Toplam Silahlanma Harcaması	519,790 milyon TL	759,083 milyon TL
1983 Yılına Göre Silahlanma Harcamalarındaki Artış		239,293 milyon TL (yüzde 46)
Ordudaki Asker Mevcudu		824 bin kişi
Çalışabilir Durumdaki Nüfus		18 milyon kişi
Çalışabilir Nüfus Başına Düşen Silahlanma Harcaması		Yılda: 42,170 TL Ayda: 3,514 TL

Özal hükümeti kadar devşirme yapılı, Özal'ın kadroları kadar efendilerin usta ve becerikli uşakları ve bu kadar "bağımsız politika yoksunu" olmamışlardı.

TÜRKİYE kamuoyunda, Türkiye basınında, Özal'ın seçimleri kazandığından bu yana geliştirilen propaganda Özal ve kadrosunun ne kadar genç, ne kadar işinin ehli olduğu; "teknokratlardan" yani Türkçesi kendi dalının, kendi işinin inceliklerini, teknik yönlerini iyi bilen, bu konuda uzmanlaşmış kişilerden oluştuğu, yepyeni bir zihniyet, yepyeni bir yapı taşıdığıdır. Şu günlerde bu propaganda bir başka propaganda öğesiyle renklendirilmiştir. Özal dahil, hemen hemen tüm bakanlar, Türkiye'nin "orta-alt" denilebilecek görece yoksul veya orta halli kesimlerinden, halk kesimlerinden gelmektedirler. Gazetelerde çıkan fotoğraflarda görülen bakan analarının beyaz başörtüleri, yaşlı babaların sakalları, ana-baba evlerinin mütevaziliği sadece bir aldatmaca değildir. Kimi bakanların babası Devlet Demiryolları aşçısı, kimininki halı dokumacısıdır. Küçük memur çocukları, küçük esnaf çocukları çoğunluktadır. Örneğin bir yeni bakanın ana-babası, **"Oğlumuz sayesinde Amerika'yı bile gördük"** diyerek, Türkiye'nin halk kesimlerinden gelen insanının Amerika'yı görme tutkusunu dile getirivermektedir. Çoğunun eşleri çalışmakta, çoğu bakan eşlerinin ilk şikayeti pahalılık olmaktadır. Madalyonun bir yüzünü oluşturan bu tablo, son günlerde bilinçaltı olarak sergilenmekte, yığınların kafasında halktan çıkma bir hükümet görünümü yaratılmaya çalışılmakta, **"Orta Direk"** masallarıyla, kendileri de **"orta direk"**ten çıkmış görünen bu kişiler sevimli kılınmaktadır.

SADRAZAM Özal ve birçoğu da akraba ve yakınlardan oluşan kadrosu, işte bu anlamda, tam yeni zaman devşirmeleridirler. Onlar gerçekten de orta halli ailelerden çıkmış, her biri ailelerinin büyük fedakarlıklarıyla okutulabilmiş, daha genç yaştan sermayeye yanaşmış, sermaye olanaklarıyla gelişmiş, uluslararası sermayenin en önemli merkezlerinde iyi öğrenim görmüş ve yetiştirilmiş, tıpkı devşirmeler gibi devlet hizmetlerinde, bürokrasinin üst kesimlerinde görev yapmış ve nihayet Türkiye tekelci sermayesi, Türkiye oligarşisi 1980'lerdeki "operasyonu"na başladığı zaman da, yerli yabancı holdingler adına ve tam onların kapıkulları, devşirmeleri olarak, en yüksek görevlere getirilmiş kişilerdir. Övüle övüle bitirilemeyen ve bir güvence olarak ileri sürülen **"teknokratlıkları"** tam da bu durumlarının simgesidir. Bu kadro, belli bir politik yönün politik sözcülerinden bile oluşmamaktadır. Özal ve kadrosu, doğrudan doğruya işbirlikçi tekelci holdinglerin, faşizmden medet uman oligarşinin, bunların ardındaki ABD emperyalizminin en saldırgan kanatlarının teknik adamlarıdır, devşirmeleridir.

KUŞKUSUZ, geniş anlamda her politik kadro, her hükümet belli toplumsal sınıfların politikasını onlar adına güder. Ancak, bu genel kural pek karmaşık bir ilişkiler sistemi ortamında, görece bağımsızlıklarla, karmaşık bir biçimde gelişir ve siyasal partiler, siyasal kadrolar, eninde sonunda bir toplumsal sınıfa bağlanan ama kendi kişiliklerini de barındıran ve yansıtan bir tablo sunarlar. Bu defa, emperyalizm ve yerli holdingler, bu ölçüde kısıtlı ve görece bir bağımsızlığa bile tahammül edemeden, doğrudan devşirmelerini getirmiştir iktidar mevkilerine. Kökenini, sınıfını çoktan unutmuş, o sınıftan kopmuş, tekelcilere sadece genel sınıfsal değil, kişisel bağlarla da bağlanmış, hayatı ve geleceği holdinglerin geleceğine bağımlı modern devşirmelerdir bunlar. Bu devşirme nitelikleri yüzünden de emekçi halkı ezmekte, holdinglerin, tekellerin, oligarşinin bugün için parlamenter görünümlü faşizm olan politikasını bu çerçevede sürdürmekte, cuntadan çok cuntacı, holdingçiden çok holdingçi olacaklardır. Bu konuda yaratılmak istenen yanılgıları anında dağıtmak da bizim görevimizdir.

MDP'ye şimdiden "cenaze" gözüyle bakılırken, "muhalif" Doğru Yol'un neye muhalif olduğu belli olmadı

Burjuva partiler yelpazesinde var olma ve yer arama kavgası şiddetlendi

Türkiye'de bütün dikkatler Özal ve yeni kurulan hükümete çevrilmişken, Anavatan Partisi dışındaki partilerdeki önemli gelişmeler ve hareketlilik gözden kaçırılmamalı. Cunta'nın Millet Meclisi'nde yeralan faşizmden icazetli ve destekli muhalefet partisi **Halkçı Parti** ile, Cunta'nın kendi adına iktidara hazırladığı, ama daha sonra evdeki pazarın sandığa ve emperyalizmin en üst merkezlerinin hesaplarına uymaması yüzünden en küçük parti görünümünde kalan **Milliyetçi Demokrasi Partisi** zor günler geçiriyorlar. Ama asıl hareket ve geleceğe dönük önemli gelişmeler resmi burjuva muhalefetinin sağ ve merkezci kanatları, yani SODEP ve Doğru Yol Partilerinde gözleniyor.

Yaşayan cenaze MDP, kaçınılmaz sonunu geciktirme çabasında

MDP şaşkın ördek

Seçimlerin ertesi günü, Genel Başkanın Başbakan adayı olarak okuyacağı konuşmanın metni bile hazırken seçimlerden en küçük parti olarak çıkan MDP,yapısı gereği bu seçim yenilgisinden sonra, şu günlerde yok olmaya doğru ılk adımlarını hızla atıyor. Geçtiğimiz günlerde yapılan kapalı toplantıda 35 il başkanı bir bildiri yayınlayarak Genel Başkan yardımcısı **Musa Öğün,** Genel Sekreter **Doğan Kasaroğlu,** Genel Sekreter yardımcısı **Ertan Karasu** ve Genel Başkan yardımcısı **Namık Kemal Şentürk**'ün istifasını istediler. Alınan bilgilere göre, açıkça söylenmese de, hala **"akıllı ve kuvvetli"** olduğunu iddia eden parti genel başkanı Turgut Sunalp'in de istifası isteniyor.

MDP'deki sıkıntı aslında, bu partiyi iktidar partisi gördükleri için katılanların seçimleri kaybetmeyi içlerine yediremediklerinden kaynaklanıyor. Parti içinde partinin feshedilip Doğru Yol'la birleşmesi yolunda güçlü bir akım var. Bir diğer eğilim ise partiyi faşizmin dar sivil siyasal gücü durumunda tutma eğilimi. Ancak partinin kurucularından İzzettin

olan MDP'nin tabansızlığı, doğrudan askeri ve parlementosuz faşizm olmadıkça, onu siyaset sahnesinden silinmeye mahkum ediyor.

Cunta'nın sol muhalefetle görevlendirdiği resmi ve icazetli Halkçı Parti, merkez ve merkez soldaki yeni gelişmeler karşısında MDP'nin durumuna düşmemek için kendi Genel Başkanı'nın deyimiyle **"Anayasanın sınırlarının elverdiği kadar sol"** olmaya çabalıyor. HP. sol seçmenlere yönelik kimi göstermelik açıklamalar ve karar tasarıları peşinde. Seçimlerde kendinin de ummadığı oranda oy sağlayan Halkçı Parti'nin henüz tüm umutlarını yitirmediği ve asıl umudunu SODEP'in karşısında kurulacağı anlaşılan yeni "Sosyal Demokrat" partinin kendisine rakip gördüğü güçleri bölmesine bağladığı anlaşılıyor.

Ve Doğru Yol'u bulanlar

Türkiye'de siyasal partiler alanında son günlerin en büyük hareketliliği AP' nin ve bir bakıma eski DP'nin devamcısı ve varisi olan Doğru Yol Partisinde yaşanıyor. Doğru Yol'a geçtiğimiz günlerde, önce Cunta tarafından kapatılan ve şimdi üzerlerindeki siyaset yasağı kalkan Büyük Türkiye partisi'nin 21 kurucusu ve 80 haberleri ilk katılımları da bastırdı. Katılanlar arasında AP'nin eski ünlü il başkanlarından ve kapatılan Büyük Türkiye Partisi Genel başkanı Hüsamettin Cindoruk'la Ihsan Sabri Çağlayangil de var. Doğru Yol Genel Başkanı, bugünlerde Anavatan Partisi'ne meyledenleri çok kızdıran gösterişli törenlerden birinde **"Tepelerde kurulan partiler ebediyen kandil gibi kalacaklar"** diyerek Cunta icazetli Meclis partilerinin milletvekillerine, özellikle de bugünlerde dağılma sürecine adım atan MDP'deki milletvekillerine ve bu partinin teşkilatına göz kırptı. Doğru Yol'un güçlenme hesaplarının ilk maddesi, hemen veya belli bir sürede MDP'nin ve hatta Anavatan Partisi'nin milletvekillerinden kendisine iltihak sağlamak ve bu partileri dağıtmak. Doğru Yol Partisi şu anda AP'nin önemli yönetici kadro ve sempatizanlarıyla AP örgütünün büyük bir bölümünü toparlamayı başarmış durumda. Önümüzdeki günlerde de daha da güçleneceğini söylemek kehanet olmaz.

İnönü'nün dönüşü

Sosyal Demokrasi partisinden vetolar yüzünden ayrılan parti kurucu ve yöneticileri, aykırı bir hüküm ve yasak olmadı.

yerini İnönü'ye bırakan **Cezmi Kartay** Genel Başkan yardımcısı olurlarken, vetoyemiş **Atilla Sav** da Genel Sekreterliğe getirildi. Aradaki süreyi eleştiri konusu olacak kadar sessiz geçirmiş olan SODEP, bu dönem boyunca 66 il ve 530 ilçede örgütlenmiş bulunuyor. Ancak önümüzdeki günlerde, bir liberal merkez partisi sayılması gereken "Sosyal Demokrat" adlı SODEP'i en çok zorlayacak konu Halil Tunç önderliğinde kurulacağı bildirilen yeni sosyal demokrat parti olacak. Açıklanmasa bile, bu partiyle birleşme olanakları aranmasının sürdürüldüğü bildiriliyor.

Tunç hızlı giriyor

Partilerin kuruluşu döneminde bir Sosyal Demokrat Parti kuruluşunu yanlış gördüğünü söyleyen ve eleştiren, daha sonra da SODEP'e oldukça sert eleştiriler yönelten **Halil Tunç,** parti kurma çalışmalarını sürdürüyor. Halil Tunç Ecevit'in 12 Eylül'den sonra geliştirdiği Kuzey ülkeleri örneği Sosyal Demokrat Parti teorisinin uygulayıcısı görünümünde. Sendikalara dayanarak kurulacak bir sağ sosyal demokrat parti peşinde.

Yeni parti girişiminin şimdilik ortaya çıkan adları Halil Tunç'tan başka, işadamı **Murtaza Çelik** ve CHP'nin sağını temsil eden adlardan **Sedat Akman.** Partinin program ve tüzüğünün hazır olduğunu açıklayan Tunç lider ve kurucu kadroyu tabanın belirleyeceğini söylüyor. Aslında Tunç'un kadroya ilişkin ciddi sorunları var. Çünkü taban ve kadrolar SODEP'in karşısında kurulacak partinin "Sosyal Demokrat" kesimde bölünmeye yol açacağından endişeli ve SODEP'i yetersiz görse de yeni partiye gitmekte, hele kurucu ve yönetici kadrolara girmekte kararsız.

Halil Tunç güçlenebilmek ve taban edinebilmek için hızlı girmeyi tercih ediyor. Örneğin son olarak Türk Iş Genel Kurulunda yaptığı konuşmada hızlı solculuğa özen gösterdi. Kimsenin sözünü

Sıkıyönetim şimdi de gazetelerin ölüm ilanlarına kısıtlama ve yasaklar getirdi

Komünistlerin, **Hürriyet** gazetesinde I. Bilen'in ölüm ilanını yayınlatmalarıyla patlak veren olay, Sıkıyönetim Komutanlıklarının **"gülünç"** yasaklar getirmelerine yol açtı. Ilanı yayınladığı için **Tercüman** gazetesinin muhbirliğinin de etkisi ile yedi günlük kapanma cezasına çarptırılan **Hürriyet**'in ilan servisinde de komünist avı başlatıldı. Ama avcılar elleri boş döndüler. Ardından da sıkıyönetim komutanlığının ilan yasağı geldi.

Sıkıyönetimce getirilen kısıtlamalar uyarınca, bundan böyle gazetelere verilen ölüm ilanlarında **"dostları", "arkadaşları", "öğrencileri"** gibi nitelemeler yapılamayacak. Ilan metninde yeralacak kişi adları, ölenle yakınlık dereceleri tek tek belirtilecek. Ayrıca ilanı verenin adı adresi, açık kimliği de gazete ilan servislerince saptanacak ve belgelenecek.

Reklam ajansları kanalıyla gelecek ilanlarda da aynı koşullar geçerli. Bu durumda gazete yönetimi ile ilan ajansı ortak sorumlu olacaklar.

Sıkıyönetimin ilan yasağı sadece **"I. Bilen"** olayına benzer olayların önlenmesini amaçlamıyor. Yasaklama ve kısıtlamalarla, geçmiş yıllarda faşist terörcülerce yada devletin güvenlik güçlerince katledilen devrimcilerin, yurtseverlerin, demokratların dostları, arkadaşları, yoldaşları tarafından anılmaları da engellenmiş oluyor. Ölüm ilanı verme salt ölenle kanbağı olanlara tanınan bir hak haline getiriliyor.

Avrupa Konseyi

yasal gücü durumunda tutma eğilimi. Ancak partinin kurucularından İzzettin Doğan MDP konusunda en doğru değerlendirmeyi yaparak **"MDP'nin yakında biteceğini söylemek kehanet olmaz"** diyor. Cunta'nın tabansızlığının yansıması

üzerlerindeki siyaset yasağı kalkan Büyük Türkiye partisi'nin 21 kurucusu ve 80 eski milletvekili katıldı. Bu haber tüm gazetelerde parlak biçimde yansıtılırken, yeni bir törenle 150 eski AP'li parlementer ve ileri gelenin daha partiye katıldığı

yüzünden ayrılan parti kurucu ve yöneticileri, aykırı bir hüküm ve yasak olmadığından partilerine geri döndüler ve Genel Başkanlığa yeniden **Erdal İnönü** getirildi. Veto edilen kuruculardan **Türkan Akyol, Gündüz Pamuk, Muzaffer Saraç** ve

Kurulunda yaptığı konuşmada hızlı solculuğa özen gösterdi. Kimsenin sözünü etmediği ve derdinde olmadığı bir dönemde **"yitirilen haklardan, 1982 Anayasası'nın temel hak ve özgürlükleri kaybettirişinden, hayat pahalılığından ve 24 Ocak kararlarından kimse söz etmiyor"** gibi sözler söylemesinin ne derece etkili olacağını zaman gösterecek.

Unutma Turgut Özal! Senden büyük sıkıyönetim var...

Sıkıyönetim hatırlattı: Grev yasağı sürüyor

Demokrasiye geçiş laflarına, Özal hükümetinin kuruluşuna, cuntanın sözde görev devredişine kanıp da gerçekten demokrasiye geçiliyor sananları, sıkıyönetim komutanlıkları hizaya getirmeye başladılar. Olup bitenlere inanıp da demokrasinin icaplarına göre hareket edenler çıkabilir kuşkusuyla, çeşitli sıkıyönetim komutanlıkları, hiçbir şeyin değişmediğini, sıkıyönetimin yasaklarının süreceğini yeni bildirilerle peşpeşe ilan ediyorlar.

Kocaeli, Zonguldak, Bursa, Bilecik, Sakarya, Bolu illeri Sıkıyönetim Komutanlığı, yayınladığı 21 numaralı bildiride, "Kamu düzeni, huzur ortamı ve genel güvenliğin sağlanması amacıyla alınan önlemlerin uygulanmasına aynen devam edilecektir. Faaliyetleri menedilmiş derneklerin yeniden faaliyete geçebilmeleri, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, grev ve lokavt, komutanlık iznine bağlıdır. Komutanlığa verilmiş tüm sorumluluklar bugüne kadar olduğu gibi titizlikle korunacaktır" **dedi. Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı da iki gün sonra yayınladığı bildiride aynı şeyleri tekrarladı ve** "Mevcut ve bundan sonra açılacak bütün işyerlerinde grev ve lokavt, referandum, irade beyanı gibi sendikal faaliyetler izne bağlıdır" **diyerek olası yanlış anlamaları ortadan kaldırıverdi. Diğer sıkıyönetim komutanlıklarının da önümüzdeki günlerde gerek olursa aynı türden bildiriler yayınlamaları bekleniyor.**

12 Eylül 1980 günü iktidarı gasp eden Cunta'nın beş elebaşısı bir arada. Soldan sağa Nejat Tümer, Tahsin Şahinkaya, Nurettin Ersin, Sedat Celasun ve Kenan Evren. Demokrasiye geçiş mavalını sürdürebilmek için üniformalarından sıyrılmaları gerekiyordu. Binbir ince pazarlıktan sonra bu operasyon gerçekleşti ve...

Kendine Milli Güvenlik Konseyi adını takan eli kanlı Cunta kılık değiştirirken ad da değiştirdi ve Cumhurbaşkanlığı Konseyi adını aldı. Böylece bir kılık, bir de ad değişikliği ile ülkemizde demokrasiye geçilmiş oldu. Ama bunu demokrasinin ırzına geçilmiş oldu biçiminde kavramak kuşkusuz çok daha gerçekçi bir tutum olsa gerek...

Öyleyken, böyle oldu

adı da demokrasi oldu

Demokratlığın ölçüsü

Yaşadığımız dönemde sağ ve sol burjuva muhalefetinin gerçek bir muhalefet mi, yoksa basit bir "sen-ben", "o parti-bu parti" tartışmasından ibaret mi olduğunun bir tek ölçüsü var: Faşizme ve onun koyduğu sınırlara karşı savaşım, asgari bir burjuva demokrasisinin koşullarının yaratılması için faşist güçlerin karşısına dikilebilmek ve yığınlara 12 Eylül'ün asker ve sivil dönemlerinin içyüzünü açıklayabilmek.

Muhalefet iddialı siyasal kuruluşların hiçbirinin bu sınavı başarıyla verdiği veya verebileceğini söylemek bugün için olanaksız. Örneğin bugünkü Cunta destekli iktidar partisinin yol ve yöntemiyle sadece ayrıntılarda ayrılan Doğru Yol Partisi neyin muhalefetidir? Demokratik istemleri, sadece, **"üzerlerinde siyaset yasağı bulunanlara da siyaset izni verilsin"** le sınırlı kaldıkça, 12 Eylül Anayasası'na AP'nin yıllardır arayıp da bulamadığı çerçeve olarak sarıldıkça, genel demokratik hak ve özgürlükler konusunda olduğu gibi işçi hakları konusunda da mevcut düzenden en küçük bir ayrılık getirmedikçe 12 Eylül rejimi ve onun sivilleşmiş devamının karşısında hiçbir ciddi muhalefet niteliği taşıyamayacağı açıktır. Ayni şekilde sosyal demokrat iddialı SODEP, yukardaki istemlere çok daha ileri boyutlarda sahip çıkmaz, 12 Eylül çerçevesini aşmaya çalışmaz, bu konuda ciddi muhalefet tavrı almazsa Halkçı Parti'den farkı ne olacaktır? Ve bugün Halkçı Parti kadar SODEP'i de eleştiren bir Tunç kendisiyle komünizm ve gerçek sol arasına çizgi çizmeyi baş iş edindikçe "resmî sol muhalefet" görünümünden nasıl kurtulacaktır?

Muhalefet adına ortaya çıkanlar faşizmin yeni giysi ve görünümler altında sürdüğü bir ortamda, burjuva muhalefeti olabilmeyi başarmak, olabildiklerini göstermek zorundadırlar. Şimdilik böyle bir işaret verdiklerini söylemek ise olanaksızdır.

Avrupa Konseyi Özal hükümetinin temsilcilerini kabul etmiyor

Avrupa Konseyi'nde bir süreden beri askıda olan Türkiye'nin durumu, önümüzdeki günlerde kesin karara bağlanacak. Türkiye'nin konuşulacağı toplantıya sunulacak raporda, raportör, Türkiye'de demokratik bir rejimden söz edilemeyeceğini, tüm siyasal partilerin katılmadığı seçimlerin demokratik olmadığını, siyasal tutukluların durumunun, işkence iddialarının, sendikal baskıların sürdüğünü sıraladıktan sonra, Türkiye'de yeni seçilen parlamento temsilcilerinin Konsey'e kabul edilmemesi yolunda görüş belirtti.

Gözlemciler, genel eğilimin bu yönde olduğunu, olumsuz havanın güçlendiğini ve bir kısım Avrupa Parlamentosu üyesinin, Türkiye temsilcileri girecek olursa, parlamentoyu terkedeceklerini kesin bir dille bildirdiklerine dikkati çekiyorlar.

Cunta, gözaltına aldığı 273 İranlı demokratın 50'sini İran'a iade etti

Merkezi Köln'de olan İran Dayanışma Komitesi sorumlusu Mustafa Daneş, geçtiğimiz Kasım ayının 15'iyle 20'si arasında İran'dan kaçarak canlarını kurtarmak isteyen 273 İran'lı demokratın cunta tarafından tutuklandığını ve bunlardan 50'sinin 23 Kasım günü İran'a iade edildiklerini açıkladı. Yapılan açıklamada tutuklananların Başkale cezaevine konuldukları da bildirildi.

İran Dayanışma Komitesi, işkence ve ölüm tehdidi altında bulunan İran'ı demokratların iade edilmelerinin, **"Türk generaller cuntası ile İran İslam Cumhuriyeti güvenlik güçleri ve gizli haberalma örgütlerinin işbirliği içinde olduklarını"** kanıtladığına işaret etti.

Türkiye işçi sınıfının sendikal savaşımı yeni bir dönemeçte

Yurtdışındaki tüm sendikacılar ortak bir komite oluşturdular

Yurt dışına çıkmak zorunda kalmış DİSK ve bağlı sendikaların tümünün katıldığı toplantıda Türk-İş Genel Kurulu'na bir çağrı gönderildi.

16 ve 17 Aralık günleri Hollanda'nın Amsterdam kentinde bir toplantı yapan DISK'in 12 Eylül'den sonra yurtdışına çıkmak zorunda kalan 30 kadar üst düzey yöneticisi Türk-Iş Kongresi'ne bir mesaj göndererek Türk-Iş yönetiminden hesap sorulması ve Türk-Iş'li, DISK'li, bağımsız ve sendikalı işçi ayırımı yapmadan kaybedilen sendikal ve demokratik hakların yeniden kazanılması için birlikte savaşım çağrısı yaptılar.

Aralarında DISK Yürütme Kurulu üyesi **Kemal Daysal** ve DISK temsilcisi **Yücel Top**'un, ayrıca TÖB-DER yöneticilerinin de bulunduğu DISK'e bağlı sendikaların yurtdışında yaşayan üst düzeydeki yöneticilerinin yaptıkları toplantıda, yurtdışındaki sendikacıların çalışmalarının ortaklaşa yürütülmesi için geniş bir **Yönetim Komitesi** kuruldu. Komite'de Kemal Daysal ve Yücel Top'un yanısıra DISK'in seçimli organlarında görevli olan yönetim kurulu üyeleri, DISK bölge temsilcileri ve her sendikadan da bir yönetici yer aldı. Yönetim Komitesi'nin daha sonra kendi içinde bir Yürütme Komitesi seçmesi de kararlaştırıldı.

DISK'in 13 Şubat'taki kuruluş yıldönümünün Federal Almanya'nın merkezi bir kentinde Avrupa'daki işçi örgütlerinin de desteğiyle ortaklaşa kutlanmasının da kararlaştırıldığı toplantı sonunda, 21 Aralık'ta başlayan Türk-Iş Kongresi'ne ortak bir çağrı gönderildi.

12 Eylül'den bu yana bütün demokratik ve sendikal hakların yok edilmesine rağmen işçi sınıfının mücadelesinin durmadığına ve durmayacağına dikkat çekilen çağrıda özetle şöyle denildi:

"Geleceğimiz kendi ellerimizdedir. Bunun için bugün çalışmalarını yurtdışında sürdürmek zorunda bırakılmış DISK ve bağlı sendikaların bir bölüm yöneticileri olarak sizlere sesleniyoruz. Işçi haklarını gaspeden faşist cuntaya karşı en ufak bir tepki göstermeyen ve ona destek veren Türk-Iş yönetiminden hesap sorun. Onların o teslimiyetçi politikalarını mahkum edin. DISK ve bağlı sendikaların davalarına son verilmesi, işçi sınıfımızın iş ve yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesi verdikleri için zindanda tutulan sendika önderlerinin serbest bırakılması ve bu sendikaların yeniden özgürce çalışma olanaklarına kavuşması için sesinizi yükseltin ve Kongre'nin bu yönde karar alması için çaba gösterin. Fabrikalarda, bürolarda, tüm iş yerlerinde faşizmden destek alan patronların iş koşullarını daha da ağırlaştıran uygulamalarına, baskı ve terörüne karşı birlikte mücadele edin. Türk-Iş'li, DISK'li, bağımsız, sendikalı ayırımı yapmadan kaybedilen sendikal, demokratik hakların yeniden kazanılması için birlikte savaşın."

Türk-İş Kongre'sinde MHP'li bakanlardan Agah Oktay Güner bir konuşma yaptı

Türk-İş üst yönetimindeki çete koltuğunu korudu

Türk-İş'in beş gün süren büyük Kongre'si sona erdi ve yıllardır Türk-Iş üst yönetimini elinde tutan sınıf işbirlikçisi kanat, koltuğunu korumayı bir kez daha başardı. Başladığı günden itibaren sadece **"seçim kulisleri"** içinde geçen, Türkiye işçi sınıfının yaşamakta olduğu ağır ve acılı koşullara ilişkin herhangi bir öneri getirmeyen, herhangi bir tartışma platformu dahi olamayan Kongre'de son günkü seçimlerde Şevket Yılmaz yeniden Genel Başkan, Sadık Side Genel Sekreter seçi-

oy vermeyenlere saygısızca saldırarak ifade etti. Yılmaz seçimden sonra yaptığı geleneksel **"teşekkür"** konuşmasında işçi sınıfına değil **Allah**'a sığındı ve aynen şöyle dedi: **"18 aylık çalışmalarımdan dolayı Allah huzurunda üzüntülü değilim. Üzüntülü olanlar, karşımda başka aday olmadığı halde oylarını benden esirgeyenlerdir."**

Türk-İş Genel Kurulu'nda beş gün boyunca tanık olunan olaylar Türk-Iş için utanç, yöneticiler içinse suç niteliği taşı-

---

AYDIN ENGİN **Tırmık**

Gün uğursuzun

Niyetimiz bu sayı, Anavatan Partisi'nin ne menem bir parti olduğu, seçimi nasıl ve neden kazandığı, cuntanın has evladı mı, üvey evladı mı, veledi mi, evlatlığı mı gibi sorulara cevap aramak; Turgut Özal'ın sırtını dayadığı Reagan Amcası ile hısım akrabalığı üstünde durmak; aklımızın erdiğince, dilimizin döndüğünce, kalemimizin elverdiğince **"Özal nasıl geldi?"** sorusuna yanıt vermekti.

Gel gör ki biz yerimizden doğrulup, daktiloya kağıdı takana kadar Özal hükümetini kurdu, Çankaya'daki uğursuza onaylattı da Meclis'te programını bile okuyuverdi. Sanırız bu gazete dizilip basılıp size ulaşana kadar güvenoyunu da alıp tezgahını işletmeye başlayacak. Yani, biz şimdi oturup, **"Özal nasıl geldi?"** diye yazacak olursak, kimi okuyucu bıyık altından gülüp dalgasını geçecektir:

– Akşamdan sonra sabah şerifleri hayrola efendi. Sen hele şu nasıl geldi'yi bir yana bırak da, gelenin ne yapacağını anlat. Bu gelen ne yapacak? Yapacağını nasıl yapacak? Yaptığı kime, neye yarayacak?.. diyecektir.

Dedirtmeyelim.

* * *

Dedirtmeyelim de bize kalsa bu sorulara öyle uzun uzun yanıtlar gerekmiyor ki: **Özal ne yapacak? Yapacağını nasıl yapacak? Yaptığı kime yarayacak, neye yarayacak?**

Özal'ın işbaşına gelir gelmez beş yüz bilmem kaç sayfalık Resmi Gazete yayınlatıp, bakanlıkları allak bullak etmesi, onu ondan alıp ötekine yapıştırması, birini ötekinden koparıp, berikine yamamasına bakıp herifin yapıp ettiklerini anlaşılmaz, karışık ve karmaşık işler filan sanmayalım. Hele **"Friedmancılık"**, **"Monetarizm"** gibi gavurca; **"enflasyonu aşağı çekmek"**, **"sıkı pa-**

Bizce Özal için bu kadarına bile gerek yok.

Özal ne yapacak? **Basit:** Emekçi halkımızı soyacak.

Bunu nasıl yapacak? **Basit:** Cunta Anayasası'nın ona sağladığı tüm olanakları kullanarak. En küçük bir demokratik kıpırdanışı copla, ciple, süngüyle, artık olağanlaştırılmış **"sıkı"** yönetimle, bölge valileriyle, sendikalar, toplantı ve gösteriler, grev ve lokavtlar, dernekler, siyasi partiler konusunda çıkarılan yeni **"yasa"**larla bastırmayı deneyerek...

Yaptığı kime yarayacak? **Basit:** Bir avuç tekele!

Yaptığı neye yarayacak? **Basit:** Emekçi halkımız için hiç bir işe yaramayacak! Verdiği ağır zarar ve hasar da cabası olacak...

Evet, bizce **bu soruların** yanıtları **bu kadar basit.** Olsa olsa şu eklenebilir:

Türkiye'de, burjuvazi tarafından elkonan **artı değer**'in ve köylülükten yok pahasına alınan **artı ürün**'ün dağılım ve üleşiminde, 1980'e doğru kimi zorluklar başgöstermiştir. Belli başlı bankaları ele geçirerek mali sermayeye sıçramakta olan tekeller aslan payının kendilerine ayrılmasını, daha doğrusu o güne kadarki payın arttırılmasını istemişlerdir. Bunun yanısıra ve bundan daha vahim olarak **emekçi sınıflar** yığınsal grevlerle, kooperatif biçimi örgütlenmelere yönelimlerindeki- burjuvaziyi- ürkütücü hızla, siyasal örgütlenmede nitel sıçramalar göstermeleriyle, genel olarak burjuvazinin ve fakat elbette ve çok daha ağırlıklı olarak tekellerin, bankaların, mali sermayeye sıçramakta olan bir avuç parababasının hesaplarını bozar olmuşlardır. **"Zor oyunu bozar"** hesabı, Türkiye tekelci sermayesi **"demokrasi oyunu"**ndan kolayca ve en küçük bir sıkıntı, sakınca, çekince

seçimlerde Şevket Yılmaz yeniden Genel Başkan, Sadık Şide Genel Sekreter seçilirken, Kaya Özdemir Eğitim Sekreterliği'nde, Ömer Ergün de Genel Mali Sekreterlik'te yeniden **"görev"** aldılar. Türk-İş İcra Kurulu'ndaki tek değişiklik, Türk-İş dışına düşmüş durumdaki Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'ndan gelen Teşkilatlanma Sekreteri'nin yerine, Yol-İş Sendikası'ndan Orhan Balaban'ın seçilmesi oldu. Şevket Yılmaz ile Sadık Şide yerlerini korumayı başardılar ama aldıkları oylar oldukça anlamlı. 366 delegenin katıldığı seçimlerde Şevket Yılmaz sadece 192, Sadık Şide ise 171 oy toplayabildiler.

Nitekim seçimin ardından yapılan **"geleneksel"** konuşmalarda Şevket Yılmaz kendisine verilmeyen 174 oy konusunda **"oy vermeyenleri"** suçlayan bir konuşma yaptı. Seçim öncesi konuşmalarda ise Şevket Yılmaz'ın karşı çıkmasına rağmen genel sekreterliğe yeniden aday olan Sadık Şide'nin sözleri çok ilginçti. Şide, belki de Türk-İş üst yönetiminin görünmeyen yüzünü en özlü biçimde açıklıyordu: Şide şöyle demişti: **"Bizi hasım gibi göstermek istiyorlar. Aslında biz hasım değil, hısımız".**

ŞEVKET YILMAZ-HALİT NARİN
Türk-İş Genel Başkanlığı'na yeniden seçilen Şevket Yılmaz, "sosyal demokrat" sözüne bile dayanamazken, TİSK Başkanı Halit Narin ile kucak kucağa, omuz omuza...

Şevket Yılmaz ise tek aday olmasına rağmen 366 delegeden sadece 192 oy alabilmesinden duyduğu öfkeyi kendisine

yunca tanık olunan olaylar Türk-İş için utanç, yöneticiler içinse suç niteliği taşıyan olaylar oldu. Örneğin, faşist MHP'nin en önemli yöneticilerinden, MC hükümetlerinin MHP'li Ticaret Bakanı Agah Oktay Güner'e Türk-İş Genel Kurulu'nda söz hakkı verildi. Sosyal demokrat sözcüğünü alkışlayan delegeler, bizzat genel başkan ve divan başkanı Şevket Yılmaz tarafından salondan atıldı. Halil Tunç'un Ana.P'ı ve Özal'ı eleştiren sözleri, Şevket Yılmaz tarafından kesildi. Kısacası Türk-İş Genel Kurulu'nda gericilik kol gezdi ve Türk-İş'e ağırlığını koyduğunu bir kez daha ilan etti. Genel Kurul'un özeti salt seçim sonuçlarına bakılarak **"tellaklar da değişmedi"** biçiminde yapılabilir. Ama esas olan Türk-İş'in çok daha sağ, hatta faşist çizgiye itilmesidir ve milyonlarca işçinin ekonomik savaşımını vermesi gereken şu andaki **"tek"** sendikal üst örgüt artık **"sarı"**'ya bile değil, faşizmin kara'sına bulanmıştır. Genel Kurul bunun somut kanıtı oldu.

"Monetarizm" gibi gavurca; **"enflasyonu aşağı çekmek", "sıkı para politikası izlemek", "Tarım gelirlerini cezalandırarak endüstriye kaynak aktarmak"** filan gibisinden yarı gavurca ve dahi pek parlak laflara kanıp, Turgut Özal'ı bir cihan allamesi, bir ekonomik politika ustası filan gibi görmenin de alemi yok.

Sözü uzatmadan söylersek Turgut Özal başkanlığında **"hükümet"** olup **"hükmetmeye"** başlayan bu ekibin, ne yapıp edeceğini kavramak için, ilim irfan sahibi olmaya, hele hele ekonomi uzmanı olmaya hiç gerek yok. Yeter ki koparılan yaygaranın uğultusundan başımız şişmesin ve parlak cilaları kazıyıp **"malın aslı"**'nı görmesini becerelim.

* * *

Hani bir dönemin aydınlık kafalı, dünyaya metelik vermez, kalendermeşrep ve fakat cin gibi zekasıyla her olayın özünü avucuna alıveren ünlü "nüktedan"ı **Borazan Tevfik**'i sinemaya götürmüşler. Bir **Tarzan** filmi oynuyormuş. Filmden çıkınca, hayatında ilk kez sinemaya gitmiş olan Borazan Tevfik'e sormuşlar:

– Üstad nasıl buldunuz filmi?

Borazan Tevfik dudak bükmüş:

– Değişik bir şey yok, demiş, **beyaz adam, vahşilerin elindeki kızı kurtardı, sonra her kurtarıcı gibi kurtardığının ırzına geçti...**

Yakışıklı **Tarzan**'ıyla, güzel **Ceyn**'iyle, şaklaban **Çita**'sıyla, vahşi ve kötü ruhlu **zencileriyle,** yılanları, aslanları, filleri, gölleri, ırmakları, uçurumlarıyla koskoca bir filmdeki tüm gözalıcı numaraları bir yana itip **zencilerin aşağılandığı, beyaz ırkın yüceltildiği** sinsi bir propagandayı ortaya serivermek için besbelli ki kafa açıklığı, zeka çevikliği gerek.

küçük bir sıkıntı, sakınca, çekince ve dahi sıkılma duymaksızın **cayıvermiş** ve beş generalden oluşan bir **cunta** marifetiyle iktidarı **"tek başına"** eline alıvermiştir. Üç yılda **"gereken"** hemen tüm düzenlemeleri yapmış ve artık faşist askeri diktatörlüğe sivil bir kılıf geçirilebileceği anlaşılınca da seçimlere gidilmiştir.

Sandıktan Özal çıkmıştır. 1980 darbesine kadar Türkiye'de ekonominin bir numaralı sorumlusu olan Özal. Darbe ile öteki tüm burjuva politikacılar görevlerinden alınır, Çanakkale'de boğaz sefasına götürülürlerken, yetkileri daha da artmış olarak ekonominin **"bir numarası"** olmaya devam eden Turgut Özal...Askerler kışlalarına **"dönerken"**, sandıktan çıkıp görevine devam eden Turgut Özal...

Sözü bağlarsak ve kestirmeden gidersek, Özal'ın ne yapacağı, neyi nasıl yapacağı, kimin için yapacağı **kartvizitinde** yazılıdır. İşte Özal'ın kartviziti:

Sabancı Holding Genel Koordinatörü, Türkiye'nin en büyük traktör fabrikası Burtrak'ın kurucusu, ortağı ve yöneticisi, **Dünya Bankası** uzmanı, **IMF**'nin Türkiye'deki güvenilir ajanı, **24 Ocak** kararlarının mimarı ve uygulayıcısı, **cuntanın** Başbakan Yardımcısı, **Anavatan Partisi** Genel Başkanı, İstanbul milletvekili, **Nakşibendi** tarikatının karanlık bağlarıyla **Suudi Arabistan prensi Fahd**'a, Dünya Bankası ve IMF ile **Reagan**'a **kan hısımı** olan anlı, şanlı, hacı ve plancı **Turgut Özal...**

Şu yukarıdaki kartviziti okuduktan sonra hâlâ bu yazının başındaki soruları soran çıkarsa...ne diyelim, Allah akıl fikir ve iz'an ihsan eylesin. **Amin...**

Türk-İş Başkanı İşveren Sendikası'nın raporuna övgü düzdü

TİSK Genel Kurulu'nda, Türk-İş Genel Başkanı, Cunta'nın ve sivil faşizmin **"resmi"** sendikacı Şevket Yılmaz da konuk olarak konuştu. Şevket Yılmaz, **"Check-Off'un kaldırılmasına ilişkin görüşleriniz dışında raporunuza, çalışma barışına evet diyorum"** şeklinde konuştu. Yılmaz'ın bu konuşması, Türk-İş içindeki bazı sendikacılarca eleştirildi.

Çalışma barışı adı altında işçiyi sermayeye satma politikasının şampiyonu Şevket Yılmaz'ın **"evet"** dediği TİSK raporunda kısaca şu görüşler yer alıyor:

- 12 Eylül'den sonra gerçek bir çalışma barışı kurulmuştur.
- 1982 Anayasası, çalışma hayatına ilişkin çok farklı bir anlayış getirmiştir, iş aleminde uzun süreli barışı sağlayacak ilkelere yer vermiştir.
- 1982-1983, demokrasiye kararlı geçiş yılları olmuştur.
- Yüksek Hakem Kurulu çalışanların haklarını sağlayarak, iş hayatını düzenleyerek gerçek bir çalışma barışının kurulmasına katkıda bulunmuştur.
- Ancak grev ve lokavt yasalarında bazı noksanlar vardır. Örneğin grevler en fazla 60 günle sınırlanmalı, bundan uzun grev yapılmamalıdır.
- Check-Off kalkmalıdır.

İşveren Sendikaları Konfederasyonu da Kongre'sini yaptı

- **Halit Narin'in yeniden başkan seçilmesi, işverenlerin önümüzdeki dönemde daha saldırgan olacaklarının bir kanıtı**

"Kaybedilen işçi hakları gibi anlamsız, haksız ve yersiz tahriklerle gelecekteki çalışma barışını tehlikeye atmaya kimsenin hakkı bulunmadığını belirtmek isterim" ... Bu sözleri Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Genel Kurulu'nda, Konfederasyon Başkanı Halit Narin söylüyordu. **"Yıllardır işçiler güldü, biz ağladık"** sözleriyle ünlü olan Halit Narin, yeniden genel başkanlığa seçilirken, işverenler, işçi haklarını anlamsız ve yersiz bulduklarını da böylece açıklıyorlardı.

TİSK Genel Kurulu'na Özal'ın Çalışma Bakanı da katıldı ve sermayeye, **"bundan sonra ideolojik amaçlarla çalışma barışının bozulmasına izin vermemeye kararlı oldukları"** teminatını verdi. Öte yandan sermayenin en kabadayı temsilcilerinin hazır bulundukları ve işçileri **"daha fazla"** nasıl ezeceklerini saptadıkları toplantının baş konuklarından biri de Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'dı. Şevet Yılmaz bu toplantıda işverenlerle sarmaş dolaş, işçileri sermayeye satmanın en iyi örneklerini verdi. TİSK Genel Kurul Raporu'nda yer alan işçi düşmanı görüşlerden sadece Check-Off'a (yani işçilerin sendikal aidatlarının işveren tarafından kesilip sendika hesabına yatırılması) itiraz ederek, sermayenin **"çalışma barışı"** adını verdiği, işçilerin ellerini kollarını bağlama ve sınıf uzlaşması politikasına evet dediğini açıkça bildirdi.

BSI

Berliner Sprachen Institut e.V.

Kotbusser Damm 79, 1000 Berlin 61
Telefon: 69 36 001

DEUTSCH ALS FREMDSPRACHE
TURKISH ENGLISCH
GRIECHISCH
FRANZÖSISCH ARABISCH
SPANISCH SPEZIALKURSE

Übersetzungsbüro für sachgerechte Arbeiten in allen Sprachen

Kesin Dönüşü Özendirme Yasası primlerin Türkiye'ye aktarılmasını dayatıyor

Özal, kesin dönüşçülerden en az bir milyar Mark bekliyor

Federal Almanya'da **"Yabancı Işçileri Kesin Dönüşe Özendirme Yasası"**nın uygulamaya girişi ile Özal'ın iktidarı ele alıp hükümetin işbaşına geçişi aynı günlere rastladı. Bu rastlantının **"zamandaşlık"** ötesinde ciddi bir anlamı ve önemli sonuçları olacak. Ilk ağızda yapılan hesaplara göre Turgut Özal, kesin dönüş yapacak işçilerden en az **1 milyar marklık** döviz akışı bekleniyor. Bugünkü kur üzerinden dahi 375 milyon dolarlık döviz anlamına gelen bu kaynak, Turgut Özal açısından yaşamsal önem taşıyor.

Türkiye tekelci sermayesi adına ülkede varolan ve ülke dışından gelebilecek her türlü parasal kaynağı toplamak ve bunu banka sahibi tekellerin hizmetine sunmak biçiminde özetlenebilecek bir programla hükümetin başına geçen Özal, kesin dönüşçülerin dövizlerine **"çantada keklik"** gözüyle bakıyor. Özal'ın, kesin dönüş yüzünden işçi dövizlerinin **"ister istemez"** Türkiye'ye akacak oluşuna duyduğu güvenle, şu aşamada yurtdışındaki işçilerden döviz çekmek amacıyla herhangi bir **"aşırı özendirici önlemler"** alma yoluna gitmediği ortaya çıkıyor. Nitekim ilk hükümet icraatı olarak banka mevduatlarındaki faiz oranlarını bir çırpıda yüzde 52'ye yükselten Özal, yurtdışındaki işçilerce yurda aktarılacak dövizlere sadece **"4 puanlık"** özendirme primi tanıdı. Geçen yıllara oranla, bu kadarcık bir özendirme primi, uzmanlarca **"devede kulak"** olarak niteleniyor.

Özal'ın yukarıda belirttiğimiz **"ince hesapları"**nda pek de yanılmadığı anlaşılıyor. Çünkü Federal Hükümetin gerek 10 bin 500 marklık kesin dönüş priminin, gerekse birikmiş emeklilik sigortası primlerinin ödenmesiyle ilgili olarak koyduğu tüm kurallar, bu dövizlerin büyük ölçüde Türkiye'ye aktarılması gereğini doğuruyor. Gerçi kağıt üstünde emekçilerin kendilerine ödenen primleri bir Alman bankasında açtıracakları hesaba yatırmaları olanaklı. Ama bunun pratikte pek de bir anlamı yok. Pasaportundaki oturma ve çalışma izinleri iptal edilmiş bir işçinin bir Alman bankasındaki kontosundan para alıp verebilmesi için, yeniden vize alıp, bir turist gibi Federal Almanya'ya gelmesi gerekiyor. Buna karşılık, yabancı işçinin Almanya'yı kesin olarak terkettiğini gösteren **"yeşil renkli"** sınır çıkış belgesinin, Alman sınır polislerince damgalanmış bir kopyası ile yabancı işçinin memleketinden postalamak zorunda olduğu ikinci kopyası Federal Alman resmi makamlarının eline geçmedikçe birikmiş emeklilik primlerinin ödenmesi söz konusu değil. Bu durumda birkaç **"istisna"** dışında kesin dönüş yapan emekçilerin hemen tümü alacakları primleri Türkiye'ye aktaracaklar. Bir başka türlü söylersek, Turgut Özal'ın emrine, en az 375 milyon dolarlık bir döviz yağmuru yağacak.

Yeni konut kampanyası

Kesin dönüşçülerin primlerini çantada keklik gören Özal Hükümeti, dönüş yapmayan Türkiyeli göçmen işçilerin tasarruflarını çekebilmek için yeni önlemler peşinde. Nitekim gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada henüz resmen açıklanmamış olan bir kararnameyle Özal, yurtdışındaki işçilere dövizle konut sahibi olabilmeleri için ilginç özendirme önlemleri ve devlet güvencesi sunuyor. Özal böylece bir taşla iki kuş vuruyor. Yani bir yandan ülkede tam bir bunalım içinde olan inşaat sanayiini canlandırmak, özellikle ancak büyük inşaat tekellerinin üstesinden gelebileceği toplu konut üretimine büyük kredi kolaylıkları sağlayarak bu kilit sektörde belirlin bir hareketlilik yaratmak; bir yandan da Türkiye ekonomisinin **"ekmek kadar, su kadar"** gereksinim duyduğu döviz akışını hızlandırmak. Hükümet programında bu konuyla ilgili olarak yer alan satırlar ve yukarıda değindiğimiz **"toplu konut kararnamesi"** ile Özal'ın, **üç yıl içinde 1 milyar 200 milyon dolarlık ek bir döviz girdisi** hesabı yaptığı anlaşılıyor.

Brüksel'de bir Türk klübüne silahlı saldırı

● **Gece klübe giren saldırgan ateş açarak iki kişiyi öldürdü, iki kişiyi de yaraladı. Burjuva basını olayı örtbas etmeye çalıştı.**

Irkçıların yabancılara karşı Belçika'da yürüttükleri saldırılar dizisine yenileri eklendi. 12 Aralık gecesi Brüksel'deki Alsancak adlı spor klübüne giren maskeli bir kişinin, içerdekilere ateş etmesi sonucu iki Faslı öldü, iki Faslı da ağır yaralandı. Burjuva basını olayı "kişisel bir hesaplaşma" biçiminde verirken, Belçika Genel-Iş Federasyonu'nun çağırısıyla 15 Aralık günü bir protesto yürüyüşü yapıldı. Ayrıca 16 Aralık günü yapılan basın toplantısında Faslı demokratik örgütlerin temsilcileri, çoğunlukla Türkiyelilerin gidip geldiği aynı spor klübüne daha önce de silahlı saldırıda bulunulduğunu söylediler ve bu son saldırının da ırkçılar tarafından yapılmış olduğunu delilleriyle kanıtladılar.

Irkçılar Brüksel'de ayrıca son bir kaç ay içinde iki kez de Türklerin ve Faslıların gittiği camilerin pencerelerinden içeri domuz kafası attılar. Olay Belçika kamuoyunda geniş tepki yarattı.

Belçika'da 1979 yılında bir Türk kahvesinin bombalanmasıyla başlayan ırkçı saldırıları düzenleyenlerden bugüne dek daha hiç kimse yakalanmadı. Hükümet de çıkardığı yabancıların haklarını budayan yeni yeni yasalarla yabancı düşmanlığını daha da körüklüyor. Bu yasaların son örneği, Adalet Bakanı Gol'ün yabancı öğrencilerle ilgili olarak parlementoya verdiği önerge oluşturdu. Gol'ün yeni yasa taslağı, okul ücretlerini arttırmayı ve ilk yıl sınavları veremeyen öğrencinin aynı dalda okula devamını yasaklamayı öngörüyor. Yasayı protesto eden öğrenciler, geçtiğimiz ay Belçika'nın 5 kentinde açlık grevleri yaptılar. Ayrıca Üniversitelerarası Öğrenciler Koordinasyon Komitesi 22 Ocak günü, sendikaların ve çok sayıda demokratik örgütün destekleyeceği bir yürüyüş düzenliyor.

Belçika Mektubu

Yeni Yabancılar Yasası ve yabancı düşmanlığı

A.DERİN

Reagan ve Thatcher'in sosyal gerileme politikasını Belçika koşullarında uygulamayı kendisine amaç edinmiş olan J.Gol, bu tutumuyla geçen Eylül ayındaki grevlerin baş sorumlusu olmuştu. Ekim ayındaki barış gösterileri sırasında ise, Gol Pershing-2 ve Cruise füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesinin savunuculuğunu üstlenmiş ve barışseverlere karşı saldırgan tutumuyla dikkati çekmişti.

Belçika'da, Başbakan Yardımcısı ve Adalet Bakanı J. Gol'ün hazırlattığı yeni yabancılar kanununa karşı tepkiler devam ediyor. Kasım ayı sonunda, özellikle üniversitelerde açlık grevi biçiminde, başlayan protesto eylemleri süregeliyor. Hareket üniversiteler dışına da yayılmış olup sendikal çevrelerde de destek bulmakta.

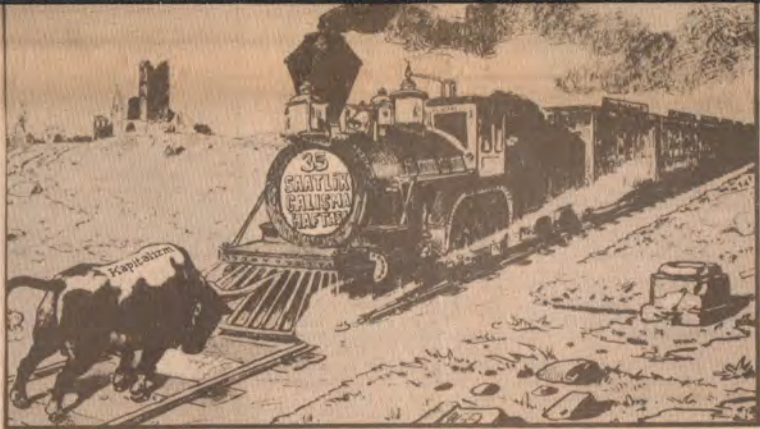
Şimdi de Adalet Bakanı "sosyal öç" politikasının uygulamasında 3. cepheyi açmışa benziyor: göçmen işçilere ve onların kazanılmış haklarına karşı saldırı cephesini...

Meclis komisyonlarında tartışılmasına başlanan bu yeni tasarı, 1980 yılında tüm partilerin oybirliğiyle kabul ettikleri Yabancılar Yasası' na kıyasla pek çok alanlarda kısıtlamalar, göçmen işçiler için pratikte vahim sonuçlar doğuracak hükümler getiriyor.

Bu tasarının kamuoyundaki tartışmasının gün geçtikçe azgınlaşan bir yabancı düşmanlığı ortamında yapıldığını da gözden kaçırmamak gerekli. Son günlerde Brüksel'de meydana gelen provokasyon, teh-

Toplu sözleşme görüşmeleri ilk oturumda çıkmaza girince IG-Metall greve hazırlanıyor

● **IG-Metall Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Hans Janßen, hükümetin tutu-**

Almanya'da çalışma süresini kısaltma savaşımının kısa tarihçesi

IG-Metall Sendikası 1982 yılı Eylül ayında, "İşten çıkarmaların giderek artması olgusu yüzünden 1984'de yapılacak toplu sözleşmelerin en baş maddesi haftalık çalışma saatinin kısaltılması olacaktır" diyerek 35 saat için savaşım kararını almıştı. Kararın alındığı o günden toplu sözleşme görüşmelerinin başladığı bugüne kadar 35 saat için savaşım gelişerek güçlendi, güçlenmeye devam ediyor. Bugün 35 saat için verilen savaşım, çalışma saatinin kısaltılması için I. Enternasyonel'le, yani yüzelli yıl önce başlayan savaşımın şanlı geleneğinin bir devamı. Bu yüzelli yıl boyunca patronlar, devlet yöneticilerinin de desteğiyle iş saatinin kısaltılmasına hep karşı çıktılar, on saate de, sekiz saate de karşı oldular. Şimdi de 35 saate karşı direniyorlar. Ama sendikalar çalışma saatinin kısaltılması için verdikleri savaşımda her zaman da utkuya ulaştılar.

● **IG-Metall Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Hans Janßen, hükümetin tutumuna karşı, "bizi kendisine düşman ilan edenler, aynı tutumla karşılaşacaklardır" dedi.**

Federal Almanya ve Batı Berlin'de metal patronlarıyla IG-Metall Sendikası arasındaki toplu sözleşme görüşmeleri olanca çetinliğiyle başladı. Görüşmelerde IG-Metall'in en az yüzde 3'lük ücret artışı ve 35 saatlik çalışma haftası gibi istemlerindeki kararlı tutumu ve metal patronlarının bu istemleri kesin reddetmeleri sonucu, grev olasılığını şimdiden arttırdı. Hiç bir sonuca varılamayan tek tek bölgelerde yapılan ilk görüşmelerin hepsi Ocak ayına ertelendi.

IG-Metall, bölgelere göre yüzde 3 ile 3,5 arasında değişen ücret artışı istemi öne sürdü. Haftalık çalışma saatinin 40'dan 35'e düşürülmesi isteminde de IG-Metall yöneticileri bir milim ödün vermediler. Metal patronları ise görüşme masasına **"erken emeklilik formülü"**nden, **"35 saat uygulamasının işsizliğe etkisi olmaz"** teranelerinden başka bir şey getirmedikleri gibi, **"hem istenilen ücret artışı hem de kısa çalışmanın getireceği yük birlikte hesaplanırsa artış toplam yüzde 20'yi buluyor. Bu istemlerin gerçekleştirilmesi bir felaket olur"** dediler. Sendika sözcüleri ise 35 saat uygulamasının, işverenlere yalnızca yüzde 6-10'luk bir **"yük"** olacağını ve bu uygulamayla 1 milyondan fazla işyeri açılacağını bir kez daha vurguladılar. IG-Metall Yönetim Kurulu üyesi Janßen, görüşmelerden sonra yaptığı açıklamada grev olasılığının arttığını söyledi. Grev fonlarını IG-Metall'e sundukları açıklayan iki büyük sendika ise, daha şimdiden grevle dayanışmalarını ilan etmiş oldular.

Bu yılın toplu sözleşme görüşmelerinin en büyük özelliği, Federal hükümetin de neredeyse **"görüşme masasında oturan bir taraf"** haline gelmesi oldu. Patronların isteğiyle erken emeklilik uygulaması ile ilgili yasa tasarısının apar topar parlementoya sunulması ve özellikle Başbakan Kohl, Çalışma Bakanı Blüm ve İçişleri Bakanı Zimmermann'ın 35 saat istemine ateş püsküren açıklamalarını IG-Metall yöneticileri şiddetle protesto ederek, **"ilk defa herhangi bir hükümet toplu sözleşme politikasına bu derecede müdahalede bulunuyor"** şeklinde değerlendirdiler. Blüm, hükümetin tavrını açıkça **"erken emeklilik, 35 saate karşı getirilmiştir, bu konuda sendikalar arasında varolan çatlaklar derinleşebilir"** sözleriyle dile getirdi.

1848'e kadar: Fabrikalarda, özellikle tarımda kadın, erkek ve çocuklar günde 14-17 saat çalışıyorlar.
1839: Prusyalılar, 10 ile 16 yaşındaki çocukların günde 10 saatten fazla çalıştırılmalarını yasaklayan bir yasa çıkarıyor.
1856: Alman basın sanayiinde on saatlik işgünü ve 70 saatlik çalışma haftası yürürlüğe giriyor.
1866: Uluslararası Emek Birliği Cenevre'deki Kongresi'nde 8 saatlik işgününü talep ediyor.
1889: İkinci Enternasyonal'in Paris Kongresi, 1890'ın 1 Mayısı'nı 8 saatlik işgünü için ilk savaşım günü ilan ediyor.
1900: Jena'daki Zeiss işletmelerinde 8 saatlik işgünü uygulaması yürürlüğe sokuluyor. İşçi sınıfının istemi: "8 saat iş-8 saat uyku-8 saat istirahat.
1910: Sanayi dallarının çoğunda 10 saatlik işgünü uygulaması başlıyor.
1918: Tüm işyerlerinde 8 saatlik işgünü ve 48 saatlik çalışma haftası uygulamaya sokuluyor.
1931: ADGB (zamanın sendika federasyonu) 40 saatlik çalışma haftası istiyor.
1938: 8 saatlik işgünü yasallaşıyor. Ancak faşistlerin savaş ekonomisi, yasayı fiilen yürürlükten kaldırıyor.
1955: DGB sendikaları 5 günlük ve 40 saatlik çalışma haftası talep ediyorlar.
1956: IG-Metall'in imzaladığı **"Bremen Sözleşmesi"** ile metal sanayii için çalışma haftası 3 saat indirilerek 45'e düşürülüyor.
1965: Basın sanayiinde 40 saatlik çalışma haftası uygulaması başlıyor.
1977: IG-Metall'in 12. Olağan Genel Kurulu'nda 35 saatlik çalışma haftası istemi öne sürülüyor.
1978/79: Demir-çelik sanayii işçileri 6 haftalık yıllık izin hakkı elde ediyorlar.
1979: Tüm metal işçileri için 6 haftalık yıllık izin uygulaması başlıyor.
1982: DGB Kongresi, 35 saatlik çalışma haftası için savaşım kararı alıyor. IG-Metall yönetimi, 35 saatlik çalışma haftası istemini, toplu sözleşme politikasındaki baş hedefi olarak ilan ediyor.

gerekli. Son günlerde Brüksel'de meydana gelen provokasyon, tehdit ve kanlı saldırılar, yabancı düşmanlığının aşırı sağcı ve faşist çevrelerin başlıca eylem alanı durumuna geldiğini açıkça gösteriyor.

Gol tasarısının getirmek istediği kısıtlamaların önemli bir bölümü göçmen ailelerinin Belçika'ya gelmeleri konusunda. Bu kısıtlayıcı hükümlere göre, 18 yaşından büyük çocuklar aile birleştirmesinden yararlanamayacak. Ayrıca eş ya da çocuk, Belçika'ya gelirse, diğer çocukların da sadece aynı yıl ya da ertesi yıl içerisinde Belçika'ya gelmelerine izin veriliyor. Bu süre aşıldığı durumlarda çocukların aile birleştirilmesinden yararlanmaları engelleniyor. Yabancı öğrencilerin ise aile birleştirilmelerinden yararlanmaları tamamen olanaksız duruma getiriliyor. Bunun anlamı evli bir öğrencinin eşini ve çocuklarını Belçika'ya getirememesi...

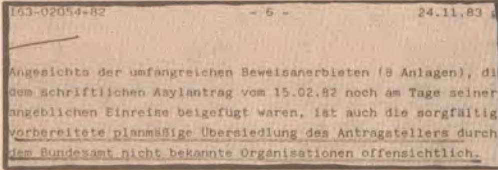
Yeni kanun tasarısının bu hükümleri Avrupa Konseyi'nce kabul edilmiş olan Göçmen Statüsü ve Avrupa Sosyal Temel Belgesi (Charte sociale Europeenne) gibi uluslararası anlaşmalara ve hukuk kurallarına aykırı.

Yeni tasarının bir özelliği de Belçika vatandaşlığına geçmeyi -özellikle bazı durumlarda- kolaylaştırması. Ne var ki bu konuda öngörülen maddelerin kanunlaşması durumunda bundan yararlanacak göçmen işçi sayısı sınırlı. Ayrıca yabancılar arasında Belçika vatandaşlığına geçme eğiliminin çok güçlü olduğu da söylenemez. Kaldı ki Belçika vatandaşlığına geçmek göçmen işçi sorununu çözemez. Örneğin yabancıları ülke vatandaşlığına alarak ırkçı davranışları yok etmek olanaksızdır. A.B.D.'de kara derililerin Amerikan vatandaşı olmalarına rağmen ikinci sınıf insan muamelesi gördükleri gözden kaçırılmamalıdır. Vatandaşlık değiştirme kişisel bir seçim olup Belçika'daki göçmen işçi topluluklarının bu ülke toplumunda, kimliklerini koruyarak, yerlerini almalarının gerçekleşmesi sadece bu yolla sağlanamaz.

Siyasal sığınma hukuku ilkelerinin tümü ayaklar altında

TİP yöneticilerinden Zeki Kılıç'a siyasal sığınma hakkı tanınmıyor

Federal Sığınma Dairesi, Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Zeki Kılıç'ın sığınma başvurusunu reddetti. 15 Kasım 1983 günü red kararını veren Daire'nin öne sürdüğü gerekçeler, Federal Sığınma Yasası'nın, Kılıç'la ilgili sığınma davasında işlerliğini tamamen yitirdiğini gösteriyor. Ayrıca öne sürülen gerekçeler, savunulan görüşler de siyasal sığınma hukukunun insancıl özüne, hukuk ahlakına ve temel demokrasi ilkelerine de taban tabana zıt.

163-02054-82 - 6 - 24.11.83

Angesichts der umfangreichen Beweisanerbieten (8 Anlagen), di dem schriftlichen Asylantrag vom 15.02.82 noch am Tage seiner angeblichen Einreise beigefügt waren, ist auch die sorgfältig vorbereitete planmäßige Übersiedlung des Antragstellers durch dem Bundesamt nicht bekannte Organisationen offensichtlich.

Sunulan belgelerin "yetersiz" olduğunu iddia ederek Zeki Kılıç'ın sığınma istemini reddeden Federal Sığınma Dairesi, red raporunun bir yerinde de yine aynı belgelerin, Kılıç'ın arkasında bir "örgüt" olduğunu varsayacak kadar da "fazla" kapsamlı olmasından şikayet ediyor.

1968'den beri TİP üyesi olan Zeki Kılıç, 1971'de kapatılan TİP'in 1975'de tekrar kurulmasında aktif rol oynadı. Parti 1981'de resmen kapatılana kadar Başkanlık Kurulu'nun yığın örgütlerinden sorumlu yöneticisiydi. 1975'de, daha sonra DİSK'e bağlı Sosyal-İş'le birleşen Tek-Bank-İş'in Genel Sekreteri oldu. 1981'de cunta, hakkında 141-142. maddelere dayanarak tutuklama kararı çıkarınca Türkiye'yi terketmek zorunda kaldı. Önce bir süre Ortadoğu ülkelerinden birinde yaşayan Kılıç, 15.2.1982'de Federal Almanya'ya geldi. Düsseldorf havaalanında kendisini karşılayan avukatının yardımıyla hemen o gün sığınma başvurusunda bulundu.

Uzun yıllar Türkiye'deki demokrasi savaşımında yer almış, Kürt halkının özgürlüğünü savunduğu için 12 Mart döneminde 1,5 yıl hapis yatmış ve bugün vatandaşlıktan atılma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan Zeki Kılıç'ın Federal Almanya'ya sığınmak için yaptığı başvuru bakalım hangi nedenlerle reddediliyor.

Federal Sığınma Dairesi'nin red raporunda, **"Sığınma hakkı verebilmek için sözkonusu kişinin ülkesinde gerçekten kovuşturulup kovuşturulmadığına dair ayrıntılı, inandırıcı bilgiler gerekiyor"** deniyor. Yani bugün Türkiye'de DİSK yöneticilerinin ve TİP üyelerinin yargılanıyor olmaları veya Kılıç için 22.4.81 günü gazetelerde yer alan **"yurda dön"** çağrısı Sığınma Dairesi yetkilileri için haklı, inandırıcı gerekçeler değil. Ancak raporun başka bir yerinde, sunulan belgelerin Kılıç'ın arkasında bazı **"örgütlerin"** olduğunu varsayacak kadar da fazla olduğu söyleniyor: **"Kılıç'ın sınırdan geçtiği 15.2.82 günü yaptığı yazılı sığınma başvurusuna eklenmiş sekiz belge o kadar kapsamlı ki, bundan, tarafımızca bilinmeyen örgütler tarafından kendisinin Federal Almanya'ya girişinin büyük bir titizlikle planlandığı açığa çıkıyor."** Yani rapor kendi içinde de böylesi çelişkili.

Sığınma Dairesi ayrıca gazetelerde **"dön"** çağrısının yer almasına karşın, Kılıç'ın vatandaşlıktan atılma tehlikesini de yok sayıyor: **"Türk devlet organları sadece kendisinin yurt dışında olduğunu öğrendiği için 'dön' çağrısı yaptı. Nitekim ondan sonra da Kılıç vatandaşlıktan çıkarılmadı"** diyor.

Diğer bir örnek red gerekçesi, Kılıç'ın Kürt halkının özgürlüğünü savunduğu

mir ve daha başka kentlerde çeşitli kimliklerle **yaşayabilmiş** olması, bunun da kovuşturmaya uğramadığına dair bir gösterge oluşturması. Gerekçenin kendi içindeki çelişkisi o kadar açık ki; Kılıç hem sahte kimliklerle çeşitli kentlerde oturmak zorunda kalıyor, hem de 81'in Mart'ında hakkında tutuklama kararı çıkmış, ama yine de **"tehlike yok"**. Sığınma Dairesi yetkilileri, raporun bu bölümünü şöyle noktalamış: **"Zaten 12 Eylül'den sonra kendisinin politik çalışma yaptığına da inanmıyoruz."**

Sığınma Dairesi yetkilileri bir de Kılıç'ın sorgulamasında bir **"açığını"** yakalamışlar. Raporda aynen şöyle deniyor: **"Fakülteyi bitirdikten sonra devlet memuru olarak çalışmak istediğini söyledi. Bu, Türkiye devletine karşı olan TİP'e üyelikle çelişiyor."**

Kılıç'ın pasaportunda giriş damgası olmadığı, dolayısıyla ne zaman Federal Almanya'ya girdiğinin veya Ortadoğu'da gerçekten yaşayıp yaşamadığının bilinmediği, DİSK ve TİP davalarında çok sayıda beraat bulunduğu, sayılan red **"gerekçeleri"** arasında. Ve rapor şöyle sona eriyor:

"Avrupa Sendikalar Birliği Genel Sekreter Yardımcısı'nın bir raporundan, Türkiye'de bir hukuk devletine özgü ilkelerin varolduğunu çıkarıyoruz. Bu rapora göre sözkonusu kişi, DİSK Başkanı Baştürk'ün 22.4.1981 günkü duruşmasına gözlemci olarak katılabildi. Bir sosyalist ülkede ola-

Hamburg'da Norddarm işçileri iki aydır direnişte

Barış ve özgürlük savaşçısı Celalettin Kesim'i anma toplantısı ve sessiz yürüyüş 5 Ocak 1984 günü yapılacak

Celalettin Kesim'i öldürülüşünün 4. yılında saygıyla anıyoruz

5 Ocak 1984 günü, devrimci öğretmen Celalettin Kesim'in öldürülüşünün 4. yıldönümü. Türkiye'deki cuntacı generallerin darbe planlarına karşı Batı Berlin'de 5 Ocak 1980 günü bildiri dağıtmakta olan ilericilere, gericiyobazlar taşlarla, sopalarla, zincirlerle saldırmışlar, Celalettin Kesim'i hunharca öldürmüşlerdi. Celalettin'in ölümü katilleri lanetleyen, faşist yuvalara karşı önlem almayan Batı Berlin Senatosu'nu protesto eden binlerce Alman demokratını, Türkiyeli yurtseveri ayağa kaldırmıştı.

CELALETTİN KESİM
(1943-1980)

Türkiye'de öğretmenlik, Batı Berlin'de yıllarca çalıştığı Borsig fabrikasında işyeri işçi temsilciliği yapmış olan Celalettin, yaşamını barışa, Türkiye'nin kurtuluşu davasına adamıştı. Gerek işçi temsilciliği sırasında, gerek yaşamının son bir ayında yaptığı öğretmenliği, gerekse de Türk Merkezi'ndeki Sekreterliği sırasında hep yabancı düşmanlığına karşı savaşmış, yerli ve yabancı işçilerin dostluğunu savunmuştu. Bunları yaparken bir an bile Türkiye'deki yol arkadaşlarının verdiği savaştan, onlarla dayanışmadan uzak durmamıştı. Nitekim Türkiye'de Ali İhsan Özgür'ü, Talip Öztürk'ü öldüren aynı el, onu da burada bıçakladı.

Celalettin'in katilleri cezalandırılmadı. Batı Berlin'li yöneticiler ne Celalettin'in ölümünden önce, ne de sonra ilericilerin; faşist örgütlerin, 5 Ocak saldırganlarının yuvalandığı Mevlana Camii'nin kapatılması yolundaki uyarılarını dikkate almadılar. Cinayeti gören çok sayıda tanığın ifadesine karşın, savcılık katiller hakkında sadece **"yaralama sonucu kazara ölüme neden olmak"** suçundan dava açmakla kalmayıp, 1980 yılının Aralık'ında son bulan mahkemede iki cinayet sanığından birini de serbest bıraktı. Diğeri ise yalnız **"olay sırasında bıçak taşımak ve toplum huzurunu kaçırmak"**tan 4 yıl hapse mahkum edildi.

...aydır direnişte

● **Aylıklarının iki ay ödenmemesi üzerine greve başlayan işçiler, çalışma koşulları düzeltilinceye, aylıklar ödeninceye ve çıkışları geri alınıncaya kadar direnişi sürdürecekler.**

Hamburg/Altona'daki "**Norddarm**" işletmesinde 28 Türkiyeli işçi 6 Aralık'tan beri direnişte. 34'ü Türkiyeli olan 32 işçinin iki aylık aylıklarını ödemeyen patronlar, grevin başladığı gün işçilere çıkış verdiler.

650 Mark olan aylık ücretin iki ay ödenmemesi üzerine greve başlayan işçiler, ayrıca sağlığa aykırı çalışma koşullarına karşı da direniyorlar. Bağırsak temizleme işinin yapıldığı Norddarm'da, çalışma koşulları sağlığa tamamen aykırı. Soyunma, tuvalet ve yemek odasının hepsi aynı yerde; yapılan işin gereği olarak dayanılmaz biçimdeki kokuya karşın ne havalandırma, ne de ısıtma tertibatı var. Nitekim, zaten hiçbir yere kayıtlı olmayan firmanın, Yapı Dairesi tarafından şimdiye kadar hiç kontrol edilmediği, ancak direniş başladıktan sonra su yüzüne çıktı. Grev Komitesi çıkardığı bildiride, "**Bu koşullar Arbeitsamt tarafından bilindiği halde bugüne dek hiç bir müdahale edilmemiştir. Federal Almanya'da çalışma yasası, madde 19'a göre işyerlerinde öncelik Almanlara, sonra Ortak Pazar ülkelerinden gelen işçilere ve en sonra da diğer ülkelerden gelen işçilere (Yugoslav, Portekiz, Türk...) tanınıyor. İçinde bulunduğumuz bu koşullar tesadüfi değil, tersine yukarda değindiğimiz çalışma yasasının ve çalıştırma politikasının bir sonucudur**" diyor. Grevci işçiler, Arbeitsamt kendilerine başka iş göstermeyince işsiz kalıp sınırdışı edilme korkusuyla bu işi kabul ettiklerini, biri Lübnanlı, ikisi Alman olan Norddarm patronlarının kendileriyle yazılı bir iş sözleşmesi de yapmadığını söylüyorlar.

Direnişin başlamasından kısa bir süre sonra işçilerin üye oldukları NGG Sendikası sözcüleri, Arbeitsamt'tan izin almadan işçilere çıkış vermekle patronların bir kez daha suç işlediklerini belirtiyorlar.

İşçiler, aylıkları ödeninceye ve çalışma koşulları düzeltilinceye kadar grevi sürdürmeye kararlılar.

Grevle dayanışma için hesap numarası: Fatma Altundağ-Hamburger Sparkasse BLZ. 20050550, Konto No: 30422113 102

Kürt halkının özgürlüğünü savunduğu için Türkiye'de kovuşturmaya uğramayacağı. Bunu da şuna dayandırıyor: "**Kendisinin de bir Kürt olmasına karşın Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki öğrenimi sırasında devletten burs almıştır. Dolayısıyla Kılıç'ın 'Kürtçülük propagandası' yüzünden 1,5 yıl hapiste yatmış olduğunu söylemesi de sığınma hakkı için yeterli bir gerekçe değil.**"

Yine bir diğer red "gerekçesi", Kılıç'ın 12 Eylül'den sonra İstanbul, Ankara, İz-

olarak katılabildi. **Bir sosyalist ülkede olamayacak bir şey.**"

Avrupa Sendikalar Birliği Genel Sekreter Yardımcısı'nın Türkiye'deki mahkemelerle ilgili yazdığı rapordan öyle bir şey çıkmayacağını biliyoruz, sosyalist ülkelerde zaten Baştürk'lerin yargılanmadığını da iyi biliyoruz. Bu rapora bakınca Zeki Kılıç'ın sığınma başvurusunu reddedip bir MHP'li katile sığınma hakkı tanıyan bir ülkede hukuk devletine özgü ilkelerin varolmadığını da biliyoruz.

"olay sırasında bıçak taşımak ve toplum huzurunu kaçırmak"tan 4 yıl hapse mahkum edildi.

5 Ocak 1984... Celalettin'in ölümünün üzerinden 4 yıl geçti. Katiller ortada dolaşıyor... Faşist örgütlere, Mevlana Camii'ne dokunulmadı... Türkiye'de ise Celalettin'in 5 Ocak 1980 günü darbe planlarına karşı uyardığı generaller bugün iktidarda... O generaller Ali İhsan Özgür'leri şimdi hapishanelerde öldürtüyorlar... Celalettin'in ölümünden bir hafta önce yaptığı konuşmada lanetlediği Kahramanmaraş kıyımının ana karnındaki bebeleri öldüren canileri de daha cezalandırmadı... Ama Celalettin öldürüldükten sonra doğan Can Celalettin de 4 yaşına geldi...

Büyüyor.

Federal Alman bilim adamları yabancı düşmanlığına karşı

16 ve 17 aralık tarihlerinde Frankfurt'ta yapılan bilimsel bir kongrede, Almanya'nın dört bir yanından gelen yabancılar konusuyla ilgili ilerici, demokrat, antifaşist bilim adamları, aydınlar, demokratlar, Türkiyeli demokrat aydın kişiler, Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu FIDEF, Federal Almanya'da yabancı düşmanlığını ve yabancı düşmanlığına karşı savaşım olanak ve yöntemlerini tartıştılar.

"Bilim Adamları Yabancı Düşmanlığına Karşı" belgisi altında yapılan Demokrat Bilimadamları Birliği'nin düzenlediği kongrenin hazırlayıcı kurulunda, Prof. Dr. Wolfgang Abendroth, Prof. Dr. Helmut Gollwitzer, Prof. Dorothee Roer gibi Alman sosyal bilimlerinin önde gelen adları yeralıyordu.

Toplantının birinci gününde, açış ve selamlama konuşmasından sonra IG-Metall Sendikası'ndan **Yılmaz Karahasan "yabancı düşmanlığına maruz kalan yabancı gözüyle yabancı düşmanlığı"** konulu bir konuşma yaptı. Gecenin ikinci konuşması ise, CDU/CSU ağırlıklı hükümetten sonra yabancı düşmanlığının kazandığı boyutları anlatan **"Dönüşümden Sonra Yabancı Düşmanlığı"** başlıklı konuşmaydı.

Toplantının ikinci gününde yabancı düşmanlığına çeşitli açılardan yaklaşan altı ayrı konudaki çalışma grubunda konu ayrıntılı biçimde ele alındı.

Toplantının sonunda, 10 Şubat'ta yeniden biraraya gelinerek bir "memorandum" komisyonu oluşturulmasına ve çalışmaların sürdürülerek, yabancı düşmanlığına karşı savaşta yabancı düşmanlığını kışkırtan güçlere ve yabancı düşmanlığının toplumda yaygınlaşmasına karşı bir baskı grubu oluşturulmasına, karar verildi. Toplantının sonunda kabul edilen kamuoyuna açık mektupta şu görüşe yer verildi:

"Yabancı düşmanlığına karşı, yabancı dost ve yurttaşlarımızın kaderinin iyileştirilmesi için verilen savaşım, kendi demokratik haklarımız için savaşımla gitgide daha çok bağlanmakta, içiçe geçmektedir. Yabancı düşmanlığına karşı verilen savaş aynı zamanda kendi cumhuriyetimizin geleceğinin güvence altına alınması savaşıdır."

Yılmaz Karahasan'ın konuşması

IG-Metall Yönetim Kurulu Türkiyeli İşçiler Sekreteri Yılmaz Karahasan bir "Ausländer" (yabancı) olarak kongreyi selamladıktan sonra, bu toplantının işsizliğin gerçekte 3 milyon kişi civarında olduğu, yığınların barış istediği, toplusözleşme görüşmelerinin çok ağır koşullarda geçtiği ve yabancı düşmanlığının yığınları da sarmaya başladığı bir dönemde yapıldığına dikkati çekti. Yabancı düşmanlığının son dönemlerde iktidardan başlayarak yığınlara doğru nasıl yaygınlaştırıldığını canlı örneklerle anlatan Karahasan "Yabancı düşmanlığının ırkçı bir görünüm kazanmaya başladığı şu günlerde tüm demokratik örgüt ve kişilerin, aynı zamanda da sorumlu politikacıların soruna her zamankinden fazla eğilmeleri ve tüm güç ve olanaklarımızı vakit geçirmeksizin yabancı düşmanlığıyla savaşım için seferber etmemiz, gelecekte çok daha kötü durumları önlemek için zorunludur." dedi.

Yabancı düşmanlığının asıl nedeni

Karahasan, yabancı düşmanlığının gelişmesinde yeni bir noktaya gelindiğine dikkati çekerek şunları söyledi: "Yabancı düşmanı tehdit mektupları, bildiriler, çağrılar şimdi Almanya'nın heryanında birden, hemen hemen aynı zamanda örgütlü bir biçimde ortaya çıkmakta, bu aşırı sağ ve neofaşist güçlerin koordine çalışmalarını ortaya koymaktadır. Artık tehdit ve saldırılar genel olmaktan çıkmış, tek tek ve önceden tesbit edilmiş kişi ve adreslere yönelmeye başlamıştır. Düşmanlığa hedef olmuş kişilere Almanya'yı terketmeleri için şimdi belli bir süre verilmekte ve böyle tehdit edilmektedirler. Günahsız kadın ve çocuklar saldırı hedefi olarak gösterilmekte ve faşist teröre maruz kalmaktadırlar."

Karahasan yabancı düşmanlığının egemen güçlerin ve mevcut düzenin yarattığı bir hastalık olduğunu, bu güçlerin tüm emekçilere de yüklendiğini anlattıktan sonra, her yerde olduğu gibi Federal Almanya'da da uluslararası kapitalist ekonomik bunalımın, silahlanmanın, işsizliğin ve üretim kapasitelerinin düşüklüğünün tüm yük ve bedelinin bağımlı çalışan emekçilere yüklendiğini söyledi. **"Bunalımın nedeni sadece kapitalist ekonomik düzendir"** diyen Yılmaz Karahasan ünlü sendikacı Willi Bleicher'in şu sözlerini aktardı: **"Kapitalizme evet diyen bunalımlara ve işsizliğe de evet demiş olur"**. "Ben de, yabancı düşmanlığını ortadan kaldırmak isteyen, işsizliği ortadan kaldırmalıdır, işsizliği kesin olarak ortadan kaldırmak isteyen de kapitalizmi yok etmelidir diyorum" dedi.

Hitler döneminin anti-faşist din adamlarından Rahip Niemölle'nin çok ünlü dizelerini de yabancı düşmanlığına uygulayarak şöyle okudu:

Türkleri götürürlerken
susmuştum!
Türk değildim ya!
Diğer yabancıları
götürürlerken de sustum,
yükseltmedim sesimi
yabancı değildim ya!
Beni götürürlerken sonra,
artık sesini çıkaracak kimse
kalmamıştı ortada!

Konuşmasının sonunu **"Yabancı düşmanlığı gerçekte ırksal bir sorun değil, sınıfsal bir sorundur"** diye bağlayan Karahasan, kesin çözümün mevcut ekonomik düzenin değişmesi olduğunu, ancak bu sonuca gitmek için savaşım verilirken yapılacak şeyler bulunduğunu söyledi.

Demokrat Bilimadamları Birliği

Frankfurt'ta 16–17 Aralık günleri **"Bilimadamları Yabancı Düşmanlığına Karşı"** adı altındaki toplantıyı düzenleyen **Demokrat Bilimadamları Birliği** (Bund Demokratischer Wissenschaftler BdWi) 1968'de kuruldu. 1800 üyeye sahip olan birliğin amaçları şunlar: Bilimin toplumsal ve barışçı amaçlara yönlendirilmesi, eğitim ve öğrenim sisteminin demokratikleştirilmesi ve bilimsel araştırmaların militaristleştirilmesinin önlenmesi. Birlik, çalışmalarını silahlanma, eğitim, çevre kirlenmesi gibi sorunlarla ilgili olarak çalışma grupları kurarak konferanslar düzenleme şeklinde sürdürüyor. Partilerüstü bir yapısı olan BdWi'ye üye olabilmenin koşulu, herhangi bir fakülteyi bitirmiş olmak ya da herhangi bir bilim dalında mesleki faliyette bulunuyor olmak. Federal Almanya'nın birçok kentinde ve Batı Berlin'de şubeleri olan BdWi'nin merkezi bürosunun adresi şöyle: Gisselbergerstr. 7, 355 Marburg.

Büyük evrensel ozanı ölümünün birinci yılında saygı ile anıyoruz

85 yaşında aramızdan ayrılan büyük ozana 1957'de Nobel Barış ödülü verilmişti.

Louis ARAGON

Ünlü Fransız ozanı, romancısı Louis Aragon'u yitireli bir yıl oluyor bu Aralık ayı sonu. Yüzyılı bir baştan bir başa, bir kanat vuruşuyla aşan, şiir, edebiyat, kavga, umut dolu bir yaşam. Aragon öldü, bugün şiirleri Vietnam'daki baraj inşaatlarında, Nikargua'da sınır boylarında, Türkiye'de demir ocaklarında söyleniyor.

85 yaşında aramızdan ayrılan bu ak saçlı devin, bir zamanlar evdeki masa örtülerine küçük romanlar, piyesler yazan minnacık bir çocuk olduğunu düşünmek pek kolay değil. Gelgelelim, Dickens, Rousseau, Châteaubriand, Barrès, Gorki, Aragon'un çocukluk, ilk gençlik döneminin başlıca yazarları. **"Okumak"**, diyor Aragon, **"yazmanın başlangıcı, birbirinden ayrılmaz, sıkısıkıya bağlı iki öğe"**. Birinci Dünya Savaşı Aragon'u tıp fakültesi sıralarından alıp, önce bir askeri hastaneye sonra da cepheye savuruyor. O'nun, 1923 yılında ortaya çıkacak olan **"gerçeküstücülük"** akımını birlikte kurduğu André Breton'la tanışması bu döneme rastlar.

1920. Fransız Komünist Partisi'nin kuruluş yılı. **"Yaşamımı iki olay yönlendirdi,** diyor Aragon, **bunlardan birincisi Clara Zetkin'in Tours Kongresi'ne katılması. O sıralar bir almanın, bir kardeş parti kongresinde söz alması, savaşa karşı yapılabilecek en yiğitçe eylemdi... ama komünist olmamda asıl etken Fas savaşıdır."** 1927 yılında, Aragon bir grup arkadaşıyla tüm yaşamı boyunca bağlı kalacağı FKP'ye giriyordu.

Louis Aragon'un yaşamında, önemli dönemeçlerden biri de, Elsa Triolet ile tanışması. Ardından Sovyetler Birliği'ne ilk yolculuk ve ozanı 1931'de Sovyet Yazarlar Birliği Kongresi'nde görüyoruz. Dönüşünde ilk roman girişimleri ve **"Bâle Çanları"**. O sırada Avrupa yeni çalkantılara sahne olmak üzere: 1936 Fransa'da Halk Cephesi, 1937'de Ispanya iç savaşı Aragon'u anti-faşist savaşımın ön saflarına çıkarıyor. Aydınların, yazar-çizerlerin örgütlenmesinde oynadığı rolün yanısıra Aragon alabildiğine yazıyor, **Şık Mahalleler, Emperyal Yolcuları** işte bu dönemin ürünleridir.

Ikinci Dünya Savaşı cehenneminde Louis Aragon yeniden cepheye dönüyor. Daha sonraki yıllarda, nazi işgalcilerine karşı koyan Fransız direnişçilerine uçaklardan Aragon'un cesaret ve umut dolu şiirleri atılıyor, gizli basımevleri şiirlerini basıp kentlerde dağıtıyordu. Bu yıllar, Elsa'nın gözlerinin, Aurèlien'in yazıldığı, ressam Matisse'le arkadaşlık yılları.

Fransa'nın özgürlüğüne kavuştuğu yıllardan 1982'ye değin Louis Aragon'u ya **"Ce Soir"** gazetesinin ya da **"Lettres Françaises"**'in başında gördük. Şiirler, romanlar birbirini izledi. Uluslararası Barış Konresi örgütçülerinden ve Dünya Barış Hareketi'nin kurucularından olan Aragon'a 1957'de Nobel Barış Ödülü verildi.

İşkencedekinin türküsü

"Gabriel Peri'ye"

Gerekseydi yeniden
yapardım bir kez daha tüm yaptıklarımı
bir ses yükseliyor zindandan
ve anlatıyor yarınları

Derler ki hücresinde
iki adam o gece
söylenip duruyorlardı, bırak artık inadı
bak işte bıktın bu yaşamdan

Yaşayabilirsin yaşayabilirsin
yaşayabilirsin bizim gibi
söyle seni kurtaracak sözü
yaşayabilirsin pekâlâ diz çökerek te olsa

Gerekseydi yeniden
yapardım bir kez daha tüm yaptıklarımı
zindandan yükselen ses
yarınları söylüyor

Bir tek söz ve açılacak demir kapı
açılacak ve çıkacaksın ne var ki bir tek söz
kurtulacaksın pençesinden cellâtın
açıl susam açıl
bitecek acıların

Değiştirmek için yazgını
bir tek söz bir ufacık yalan
düşün bir, düşün düşün
sabahların o sakin yumuşaklığını

Gerekseydi yeniden
(...)
söyleyeceklerim bundan ibaret
Kral Henri örneği
bir kısrak eder imparatorluğum
Paris altı üstü bir dua

dedim ya hepsi bu, artık çekip gitsinler

Damlıyor üzerine kanı
bu onun tek kimlik kartıydı
tükenip gidiyordu suçsuz

Gerekseydi yeniden
(...)

Ölüyorum ama yaşıyor Fransa
ve sevdam ve direnişim
dostlarım ölürsem eğer
bileceksiniz öldüğümü ne için

Geldiler işte onu almağa
almanca soruyorlar
çeviriyor biri, konuşacak mısın?
yineliyor usulca

Gerekseydi yeniden
(...)

Türkü söylüyordu mermi yağmuru altında
ikinci salvodan kan içinde doğruldu
başucuna gidip sıktılar son mermiyi

Bir başka Fransız ezgisi
yükseldi o sıra dudaklarından
tam tükenirken, Marseyez
tüm insanlık adına

Aragon
Türkçesi: Ahmet S. Giritli

Günün sekiz saatini resme ayıran Arslan bir işçi disipliniyle çalışıyor

Paris'te bir Türkiyeli ressam: Yüksel ARSLAN

Paris'te bir Türkiyeli ressam: Yüksel ARSLAN

Yüksel Arslan uzun yıllardır Paris'te yaşayan bir Türkiyeli ressam. Daha doğrusu bir çizer-yazar. İlk sergisini öğrencilik yıllarında, bin dokuz yüz ellilerde İstanbul Erkek Lisesi'nin koridorlarındaki camekânlarda açtı. Çoğunlukla Paul Klee etkisinde guvaş, akurel ve pastelle yapılmış soyut resimler ve manzaralardı bunlar.

Önemli olan, Yüksel Arslan'ın bugün ne çizdiği, neyi resmettiği... O'nun evrimi, yaşadığı tarih dilimine, dünya ve Türkiye işçi sınıfının gelişmesine, sosyalizm bilimine sıkısıkıya bağlı. Sınıf savaşımı, sermaye-emek çelişkisi, barış bugün Arslan'ın resimlerinin başlıca konuları. İnsanoğlu tüm karmaşıklığı, çelişkileri, bilinçaltında gizledikleri, ayrımına vardığı ama en çok geleceğe umudu, evrendeki yeriyle Yüksel Arslan'ın çizgilerinde merkezi, ana konuyu oluşturuyor. **"Nasıl marksist düşünürler varsa, marksist sanatçılar da vardır,** diyor Arslan, **günümüzde sanatçı, yazar-çizer, aydın geçinen insanların çabası aydınlanmak, aydınlatmak ise, bunların kullanmaları gereken yöntem, varmaları gereken nokta marksizm bilimidir. Bunun dışında bir olanak görmüyorum. Nazım Hikmet'in dediği gibi, o bir müthiş bahtiyarlık, anlamak gideni ve gelmekte olanı."**

> "Nasıl marksist düşünürler varsa, marksist sanatçılar da vardır. Günümüzde sanatçı, yazar-çizer, aydın geçinen insanların çabası aydınlanmak, aydınlatmak ise, yöntem, varmaları gereken nokta marksizm bilimidir."

Yüksel Arslan daha çok seriler, bir ırmak gibi akan, birbirine bağlanan resimler çiziyor. Örneğin 1969-1975 yılları arasında çizdiği ünlü **Kapital** dizisi bunlardan biri. Bunu, 75-80 yıllarında üzerinde çalıştığı **"Kapital'in güncelleştirilmiş biçimi"** izliyor. Şu sıralar Yüksel Arslan **"etkiler"** adı altında yeni bir uzun diziye çalışıyor. Sanatçılar ve ozanlar, bilim adamları, filozoflar diye iki ana bölüme ayrılan bu dizinin sanatçılar bölümü bitmiş durumda. Genellikle portrelerin yer aldığı **"etkiler"** dizisinde, çeşitli okuma notları, açıklamalar da var. Araştırma ve okuma, Yüksel Arslan'ın çalışmasının önemli bir bölümünü oluşturuyor. **"Ben bir düşünceyi resmetmek isterim"** diyor Arslan, **"bunu da yazarlarda, ozanlarda, felsefecilerde buluyorum"** diye ekliyor. Örneğin Lenin'in resmini çizecek Arslan, oturup Lenin'in yapıtlarını çalışıyor, Lenin üzerine kimler ne yazmış, ne demiş, okuyor bunları, notlar düşüyor, satır altlarını çiziyor ve ne zaman ki kestiriyor, konu artık kafasında olgunlaştı, geçiyor sabahın köründe o koca cam kaplı masanın başına başlıyor çizmeye.

Peki Yüksel Arslan o ince ve çok ayrıntılı, minyatür gibi resimlerini neyle çiziyor, nasıl boyuyor? **"Yapay boyalara ısınamadım, kendi yaptığım doğal boyalarla çalışıyorum,** diye yanıtlıyor Arslan. **Yıllarca önce okuduğum bir kitapta eski dönemlerde ressamların ne gibi maddelerle çalıştıklarını okumuş, kullandıkları boyaların formüllerini bulmuştum. Bunlar, kan, sidik, ilik, kemik, yumurta akı, yağ, kil, toprak, çeşitli taşlar, odun parçaları, değişik bitkiler... 1955 yıllarından bu yana kullanageldiğim bu yöntemi geliştirdim, yeni renkler, karışımlar elde ettim".**

Arslan'ın çalışmasının diğer ilginç yönlerinden bir diğeri, resmine bir işçi disipliniyle çalışması. Günün en az sekiz saatini doğrudan doğruya resme, dört ya da beş saatini de okumaya ayırıyor. Bir uzman işçi gibi görüyor kendini Yüksel Arslan, sanatının önemini unutmadan...

Ayrılmamıza yakın, Yüksel Arslan Türkiye'den söz ediyor, Barış Derneği davasından... **"Değerli ressam Orhan Taylan hapiste** diyor, **ancak tarih korkunç bir olgu, ilerlemenin önünde kim durabilmiş ki..!**

Sınıf savaşımı ve barış bugün Yüksel Arslan'ın başlıca konuları

Bonn'da açılan uluslararası sergiye Nil Yalter katılıyor

Bonn'da düzenlenen ve çeşitli ülkelerden 50'ye yakın sanatçının tablo, kabartma, yapıştırma ve yontu türünde yapıtlarının yer aldığı **"eleştiri"** sergisine Türkiyeli sanatçı **Nil Yalter** de **Nicole Croiset** ile birlikte hazırladığı video gösterisiyle katılıyor.

Sanat yaşamını Paris'te sürdüren **Nil Yalter**'in sergilenen yapıtı 1982 yazında **La Rochelle** kenti için hazırlamış olduğu daha geniş kapsamlı bir video yapıtının yalnızca bir bölümü. Büyük bir liman kenti insanlarının denizle ilgili yaşamı ele alınmış. İki ayrı film olarak zor koşullarda yaşamlarını sürdüren liman işçileri, balıkçılar, balık temizleyen kadınlar yansıyor ekrana. Bir ekranda kişilerle söyleşiler izlenirken, aynı anda bir başka ekranda iş koşulları gösteriliyor.

Bir üçüncü film ise, ayrı bir köşede, insanla deniz arasında yüzyıllardan buyana oluşagelmiş ilişkiden kaynaklanan efsaneleri, deyimleri konu alıyor.

Ancak Bonn sergisinde bu çokyönlü yapıtın tümü yeralmamış. Söyleşi, diyapozitif ve dış seslendirme bölümleri **"dil sorunu"** yüzünden gösteriden çıkarılmış. Belki de böylece **Yalter**'in yapıtı daha estetik, görsel bir nitelik kazanıyor.

Sergide yeralan diğer sanatçılar çok çeşitli akımları yansıtıyorlar. 17. yüzyıl Alman tahta gravür sanatını günümüze uygulayanlardan ekspresyonistlere uzanan bir sanat akımı yelpazesi. Yapıtlarda sık rastlanan bir tema ise atom roketlerine karşı olan nefret ve savaşım verme isteği. Özellikle Alman sanatçıların yapıtlarına bu istem daha başka bir duyarlılıkla yansımış.

Bir diğer ilginç yapıt ise 50 kadar genç zenci sanatçının New York kenar mahallelerinin yıkıklığını kiremit üzerine yaptıkları desenlerle sergilemeleri. Kiremitlerin tümü ise o yıkık evlerden gelme. Kollektif, sadeliğiyle ilgi çeken güçlü bir yapıt.

Sergi 2 ay Bonn'da kaldıktan sonra Batı Berlin'e taşınacak.

E. Alantar'ın sergisi

YUKARIDA resmi görülen Erdal Alantar, Paris'in banliyösü **La Courneuve** belediyesinin sanat merkezinde 7-24 Aralık tarihleri arasında bir resim sergisi açtı.

1932 yılında İstanbul'da doğan E. Alantar, 1949/56 yıllarında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde okudu. 1959'dan beri Paris'te resim çalışmalarını sürdüren E. Alantar, 1966-67 yıllarında Ivry **"Kızıl Karanfil"** metalurji fabrikasında işçi olarak çalıştı. 1972 yılından beri ise görsel sanatlar öğretim üyeliği yapıyor.

Batı Berlin İşçi Korosu

TAHSIN İncirci yönetimindeki Batı Berlin İşçi Korosu, yeni kadrosuyla çalışmalarına yeniden başladı. Gazetemize bir açıklama yapan İncirci, koroda çalışmak isteyenlerin başvurularının sürdüğünü ve çalışmaların eskisi gibi Türk Merkezi'nde yürütüldüğünü söyledi.

Esin Afşar'ın konseri

ESIN Afşar 18 ve 25 Kasım'da 2 resital verdi. Enis Fosforoğlu Tiyatrosu'nda verdiği bu iki resitalle dinleyiciye müzik tadı vermek istediğini belirten **Esin Afşar,** arabesk müziğine karşı savaş açtığını söylüyor ve şöyle devam ediyor: **"Biz sanatçılar arabeskin yaşantımıza bu denli girmesinden ötürü suçluyuz. Çünkü arabeskle savaşmadık; ona alternatif olamadık. Arabeskteki sesler doğada yok. Sanatçıların dışında plakçılar da suçlu. Hele basın! Basın Ferdi Özbeğen'in konserine sanat olayı diye yaklaşıp alkış tutuyor. Ben arabeskle savaşmakta kararlıyım. Geç de olsa böyle bir eylemi başlattım."**

Türkiye Postası
15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 21, 30 Aralık 1983

Pentagon, Türkiye'ye atom füzeleri yerleştirmeyi planlıyor

ABD, Sovyetler Birliği'ni Cruise füzeleriyle kuşatacak

Birleşik Amerika Savunma Bakanlığı'nın yaptığı bir açıklamaya dayanarak Ingiliz **"The Sunday Times"** gazetesinin bildirdiğine göre Reagan yönetimi Türkiye de içinde olmak üzere bir dizi Batı Avrupa ülkesine kanatlı roket denilen Cruise füzelerini yerleştirmeyi planlıyor. Böylece ABD, uluslararası hukuk kurallarını çiğneyerek, Birleşmiş Milletler tüzüğünü görmezlikten gelerek, dünyada gerginliği arttırma politikasına başka devlet ve halkları da fiilen ortak etmeye çalışıyor.

F.Almanya, Ingiltere, Norveç, Danimarka, Izlanda ve Türkiye'ye yerleştirilmesi sözkonusu olan roketlerin geleneksel başlık taşıyacağı ileri sürülerek atom başlıklı roketlerden farklı gösterilmeye çalışılıyor. Oysa bizzat Pentagon tarafından yapılan açıklamalara göre bu roketlerin tüm sistemi atom başlıklı Cruise füzeleriyle aynı olacaktır.

Pentagon'un bu yeni girişimi, Batı Avrupa'ya yeni atom roketlerinin yerleştirilmeye başlanmasından sonra silahlanma yarışında **bir adım daha ileri gitme** planlarını ortaya koyarken özellikle Sovyetler Birliği'ni çevreleyen ülkelere bu tür roketlerin yerleştirilmesi sosyalist sistem ve Sovyetler Birliği için yeni bir tehlike kaynağı oluşturuyor.

Şimdiye dek bu konuda sadece Danimarka'dan tepki geldi ve Danimarka hükümeti sözkonusu kanatlı roketlerin ülkesinin topraklarına yerleştirilmesine kesinlikle izin verilmeyeceğini açıkladı.

Reagan yömetiminin yeni silahlanma planına göre, Cruise füzeleri yerleştirilecek ülkeler arasında F. Almanya, Ingiltere, Norveç, Danimarka, Izlanda ve Türkiye yer alıyor.

GALTIERI - VIDELA - VIOLA

Arjantin'de eski diktatörler yargılanacaklar. Darısı Türkiye'deki generallerin başına...

Arjantin halkı eski diktatörlerden hesap sorma hazırlığında

Arjantin'de Ekim ayı sonunda yapılan seçimlerle iktidar olan **Radikal Parti**'nin Başkanı ve şimdiki Devlet Başkanı Alfonsin Aralık ayı ortasında eski Cunta üyeleri hakkında insan haklarını çiğnemek suçundan dava açılacağını açıkladıktan sonra, geçtiğimiz günlerde de yeni kuvvet komutanlarını atadı ve 28 generali emekliye sevketti. Bu generaller 1976 yılında bir darbe ile işbaşına gelen askeri yönetimin önemli kademelerinde idiler.

Arjantin'de Kuvvet Komutanlığı kurum olarak ortadan kaldırıldı. Bu görevi bundan böyle Savunma Bakanı'na bağlı kuvvet kurmay başkanları yürütecek. Arjantin Anayasası'na göre Devlet Başkanı aynı zamanda başkomutanlık görevini üstleniyor.

Öte yanda Arjantin hükümeti, askersel cuntaların yönetimde olduğu yıllarda izi kaybolan yurtseverlerin yazgılarını araştırmak üzere özel bir komisyon kurdu. Meclis ve senato üyelerinin de yeraldığı 16 kişilik komisyon 15 Haziran tarihine kadar 1976'dan bu yana kaybolan 30 bin kişi

Pentagon'un Türkiye'ye yeni atom füzeleri yerleştirme planı Sovyetler Birliği tarafından eleştirildi

Türkiye'yi şimdi de bir füze macerası mı bekliyor?

Pentagon'un yeni roket yerleştirme planlarındaTürkiye özel bir önem taşıyor. Pentagon raporlarında açıkça belirtildiği gibi ABD, Türkiye'nin topraklarını Sovyetler Birliği'nin Kafkaslar Bölgesi'nde ve

yerleştirilmesinden vazgeçilmesi halinde Türkiye'nin bu roketleri kabul edip etmeyeceği konusunda nabız yokladılar. Bunu, Türkiye'ye verilecek ABD askersel yardımlarıyla pazarlık konusu yapmak istedi-

ın roketler haberi ABD Savunma Bakanlığı yetkililerinden biri tarafından doğrulandı. Yetkilinin bildirdiğine göre bu konuda **"küçük"** bir çalışma vardı, ancak daha geliştirilmemiş ve müttefiklerle gö-

sürdüler. ABD bu sefer başka ülkeleri de içeren daha kapsamlı bir plan için de Türkiye'nin de nabzını yoklamaktaydı.

Sovyetler Birliği ile ilişkileri

yetler Birliği'nin Kafkaslar Bölgesi'nde ve Balkan Yarımadası'nda sosyalist ülkelere karşı savaş yürütmek, aynı zamanda da Ortadoğu'ya Çevik Güçleri aktarmada üs olarak kullanmak açısından uygun bir alan olarak değerlendiriyor.

1983 Şubat ayı sonunda yeni atom roketlerinden Pershing-2'lerin Türkiye'ye yerleştirilebileceği konusu ilk kez ABD'nin önemli gazetelerinden **"Washington Post"**'da çıkan yazılarda gündeme getirildi. ABD Savunma Bakanlığı çevreleri Pershing-2 roketlerinin Batı Avrupa'ya dımlarıyla pazarlık konusu yapmak istediler. O dönemde Evren açık yanıt vermekten kaçındı, ancak kesin olarak **"hayır"** da demedi.

Daha sonra Pentagon yetkilileri çeşitli toplantılarda ve son olarak da geçtiğimiz günlerde Istanbul'da yapılan **Siyasi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı** (SISAV)'ın toplantısında, Türkiye sınırlarının ve Türkiye'nin yeni sahip olduğu silahların korunması için atom roketleriyle donanması gerektiği tezini ileri sürdüler.

Aralık ayı içinde **"The Sunday Times"**-daha geliştirilmemiş ve müttefiklerle görüşülmemişti.

Öte yanda Türkiye Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Nazmi Akıman **"böyle birşey yok, bu konuda Türkiye ile ABD arasında herhangi bir görüşme olmamıştır"** diyerek konuyu örtbas etmeye çalıştı. Dışişleri Bakanlığı böyle derken, eski Savunma Bakanı Haluk Bayülken ve MDP milletvekili Kamran Inan bu konunun ABD tarafından kamuoyunu yoklamak için ortaya atılmış olabileceğini, ABD'nin birçok kararları böyle tepkilere göre aldığını ileri

Sovyetler Birliği ile ilişkileri bozacaktır

Pentagon'un Türkiye'ye yeni atom roketleri yerleştirme planları Sovyet ordusunun resmi yayın organı **"Krasnaja Swesda"** gazetesinde de yeraldı ve ağır bir şekilde eleştirildi. Sovyetler Birliği'nin böyle birşeyi kabul etmeyeceği, bu durumda 1972 ve 1978 yıllarında imzalanmış olan komşuluk ilişkilerinin bozulacağı belirtildi. **"Krasnaja Swesda"** Türkiye'deki askersel-politik yöntemin ABD'nin maceracı politikasını desteklediğini söyleyerek, **"Türkiye'deki kimi yöneticiler 16 Mart 1921'de imzalanan Dostluk Anlaşması'na göre, Türkiye'nin Kuzeydoğu sınırlarının dokunulmazlığını Sovyet hükümetinin sağladığını, verdiği moral-politik desteğin yanısıra belirli ölçüde mali yardımda da bulunduğunu unutmuş görünüyorlar"** diye yazdı.

Cruise'ler Türkiye'de daha da tehlikeli

Bilindiği gibi son yirmi yıldır Türkiye'de Sovyetler Birliği'ni vurabilecek atom roketleri yoktur. 1959 yılında ülkenin çıkarlarını ABD'ye bağımlı kılan politik çizginin sonucu olarak ABD ile Türkiye arasında, Türkiye topraklarına ABD atom roketlerinin yerleştirilmesini öngören bir anlaşma imzalanmıştı. Buna göre Izmir bölgesinde **"Jüpiter"** adını taşıyan orta menzilli roketler için bir üs kuruldu. Bu roketler 1962'de Küba bunalımı sırasında başını Sovyetler Birliği'nin çektiği dünya barış güçlerinin istemleri sonucu söküldü.

Bugün Federal Almanya'ya yerleştirilecek olan Pershing-2'ler dışında diğer ülkelere yerleştirilecek olan Cruise roketleri saatte 800 kilometre hız yaptıkları için yerleştirilecekleri ülkelerden Sovyet hedeflerine birkaç saatte ulaşabilirler. Bu da, Sovyetler'deki hedeflere 4-8 dakika bir süre içinde ulaşabilen Pershing-2'lere karşılık Cruise roketleri için Sovyetlere yeterli **uyarı süresi** bırakmaktadır. Ancak, bu roketlerin Türkiye'ye yerleştirilmesi halinde, Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne coğrafi yakınlığı nedeniyle çok kısa sürede hedefe ulaşacaklarından, bunların da aynen bir **"ilk saldırı"** silahına dönüşmeleri sözkonusudur.

Ayrıca, 2500 kilometrelik menzilleriyle Türkiye'den ateşlenen Cruise roketlerinin Sovyetlerin Uzak Doğu'daki sistemlerini de tehdit etmesi, Türkiye'ye NATO sorumluluk alanı dışında da işlevler yüklemiş olacaktır.

1976'dan bu yana kaybolan 30 bin kişi konusunda bilgi toplayacak, suçluların ortaya çıkarılmasına çalışacak. Bilindiği gibi generaller seçimlerden hemen önce kendileri için af anlamı taşıyan bir yasa çıkarmışlardı. Bu durumda, bu yasanın da hiçbir hükmü kalmıyor.

Yeni devlet başkanının gelecekteki politikası **askeri güçlerin devlet aygıtındaki otoritelerini azaltma, ağır ekonomik krizi aşma, dış politikayı yeniden belirleme ve Arjantin'de iç barışı tekrar sağlama** olmak üzere dört temel maddeden oluşuyor. Bunlar içinde askeri güçlerin otoritesini azaltma, geçmişin hesabını sorma ve insan haklarını savunan bir hukuk devletini oluşturma Arjantin'de demokrasiye geçişin en önemli göstergelerinden birini meydana getiriyor. Seçim propagandası sırasında, **"Arjantin'de yüz yıl demokrasi ve barış"** belgisini atan Alfonsin'in bu önlemlere yönelmesinde halktan gelen talep, sendikaların ve demokrasi güçlerinin seçimler öncesindeki kısmi yumuşama koşullarında düzenledikleri büyük yığınsal gösteriler, Peronist Parti'nin bu yönde Alfonsin'e verdiği destek önemli rol oynuyor.

Öte yanda ülkeyi ekonomik bunalım içine sokan ve Falkland adası savaşında prestijlerini yitiren cuntacı generallerin, kendi aralarında da sorunların çözümü konusunda anlaşmazlıklara düşmeleri toplum içindeki konumlarını iyice sarsmış durumda.

ABD'nin denizaşırı ülkelerde 500 bin askeri var

ABD'nin **"US Nevs and World Report"** Dergisi'nde yayınlanan bir araştırmaya göre, Reagan yönetiminin Latin Amerika'da ve Karayipler'de üslendirdiği asker sayısı bir yıl içinde 12 bin 400'den, 27 bin 900'e çıkarak yaklaşık iki kat arttı. Dergi, yeni oluşturulan birliklerin özellikle **"gerilla savaşı"** ve gizli eylemler için eğitilmiş olduğunu yazdı.

ABD'nin denizaşırı ülkelerdeki asker sayısının ise yine bir yıl içinde toplam 534 bin kişiye yükseldiği bildiriliyor.

Öte yandan çıkartmadan iki ay sonra ABD'nin, Grenada'da hala yaşamın tümü üzerinde egemen durumda olduğu bildiriliyor. Grenada'da pek çok kişi sorgusuz sualsiz hapishanelerde tutuluyor. Ingiliz Işçi Partisi'nden adayı ziyaret eden bir delegasyonun hapishanelere girmesi yetkililerce yasaklandı.

Niyet ciddidir

Filiz KARDAM

Türkiye'ye Cruise roketleri yerleştirilebilir mi? Türkiye dışişleri yetkililerine göre böyle bir şey sözkonusu değildir. Ancak dışişleri yetkilileri ne zaman farklı birşey söylediler ki? ABD Çevik Güçleri'nin Türkiye'deki üslerden yararlanması, Doğu'da yeni ABD üslerinin açılması, Lübnan'daki ABD askeri birliklerinin desteklenmesi gündeme geldiğinde de, hep aynı şeyi söylemediler mi? Ama gelişmeler belirleyici olanın, Türkiye'de yetkililerin ne söyledikleri değil, ABD ve NATO'nun ne istediği olduğunu kanıtladı.

ABD'nin bu konudaki tavrı ve NATO'nun Türkiye'ye verdiği özel önem şimdiye dek Pentagon raporlarında ve her NATO toplantısında yeterince gündeme getirildi. Reagan yönetiminin Türkiye'yi Sovyetler Birliği'ne karşı bu ülkenin güney sınırlarındaki saldırı hazırlıklarına ve Ortadoğu'daki hegemonyacı planlarına daha çok ortak etmek istediği açıktır.

Türkiye'nin daha çok ve daha modern silahlara sahip olmasını **"Sovyet tehdidi"** iddiası ile savunmuş olan ABD, şimdi de aynı gerekçe ile bu sefer de bu silahların korunması için Türkiye'ye atom roketleri yerleştirilmesini savunuyor. Bir süredir NATO toplantılarına getirilen bu konuyu, geçtiğimiz günlerde Istanbul'da yapılan SISAv toplantısında ABD Senatosu Istihbarat Komitesi üyesi Codevilla açıkça koydu: **"Rusların SS-20 ve SS-21 gibi nükleer başlıklı füzelerine karşı koruyamadıktan sonra Türk ordusunun konvansiyonel silahlarını dünyanın parasını harcayıp modernleştirmesinin anlamı var mı?"**

Öte yanda herkes biliyor ki, Sovyetler Birliği'nden sınırlarımıza 60 yıldır hiçbir tehdit gelmediği gibi, Sovyetler Birliği 1972'de imzalanan **Iyi Komşuluk Ilişkilerinin Temel Ilkeleri Deklarasyonu'**na ve 1978'de imzalanan tarafların birbirlerine karşı güç kullanmaması ve güç kullanma tehdidinde bulunmamasını öngören anlaşmalara her zaman bağlı kalmıştır.

Oysa, Türkiye'de cuntanın açıklamaları ve pratik olarak atılan adımlar, yönetici çevrelerin üzerlerine aldıkları yükümlülükleri yerine getirmekten vazgeçtiklerini, anlaşmaları tek yanlı çiğnediklerini, gittikçe ABD'nin daha da uydusu olma yolunda bir politika izlediklerini gösteriyor.

Iktidara el koyduğundan bu yana cunta, NATO'nun militarist planları gereğince askersel harcamalarını ve asker sayısını arttırdı, ABD üslerinin NATO dışı alanlara yayılacak biçimde geliştirilmesine ve ABD Çevik Güçleri'nin kullanımına uygun yeni üsler kurulmasına izin verdi. Geçtiğimiz günlerde ABD ile vardığı anlaşma uyarınca Lübnan'daki ABD birliklerine transit kolaylıkları sağlamayı kabul ederek Ortadoğu'da Arap ülkelerine karşı ABD ve Israil'in yanında bir taraf haline geldi. Türkiye'yi 10 yıl süreyle, her yıl 100 milyon dolar ödeme yükümlülüğüne sokan F-16 anlaşması ile ülkemizin ABD'ye askeri ve ekonomik bağımlılığı büsbütün arttı.

Ve bütün bunların olduğu koşullarda Özal'ın hükümet programında dış politikaya sadece iki sayfa yer ayrılması, sosyalist ülkeler ve bağlantısız ülkelerle ilişkilerden çok az söz edilmesi, pek çok kişiye **"acaba dış politika sorunlarıyla hükümet değil de, başkaları mı ilgilenecek?"** sorusunu sordurttu. Nitekim bir süre önce eski Savunma Bakanı Haluk Bayülken de F-16'lar konusunda, bu sorunun hükümet meselesi değil, devlet meselesi olduğunu söylemişti.

Kapalı kapılar arkasında sürdürülen pazarlıklar sonucu halktan ve hatta hükümetten bile gizli bağlanıveren anlaşmalar, dışişlerinin kayıtsız ve çoğu kez yalan ve geçiştirmelerle dolu tavırları, cuntanın sözde muhalifi olan Halkçı Parti Başkanı Calp'in bile roketlerin yerleştirilmesini savunan demeci ve ardından Özal'ın **söyleyecek ve yapacak hiçbir şeyi olmadığını son derece açık belli eden** dış politika programı...Bütün bunlar, şimdiye dek göstermelik bile olsa hükümet programlarında yer alan, ülkemizin varlığı ve yokluğu demek olan dış politika sorunlarının, Özal hükümetinin bile bilgisi olmadan, Reagan'ların, NATO şahinlerinin planlarına uygun biçimde yürütüleceğinin, cunta şefleri, askeri uzmanlar, kuvvet komutanları, yerli-yabancı istihbarat güçleri tarafından karara bağlanacağının göstergeleri değil de nedir?

ABD'nin niyetinin ve cuntanın uyduluk politikasının bu kadar açık olduğu koşullarda Cruise roketlerinin Türkiye'ye yerleştirilmesi tehlikesi ciddidir. Belki de yerleştirme kararı verecek olanların mazereti bile şimdiden hazırdır: **"Ama bunlar Pershing-2 değil, Cruise; üstelik başlıkları da nükleer değil, geleneksel!"**

Atom roketlerinin yerleştirilmesiyle Barış Hareketi yeni bir aşamaya geldi

F. Almanya'da barış savaşımı nasıl sürecek?

Enver DOĞAN

Ostermarschlar, barış yürüyüşleri, dev mitingler Krefeld Çağrısı, anti savaş günü eylemleri, sanatçılar barış için, sporcular barış için, bilim adamları barış için, sendikaların kararları ve barış eylemleri, uyarı grevleri, iş yerleri barış girişimlerinin FAC düzeyinde buluşmaları, SPD'nin kararları, barış hareketinin eylem haftası, Bonn, Hamburg, Stuttgard ve Neu-Ulm'da milyonluk halk toplantıları, irili-ufaklı yüzbinlerce barış eylemi... Bütün bunlar insanların, bir halkın ezici çoğunluğunun yeni ABD atom roketlerine karşı olduğunun açık göstergesidir. Bunlar bir halkın ezici çoğunluğunun, yeni Amerikan ilk saldırı silahlarının dünya barışını ne denli tehdit ettiğinin bilincinde olduğunun göstergesidir.

Egemen güçlerin yığın iletişim araçlarının tek yanlı yanlış bilgilendirmelerine, barış düşmanı güçlerin tüm karalamalarına karşın barış hareketi dört yıl öncesine oranla bir kaç kat güçlendi, çok değişik politik akımların ve toplumsal güçlerin bugüne dek görülmemiş kapsamda bir bağlaşıklığı durumuna geldi. Milyonları sardı. Bilim adamları, hristiyanlar, komünistler, yeşiller, sosyal demokratlar, sporculardan bürokratlara kadar çok çeşitli kesimler barış için savaşımda birleştiler. Son aşamada barış hareketi, Ikinci Alman Televizyonu ZDF'in gizli tutulan bir kamuoyu yoklamasından da görüldüğü gibi, halkın yüzde 75'ini, roketlerin yerleştirilmesine karşı kazandı.

NATO'nun, en saldırgan çevreleri, özellikle ABD ve FAC yönetimi bir halkın ezici çoğunluğunun iradesini çiğneyerek, kendi parlemento "çoğunluğuna" dayanarak Pershing II ve Cruisse Missiles roketlerini B. Avrupa'ya yerleştirmeye başladı. Federal Parlementonun bu kararı ile birlikte barış hareketinin hedefi, stratejisi ve perspektifleri üzerine tartışmalar sürüyor. Bu tartışmalarda iki stratejik temel görüş özellikle önem taşıyor.

Foto: Manfred Scholz

Barış hareketi ile işçi hareketinin birleşmesi yönündeki eğilim güçleniyor. 12 Aralık günü Essen'de Batı Avrupa'ya ABD roketlerinin yerleştirilmesi kararının 4. yılında yapılan protesto gösterisine Krupp fabrikası işçileri de aktif olarak katıldılar.

Bugün silahlanma harcamaları yükünün büyük bir bölümünü işçiler taşıyor. Şimdi roketlerin yerleştirilmeye başlanması sosyal hakların daha da budanmasını, işsizliğin daha da artmasını getirecektir. Barış hareketi ile işçi hareketi bu temelde birbiriyle bağlıdır. Işçi hareketi ile barış hareketinin kenetlenmesi, barış hareketine dinamik bir perspektif kazandıracaktır.

Birinci görüş

Amerika Birleşik Devleri'nin **"ilk vuruş"** potansiyelini sağlayarak bir nükleer savaşı yapılabilir ve kazanılabilir kılma temelinde atom savaşı doktrininin (Kriegsführungsstrategie) gerçekleşmesi yönünde nitel sıçramayı sağlayacak orta menzilli Pershing II ve Cruise Missiles roketlerine karşı savaşım gelecekte de barış savaşımının odağında kalacak. Bu yöndeki savaşım yerleştirmenin durdurulması, yerleştirilen roketlerin geri sökülmesi için sürecektir. Bilindiği gibi ilk yerleştirilenlerden sonra, gelecek roketlerin yerleştirilmesi dokuz ayda olacak. Hükümet şimdi halkın roketlere "alıştığına" umut bağlıyor. "Roketleri yerleştirme" konusunun parlemento kararından sonra artık kapanacağını sanıyor.

İkinci görüş

Barış hareketi gelecekteki strateji ve eylem perspektiflerini çoğunluğun korunması ve genişletilmesi temelinde belirleyecektir. Hiç bir hükümet uzun erimde halkın ezici çoğunluğunun iradesine karşı erk süremez. Barış hareketinin gücü, onu oluşturan çok değişik politik güçlerin sıkı, eşit haklı işbirliğinde, atom roketlerine ve savaş tehlikesine karşı çıkan herkese açık olmasında yatmaktadır. Barış hareketi halkın ezici çoğunluğunu kazanarak ülkedeki politik manzarayı değiştirdi. Şimdi onun önünde duran görev, bu hareketsiz çoğunluğu eylemci bir çoğunluğa dönüştürmektir.

Ve işçi sınıfı

Moskova'da Ekim ayında yapılan 800 bin kişinin katıldığı mitingde Sovyet halkı, hükümetinin barış politikasını desteklediğini dilegetirdi

1983'e damgasını vuran öneriler

Barış ve Sosyalizm Sorunları dergisinin Ocak 1984 sayısında Sovyetler Birliği'nin savaş tehlikesini ortadan kaldırmak için bütün bir 1983 yılı boyunca yaptığı önerileri sıralayan bir yazı yayınlandı. ABD yönetiminin ve NATO'nun sayesinde 1984 yılına yeni bir dünya savaşına biraz daha yaklaşmış olarak girerken, Sovyetler Birliği'nin dünya halklarını bu tehlikeden kurtarmak için geçtiğimiz yıl boyunca yaptığı önerileri okurlarımıza bir kez daha hatırlatmak istedik.

Ocak

Varşova Paktı üyesi ülkelerin Prag Politik Bildirgesi'ndeki ilke kararlarına bağlı olarak, Sovyetler Birliği, Isveç tarafından ileri sürülen Avrupa'da Varşova Paktı ve NATO üyesi ülkeleri biribirinden ayıran sınır boyunca her iki taraftada 150 km. olmak üzere 300 km'lik bir alanda atom silahlarından arındırılmış bölge oluşturulması önerisini destekledi.
Atom savaşı tehlikesinin daha da azaltılması için bu alanın 500-600 km.'ye çıkarılmasını talep etti.

Şubat

Viyana'da yapılan Orta Avrupa'da silahların azaltılması görüşmelerine katılan sosyalist ülkeler adına Sovyetler Birliği, şu yeni önerileri getirdi:

- Her iki tarafta mevcut güçlerin sayısı dikkate alınmaksızın, NATO ve Varşova Paktı'nın asker sayılarını 900 bin olarak belirlemeleri.
- 12 ay içinde Sovyetler Birliği'nin bölgeden 20 bin askerini silahlarıyla birlikte geri çekmesi.
- Silahlı güçlerin ve silahların her iki tarafta da eşit olarak dondurulması.

Mart

Cenevre'deki stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerinde, Sovyetler Birliği her iki tarafın da elinde bulunan balistik roketlerin 1990 yılına kadar 1800'e indirilmesini önerdi.

Mayıs

Sovyetler Birliği NATO'nun Avrupa'da sahip olduğu roket taşıyıcısı ve roket başlığı sayısından **daha fazlasına** sahip olmak istemediğini ve eğer Fransa ve Ingiltere kendi roketlerindeki başlık sayısını azaltırlarsa, Sovyetler Birliği'nin de aynı düzeyde azaltma yapacağını açıkladı. Bu önerinin havadan atılan orta menzilli roketler için de geçerli olduğunu söyledi. Gerçekleştirildiği takdirde bu öneri, Sovyetler Birliği'nin Avrupa kesimindeki orta menzilli roketlerini SS-20'ler yerleştirilmezden önceki düzeyine indirmesi demektir.

Haziran

Sovyetler Birliği, ABD, Ingiltere, Fransa ve Çin gibi atom gücüne sahip ülkelerin silahlarını niteliksel ve niceliksel olarak dondurmalarını önerdi. Ayrıca Kuzey Avrupa'da atom silahlarından arındırılmış bir alan yaratılması yönünde Finlandiya'nın yaptığı önriyi savunan Sovyetler Birliği, Baltık Denizi'nin atomdan arındırılması yönünde bu sorunu görüşmeye hazır olduğunu açıkladı.

Ağustos

Kremlin'de bir grup Amerikalı senatör ile görüşen Andropov, uzayın silahlandırılmasının engellenmesi yönünde bir dizi yeni öneride bulundu. Sovyetler Birliği'nin mevcut uydusavar sistemlerin yokedilmemesi ve yenilerinin imal edilmemesi için anlaşmaya hazır olduğunu açıkladı. Ayrıca Sovyetler Birliği, ABD ve diğer ülkeler tarafından yapılmadığı sürece uzaya uydusavar silahları yerleştirmeyeceğini açıkladı.
Cenevre'de ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki görüşmelerde yeni bir turun başlamasından bir süre önce de, eğer ABD yeni atom roketlerini Batı Avrupa'ya yerleştirmekten vazgeçerse, Sovyetler Birliği'nin de roket sayısını Ingiltere ve Fransa'nın roket sayısına indireceğini ve içinde modern SS-20 roketleri de olmak üzere roketlerinin önemli bir kısmını taşıyıcı ve başlıklarıyla birlikte imha edeceğini açıkladı.

Eylül

Sovyetler Birliği uzun vadeli bir çözüme ulaşmak üzere her iki tarafın da Avrupa'ya yeni atom sistemleri yerleştirmekten vazgeçmelerini ve mevcut silahları yaklaşık yüzde 30 oranında azaltmalarını önerdi.

Ekim

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 38. Dönem Toplantıları'nın gündemine **"Nükleer savaşın mahkum edilmesi"** maddesinin konulması Sovyetler Birliği tarafından önerildi.
Sovyetler Birliği Birleşmiş Milletler'e nükleer silahların dondurulması yönünde öneriler taşıyan taslak bir program da sundu. Sovyet önerilerine göre böyle bir sonuca ulaşmanın yolu tüm nükleer silah sahibi ülkelerin bu tür silahlarını niteliksel ve niceliksel olarak dondurmalarından geçmekteydi. Ayrıca Sovyetler Birliği, diğer ülkelere örnek olmak amacıyla ABD ve Sovyetler Birliği'nin karşılıklı olarak bu konuda bir anlaşmaya varmalarını önerdi.
Aynı zamanda Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na uzayda askersel güç kullanımını ve uzayın askersel amaçlarla kullanımının yasaklanmasını öneren bir teklif de sundu.

27 Ekim'de Pravda Gazetesi'nin yaptığı mülakata verdiği yanıtlarda Andropov, ABD Avrupa'ya yeni atom roketlerini yerleştirmekten vazgeçtiği takdirde Sovyetler Birliği'nin de SS-4 füzelerini azaltmaya başlayacağını, Cenevre'de eşit koşullarda bir anlaşmaya varmak mümkün olduğu takdirde, SS-20 roketlerinin bir kısmını da imha edeceğini açıkladı. Bunların yanısıra Sovyetler Birliği SS-20 roketlerinin atış rampalarını da 140'a indirmeye hazır olduğunu belirtti ki, bu sayı Ingiliz ve Fransız roketlerinin rampalarından daha da azdı.

Kasım

Cenevre görüşmelerinin kesilip, Batı Avrupa'ya yeni atom roketlerinin yerleştirilmeye başlanmasından sonra da Sovyetler Birliği şimdiye dek yaptığı önerilerin ve silahlanma yarışının engellenmesi yönündeki çabalarının süreceğini belirtti.
25 Kasım'da yaptığı açıklamada Andropov, ABD ve diğer NATO ülkeleri roketler yerleştirilmeden önceki koşullara döndükleri takdirde, Sovyetler Birliği'nin de daha önce yaptığı tüm önerilerin gerçekleştirilmesi yönünde harekete geçeceğini belirtti. Böylece, NATO'nun yeni roketleri yerleştirmekten vazgeçmesi halinde, Sovyetler Birliği'nin de önceden verdiği sözleri tutacağını bir kez daha vurguladı.

Ve işçi sınıfı

Barış hareketinin gelecekteki yapısı ve açılımları üzerine sürdürülen tartışmalarda merkezi bir konu da işçi hareketinin barış hareketi ile işbirliğidir. Işçilerin, memurların ve onların sendikalarının roketlerin yerleştirilmesine karşı, barış hareketine katılımları belirleyici önemdedir. Bazı grupların ve akımların işçi hareketi ile barış hareketinin giderek bütünleşmesine karşı tavır almalarına karşın sayıları giderek artan işyeri barış girişimleri bu işbirliğinin güçlenmesinde önemli bir rol oynuyorlar.

Bugün işçiler silahlanma harcamaları yükünün büyük bir bölümünü taşıyorlar. Şimdi roketlerin yerleştirilmeye başlanması, sosyal hakların daha da budanmasını, işsizliğin daha da artmasını getirecektir. Barış hareketi ile işçi hareketi bu temelde birbiriyle bağlıdır.

Buna bağlı olarak

Işçi hareketi ile barış hareketinin kenetlenmesi barış hareketine dinamik bir perspekti kazandıracaktır. Barış hareketi içinde kimi unsurların barış savaşımı ile işçi sınıfının 35 saatlik iş haftası gibi hak savaşımlarını karşı karşıya koyma çabalarına karşı, tartışmalarda barış hareketinin işçi hareketi ile birlikte davranış içine girmesi yönünde çoğunluğa dayalı bir eğilim vardır. Işçi sınıfının savaş deneyleri ve üretim silahıyla barış hareketi içinde etkin yer alması süreci ilerliyor. Birçok barış girişimi deneyim alış verişi için yerel barış girişimleri arasında sürekli bir ortaklık (Partnerschaft) oluşturulması için kararlar almaktadır.

Sonuçta, ortaya çıkan yeni durumda barış hareketi, hükümetin umut bağladığı "alışma"yı boşa çıkarmak için,

Pershing II ve Cruise Missilles'lerin yerleştirilmelerinin durdurulması hedefinde birleşik,

Fabrikalarda, semtlerde ve kentlerde binlerce barış girişiminin sağlam temelde geliştiği,

Roketlerin yerleştirilmesine karşı olan hiçbir kimseyi dışarda bırakmayacak kadar geniş bir politik güç olarak,

Eylem etkinliğini artırarak, bunun yanında çok yönlü, değişik eylem biçimlerini çoğunluğu koruma ve genişletme temelinde uygulayarak savaşımı sürdürecektir.

Devlet İşletmeleri yerli ve yabancı tekellere satılacak

24 Ocak Kararları yeniden gündemde

● **Tarım, enerji, sanayi ve madencilik sektörleri yabancı sermayeye açılacak ve böylece, F-16 projesine uygun olarak, Türkiye ekonomisinin bütün sektörleri başta ABD tekelleri olmak üzere, yerli ortaklarıyla birlikte çokuluslu tekellere peşkeş çekilecek**

Yaklaşık 4 yıldır uygulanan ve iflasla sonuçlanan **"24 Ocak Kararları"**, Özal Hükümeti'nin Programı'yla yeniden gündeme geldi. Nitekim yeni Hükümet'in Programı'nda yeralan ekonomi politikaları, **"24 Ocak Kararları"** diye anılan ve emekçi yığınların satınalma gücünü yarı-yarıya azaltan uygulamaların aynısını oluşturuyor.

Cumhuriyet tarihi boyunca, bütün burjuva hükümetlerinin programında yeralan **"işsizlik, pahalılık ve yoksulluk ortadan kaldırılacaktır"** vaadi, aynen Özal Hükümeti'nin Programı'nda da yeraldı. Yeni Başbakan, **"enflasyonu aşağı çekerek, KIT'leri halka satarak ve yüksek faiz ödeyerek"** yoksulluğu ortadan kaldıracağını ve böylece, orta direği güçlendireceğini söyledi.

Ancak, resmi istatistiklere göre, nüfusun yüzde 90'ından çoğunu oluşturan emekçi kitlelerin, ne bankalara yatıracak ve ne de KIT'leri satınalacak parası yok. Ayrıca, enflasyonu biraz aşağı çekmekle de, ne yoksulluk ortadan kalkar, ne de orta direk güçlenir. Özal, gerçekten işçilerin, memurların ve köylülerin satınalma gücünü ve gerçek gelirlerini yükseltmeyi aklının ucundan geçirmiş olsaydı, **"ücretleri, maaşları ve tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını enflasyon oranının üstünde tutacağım"** diye açık konuşurdu.

Özal, bunları söyleyemez. Çünkü, onun programının esaslarından birisi ücretleri, maaşları ve tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını enflasyon oranının altında tesbit etmektir.

Turgut Özal Hükümeti'nin Programı'nda yeralan **"enflasyonu ve işsizliği ortadan kaldıracağız"** vaadi de gerçekçi değildir. Çünkü, onun uyguladığı ve uygulayacağı ekonomi politikalarının esaslarını oluşturan yüksek faiz, sürekli devalüasyon ve yatırımları sınırlama politikaları, pahalılığın, yüksek enflasyonun ve işsizliğin temel nedenleridir.

Özal Hükümeti'nin Programı'nda yeralan ekonomi politikalarının öteki esasları, şu ana noktalarda toplanıyor:

● Tarım, enerji, sanayi ve madencilik sektörleri yabancı sermayeye açılacak. Böylece, F-16 projesine de uygun olarak, Türkiye ekonomisinin bütün sektörleri başta ABD tekelleri olmak üzere, yerli ortaklarıyla birlikte çokuluslu tekellere peşkeş çekilecek.

● İthalat zamanla serbest bırakılarak, Türkiye'de faaliyet gösteren çokuluslu tekellerle yerli ortaklarının dışında kalan küçük ve orta boy sermayelerin yıkımı sürdürülecek.

● Dışsatım teşvik edilecek. Dışsatımı teşvik adı altında, devlet bütçesinden holdinglere para aktarma politikasına devam edilecek.

● Devlet işletmeleri yerli ve yabancı tekellere satılacak.

● Türk parasının ABD dolarına bağlılığı sürecek. Yani, sürekli devalüasyon yapılarak, Türkiye'nin satınaldığı malların fiyatlarını sürekli yükseltme ve sattığı malların fiyatlarını da sürekli düşürme politikası devam edecek. Nitekim, Turgut Özal'ın **"24 Ocak Kararları"**'nı uygulamaya başladığı tarihte, 1 dolar 35 lira idi. Bugün 1 ABD doları 300 lira sınırına dayandı. Böylece, 24 Ocak Kararları'ndan önce, dış ticaret yoluyla yılda 2 milyar dolar olan emperyalist sömürü, yılda yaklaşık 4 milyar 200 milyon dolara tırmandı.

Halkın yüzde 90'ının bir kuruş tasarruf olanağı yok

Yüksek faiz politikasının faturasını "orta direk" ödeyecek

Turgut Özal Hükümeti'nin ekonomik programında yeralan esasların başında **"yüksek faiz uygulaması"** geliyor. Nitekim, Özal Hükümeti daha güvenoyu bile almadan, bankalara vadeli para yatıranlara

Özal hükümeti, faiz oranlarını yüzde 32'den yüzde 52'ye yükseltti. Özal'ın iddiasına göre,

● Bunlara, yine bir kuruş tasarruf gücü olmayan 1 milyon dolayındaki memur kitlesi ile yüzbinlerce esnaf ve zanaatkarları da eklersek, iktisaden faal nüfusun yüzde 90'ından daha çoğunun bankalara yatıra-

ÖZLEM ÖZGÜR **Gündem**

Kerestenin sağlamı

Geçtiğimiz günlerde açıklanan Turgut Özal hükümetinin programının en temel özelliği, **"gelmiş-geçmiş hiçbir burjuva hükümetinin programında bu kadar çok yalan biraraya getirilemedi"** şeklinde tanımlansa, gerçekten de haksızlık edilmiş olunmaz.

Yeni hükümet programının baş köşesinde, Özal'ın **"orta direk" diye adlandırdığı işçiler, köylüler, memurlar, esnaf ve zanaatkârlar var. Özal, uygulayacağı ekonomi politikalarının hemen tümünü, "orta direk"**e bağlıyor. **Yüksek faiz politikası** mı? Bu politika, orta direği güçlendirmek için uygulamaya konuldu. Işçiler, köylüler, memurlar, esnaf ve zanaatkârlar, ceplerinde hazır bekleyen milyonları bankalara yatıracak ve yüksek faiz geliriyle **köşeyi dönecekler**...

KIT'leri, köprüleri, stadları, barajları **satma politikası** mı? Bu politika da, orta direği güçlendirmek için programa konuldu. Nasıl mı? Nasıl olacak, işçiler, köylüler, memurlar, esnaf ve zanaatkârlar bunları satın alacak ve buradan elde edecekleri gelirle de **köşeyi dönecekler**...

Turgut Özal hükümetinin programı, milyonlarca emekçi için, bu ve benzeri saçma sapan vaatlerle doldurulmuş...Türkiye'de tarım kesiminde, 829 bin çiftçi ocağının bir karış toprağı yok. Yine 1 milyon 868 bin çiftçi ailesi de yeterli toprağa sahip değil. Bu 2 milyon 697 bin yoksul çiftçi ailesi, yani çoluğu çocuğuyla 16 milyon 182 bin yoksul insan, meteliğe kurşun atıyorlar. Bunlar, 60 yıldır toprak bekliyorlar, toprak reformu istiyorlar...

Bunlar, hangi parayı bankalara yatıracaklar? Bunlar, hangi parayla KIT'leri satın alıp da köşeyi dönecekler? Göstermelik de olsa, yoksul köylülüğün yalanla desteğini almak için de olsa, bütün burjuva hükümetlerinin programlarında, toprak reformu ve kooperatifçilik konuları yer aldı...Özal hükümetinin programında, artık bu konuların sözü bile edilmiyor.

Geçtiğimiz günlerde, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü çok ilginç bir açıklama yaptı. Yalnızca 1983 yılında, 511 bin memur ilgili kurumdan 22 milyar 250 milyon lira borç almış...Ve devlet memurlarının tamamına yakını, Emekli Sandığı'na borçluymuş...Parası olan faizle borç alır mı? Memurların da, meteliğe kurşun attıkları açık değil mi?

Özal'ın programında, memur maaşlarının arttırılacağına ilişkin olarak da, tek kelime yer almıyor. Memurların yaşamını biraz iyileştirmeyi aklının köşesinden geçiren bir hükümet, memur maaşlarını enflasyonun üzerinde tesbit edeceğim demez mi? Hükümet programında böyle bir şeyden eser yok.

Özal'ın 24 Ocak kararlarını uygulamaya koyduğu tarihte, Türkiye'de açık işsizlerin sayısı 2 milyon 367 bin kişidir. Özal, uyguladığı ekonomi politika ile, işsizler ordusuna 1 milyon 198 bin kişi daha armağan etti. Ve bugün Türkiye'de açık işsizlerin sayısı 3 milyon 565 bine tırmandı. Bunlar, hangi parayla KIT'leri satın alacak? Hangi parayı bankalara yatıracak?

Türkiye'de 3 milyon 565 bin işsizin yanısıra, asgari ücretle çalışan 3 milyon insan var. Bunların eline ayda ortalama 10 bin 750 lira geçiyor. Bu parayla, şimdi Türkiye'de 10 kilo et bile satın alınamı-

kim, Özal Hükümeti daha güvenoyu bile almadan, bankalara vadeli para yatıranlara ödenen yıllık faiz oranlarını yüzde 32'den yüzde 52'ye yükseltti. Özal'ın iddiasına göre, bu uygulama ile **"orta direk"** diye adlandırdığı işçiler, köylüler, memurlar, esnaf ve zanaatkarlar yüksek faiz geliriyle **köşeyi dönecekler** ve böylece, **"orta direk"** güçlenmiş olacak.

yüzde 32'den yüzde 52'ye yükseltti. Özal'ın iddiasına göre, bu uygulama ile "orta direk" diye adlandırdığı işçiler, köylüler, memurlar, esnaf ve zanaatkarlar köşeyi dönecekler

Ancak, resmi istatistikler Özal'ın orta direk olarak tanımladığı sosyal sınıf ve katmanların **meteliğe kurşun attığını** gösteriyor:

- Resmi verilere göre, Türkiye'de iktisaden faal nüfusun 3 milyon kişisi asgari ücretle çalışmaktadır. Bunların aylık ortalama net gelirleri, 10 bin 750 lira dolayındadır.
- Yine resmi istatistiklere göre, Türkiye'de açık işsizlerin sayısı 3 milyon 565 bindir.
- Türkiye'de, asgari ücretten daha yüksek ücretle çalışan yaklaşık 2 milyon dolayındaki işçinin eline ayda 12 bin ile 25 bin lira arasında para geçiyor.
- Beş kuruşu olmayan 3 milyon 565 bin işsizle son üç-dört yıl içinde gerçek ücretleri yarıyarıya düşen ve yarı aç, yarı tok, yaşamını zor sürdüren işçiler biraraya getirildiğinde 8 milyon 565 bin kişi yapıyor. Bir kuruş tasarruf etme olanağı olmayan bu 8 milyon 565 bin kişilik çalışanlar ordusu, iktisaden faal nüfusun yüzde 48'ini oluşturuyor.
- Son tarım sayımı sonuçlarına göre, tarım kesiminde yaşayan 3 milyon 795 bin aileden 829 bin ailenin bir karış toprağı bile yoktur. 1 milyon 868 bin çiftçi ailesinin ise yalnızca 1 ile 40 dönüm arasında toprağı vardır. Toplamı 2 milyon 797 bin aile olan bu kesim, **"yoksul köylülük"**ü oluşturmaktadır ve bunlar bırakalım tasarruf etmeyi, geçimini zor bela sağlayabilmektedir.

90'ından daha çoğunun bankalara yatıracak parası yoktur ve bu nedenle yüksek faiz politikası onları ilgilendirmemektedir.

Ancak, IMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların istekleri doğrultusunda Özal Hükümeti'nin yüksek faiz politikasını yürürlüğe koyması nedensiz değildir. Özal, yüksek faizle zenginlerin elindeki spekülatif amaçlar için kullanılan ve altın şeklinde muhafaza edilen paraları bankalarda toplamak ve bu paraları kredi olarak tekellere aktarmak istemektedir.

Bugün Türkiye'de pahalılığın ve yüksek oranlı enflasyonun nedeni, sürekli Türk parasının değerinin düşürülmesi (devalüasyon) ve yüksek faiz politikası olduğundan, Özal Hükümeti'nin faiz oranlarını yüzde 32'den yüzde 52'ye çıkarmasının faturasını, dün olduğu gibi bugün de Özal'ın orta direk dediği milyonlarca emekçi ödeyecektir. Çünkü, yüksek faiz, ister istemez kredi faizlerinin ve maliyetlerin yükselmesine neden olacak ve bu da, fiyatlara yansıyarak enflasyon oranını körükleyecektir.

3 milyon insan var. Bunların eline ayda ortalama 10 bin 750 lira geçiyor. Bu parayla, şimdi Türkiye'de 10 kilo et bile satın alınamıyor. Bu üç milyon insan, hangi paraları bankalara yatırsın? Hangi parayla KIT'leri satın alsın?

Turgut Özal hükümetinin, 22 kişilik Bakanlar Kurulu üyesinden 17'sinin işbirlikçi-tekelci sermayeyle ortaklık ilişkileri içinde olduğu Özal'ın güzel kabinesinin programında, asgari ücrete ve işçi ücretlerine ilişkin tek kelime yok.

O halde, ortak direk kim? Bankalara kim para yatıracak? Esnaf ve zanaatkârlar mı? Yine Turgut Özal'ın **"24 Ocak Kararları"** sayesinde, esnaf ve zanaatkârlar, Cumhuriyet tarihinin en büyük yıkımına uğratılmadı mı? Cumhuriyet Türkiyesi'nin hangi döneminde, bu kadar çok iflas, bu kadar çok kepenk indirildiği görüldü ve duyuldu?

Evet, yeni hükümet Turgut Özal eliyle bu kadar çok yalanı biraraya sığdırabilmiş, **orta direk** diye uyduruk bir kelime türetebilmiştir. Ancak, doğru söze ne denir, bazı konuların şakasına bile tahammülü olmayan özel ve güzel sermayemiz, Özal'ın **orta direk** uydurmacasını yerli yerine oturtuvermiş ve **"orta direk kim?"** sorusunun gerçek yanıtını verivermiştir. Istanbul Sanayi Odası'nın aylık olağan toplantısında bir konuşma yapan Oda Başkanı Ibrahim Bodur, **"orta direk sanayici ve işadamlarıdır; bu kereste ne kadar sağlam olursa o kadar uzun süre kullanabilirsin"** diyerek, Özal'ın tepetaklak ettiği bir sözcüğü ayaklarının üstüne oturtuvermiştir. Helal olsun bay Bodur, dediğin gibi orta direk işte budur.

Türkiye'nin uçak alımlarına her yıl ödeyeceği 124 milyar 650 milyon lira, asgari ücretle çalışan 1 milyon işçinin yıllık gelirine denk

İmzalanan F-16 Anlaşması, ABD'ye bağımlılığı daha da artırıyor

- **İmzalanan anlaşma metnine göre, 1984-1993 dönemini kapsayan on yıl içinde 160 F–16 bombardıman uçağının alımı için 4,5 milyar dolar ödenecek ve böylece, yalnızca uçak alımları nedeniyle Türkiye'nin yıllık askeri harcamaları 450 milyon dolar artmış olacak.**

F-16 uçaklarının Türkiye'de yapımını öngören anlaşma, ABD ile Türkiye arasında 9 Aralık tarihinde Ankara'da imzalandı. Imzalanan anlaşma metnine göre, 1984-1993 dönemini kapsayan 10 yıl içinde 160 F-16 bombardıman uçağının alımı için 4,5 milyar dolar ödenecek ve böylece, yalnızca uçak alımları nedeniyle Türkiye'nin yıllık askeri harcamaları 450 milyon dolar artmış olacak. 450 milyon dolar, Türk parası olarak 124 milyar 650 milyon lira ediyor. Türkiye'nin uçak alımlarına her yıl ödeyeceği 124 milyar 650 milyon lira, asgari ücretle çalışan 1 milyon işçinin yıllık gelirine denk düşüyor.

Öte yandan, F-16 anlaşması 160 uçağın alımı dışında Türkiye'nin askeri harcamalarını daha da arttırıcı ve Türkiye'yi, ABD ve ABD'nin silah tekellerine eskiye oranla çok daha bağımlı kılan hükümler taşıyor. Bilindiği gibi, 160 F-16 bombardıman uçağının alımı için gerekli 4,5 milyar doların 1 milyar doları devlet bütçesinden, 2 milyar doları her yıl ABD'den alınacak 200 milyon dolarlık dış borç ve 1,5 milyar doları da General Dynamics firmasının Türkiye'den yapacağı dışsatım gelirlerinden karşılanacak. Ancak, General Dynamics firması ve ABD tarafından karşılanması düşünülen 3,5 milyarlık bölümle ilgili olarak, F-16 anlaşmasında hiç bir garanti hükmüne yer verilmedi. ABD ve Pentagon, istediği zaman uçak yapımı için gerekli yıllık ödemeleri vermeyebilecek ve bu noktayı, her zaman Türkiye'ye bir baskı unsuru olarak kullanabilecektir.

Üstelik, F-16 anlaşmasına konan bir madde ile de, ABD F-16'ların yapımı için gerekli montaj parçalarının gönderimini, istediği zaman ve hiç bir gerekçe göstermeden durdurabilecektir. Bu madde uyarınca, ABD Türkiye'yi sürekli baskı altında tutabilecek ve her istediğini koparabilmek için bu maddeyi şantaj unsuru olarak kullanabilecektir.

Ayrıca, 10 yılda 4,5 milyar ve yılda 450 milyon dolarlık harcama, yalnızca 160 F-16 uçağının alımı için yapılacak ödemedir. Bu harcamanın ötesinde, Tusaş'la General Dynamics savaş araçları tekelinin ortaklığında kurulacak uçak fabrikasının yapımı, General Dynamics firmasına her yıl ödenecek olan lisans ve patent ücretleri ile bu firmanın ABD'den getireceği yüzlerce teknisyene ödenecek ücretler, Türkiye'nin silahlanma harcamalarını çok daha yüksek miktarlara tırmandıracaktır.

Öte yandan, bilindiği gibi, F-16 proje anlaşması yalnızca bu uçakların Türkiye'de yapımı ve 160 uçağın satın alınmasıyla da sınırlı kalmamaktadır. ABD ile Türkiye arasında imzalanan bu anlaşmaya göre, Türkiye ekonomisinin bütün sektörleri ABD tekellerine açılırken, aynı zamanda başka savaş araç ve gereçlerinin de Türkiye'de üretilmesini öngörmektedir.

Nitekim, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyacını karşılamak bahanesiyle General Dynamics, ITT, Phelps Dodge gibi ABD tekelleri Türkiye'de ortaklıklar biçiminde gemi, elektronik araçlar, telekomünikasyon araç ve gereçleriyle bazı silahların üretimini de Türkiye'de yapacaklar. Buradan üretilen askeri araç ve gereçlerin büyük bir bölümü orduya satılacak ve böylece, Türkiye'nin silahlanma harcamaları sürekli yükseltilmiş olacaktır.

Milli Savunma eski Bakanı H. Bayülken: F-16 konusu hükümet değil, devlet meselesidir!

Amerikancı, halk düşmanı Özal hükümetinin programı kukla meclisten güveno

Faşist diktatörlüğün yeni hüküm

Cumhuriyet döneminin 45. ve Cunta Türkiye'sinin 2. hükümeti Kenan Evren tarafından onaylanıp 13 Aralık'ta resmen atandıktan sonra, Başbakan Özal hükümet programını mecliste okudu ve güvenoyu aldı.

Calp'ın **"muhalefet yapmakla görevlendirilen"** Halkçı Partisi'nin **"red"** oyları, Milliyetçi Demokrasi Partisi'nin hem **"evet"** hem **"hayır"** diyen çekimser oyları ve Anavatan Partisi'nin **"kabul"** oylarıyla güvenoyu alan hükümetin programı, 12 Eylül'den bu yana Cunta'nın izlediği politikanın **aynen** sürdürüleceğinin ilanından başka bir yenilik taşımıyor. Kuru vaadler, **"cek-cak"**lar, belirsizlikler, sadece yığınların istemlerine ilişkin bölümlerde görülüyor.

Özal'ın tüm programını kısaca şöyle özetlemek mümkün: Devlet örgütlenmesi ve devlet bürokrasisi, tekellerin devletlerine uygun ve oligarşinin işlerini en iyi yürütüp çıkarlarını en iyi gözetecek biçimde yeniden oluşturulacak. Ekonominin tüm işleyişi IMF ve uluslararası finans kuruluşlarının model ve emirleri çerçevesinde, tümüyle bir avuç oligarşinin çıkarları yönüne çevrilecek, 12 Eylül'den beri uygulanan bu modelden hiç taviz verilmeyecek. Yanıltıcı biçimde **"Orta Direk"** diye adlandırılan işçi sınıfı ve emekçi halk tüm faturayı ödeyecek. Tüm **"fedekarlıkları"** yapacak. Demokratik hak ve özgürlüklerin en küçük bir bölümü bile geri getirilmeyecek. Cunta döneminin siyasal-toplumsal çerçevesi aynen korunacak, faşist diktatörlük, birkaç göstermelik rötuşla sürecek.

Türkiye, ekonomik bakımdan olduğu gibi, askersel ve stratejik bakımlardan da tümüyle ABD emperyalizminin dümen suyunda tutulacak. Silahlanma ve askeri harcamalar da emperyalist çıkarlar doğrultusunda artırılacak.

Özal Hükümeti'nin programının ağırlık noktasını, beklenebileceği gibi **"ekonomi"** oluşturuyor. Diğer konular ekonomi odağı etrafında, onun tamamlayıcısı olarak yer alıyor. Programdaki ana bağlantıyı şöyle kurmak mümkün: Ekonomide bir avuç holdinge alabildiğine özgürlük tanınırken ve

"Ülkemizde huzur ve güven ortamının iyileşmesine paralel olarak kademeli bir şekilde sıkıyönetimin kaldırılmasını öngörüyoruz."

Sıkıyönetim komutanlıklarının daha hükümetin kurulduğu günden başlayarak çıkardıkları yeni bildiriler, faşist Cunta'nın gitmeye ya da arka planda kalmaya hiç niyetli olmadığını zaten gösteriyordu. Kaldı ki, Özal'ın programının temelini oluşturan **"24 Ocak"** programının şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da **"süngülerin desteği"** olmadan uygulanması da olanaksız. Bütün bunlardan çıkan sonuç, en küçük bir işçi hareketi ve protesto eyleminin bile **"huzursuzluk"** sayıldığı günümüz Türkiye'sinde sıkıyönetimin uzun yıllar kaldırılmayacağı oluyordu.

Sermayenin huzuru için baskı ve devlet terörü

Özal ve kadrosu için **"huzur ve güven"** sadece ve sadece tekelci sermayenin huzur ve güveni olduğu için, Özal programının bu huzurun sağlanması konusunda önerdiği, **"çocukların ve gençlerin milli ve ahlaki değerleri benimsemiş olarak yetiştirilmesi"**ydi. Ancak Özal bu **"yetiştirmeye"** kendi ömrünün de, efendilerinin ömrünün de yetmeyeceğini iyi bildiğinden ve bu sözler işin sadece **"edebiyatı"** olduğundan, programının bu bölümünde huzurun gerçekte nasıl sağlanacağını veciz bir şekilde şöyle açıklıyordu: **"Anarşi ve terörle, bölücü ve aşırı cereyanlarla sürekli mücadele edilecek. Bunun için güvenlik kuvvetleri denilen polis ve benzerleri güçlendirilecek, mahkemeler ihtisaslaştırılacak, çabuklaştırılacak, güvenlik hizmetleri bilgisayarlara bağlanacak** (yani herkes fişlenecek).**"**

Cunta tarafından başbakan atanır atanmaz yani daha güven oyu alıp **"resmen"** başbakan bile olmadan ABD Başkanı'ndan **"tam destek"** mesajı alan Özal, hükümet programında Reagan'a şöyle teşekkür ediyordu: **"ABD ile ilişkilerimizi dostluk, ittifak bağları ve karşılıklı menfaatlere dayalı bir anlayışla sürdürmeyi ve daha da güçlendirmeyi öngörüyoruz."** Programda, NATO'ya bağlılık politikasının sürdürüleceği de ayrıca özenle vurgulanıyordu.

ABD'ye ve NATO'ya uyduluk politikası

Hükümet programının **"dış politika"** bölümü o kadar sıradan cümlelerle ve kısa olarak formüle edilmişti ki, Amerikancılığı ile ün yapmış MDP milletvekili Kamran Inan tarafından bile **"özsüz"** olmakla eleştirildi. Oysa sorun **"özsüzlük"** sorunu olmaktan çok uzaktı. Özal'ın, Cunta'nın izleyegeldiği ve Genel Kurmay Başkanlığı'nın odalarında CIA ajanlarıyla birlikte, kapalı kapılar ardında hazırlanan planlar doğrultusunda yürüttüğü **"ABD'ye uyduluk"** politikasına ekleyecek birşeyi yoktu. Cunta'nın ABD'yle imzaladığı Savunma ve İşbirliği Anlaşması, Uyum Anlaşması, bu anlaşmalar doğrultusunda Doğu Anadolu'da genişletilen ve yeni kurulan askeri havaalanları,

da Incirlik Üssü'nün kullanılmasına izin verme, Türkiye'nin Ortadoğu bölgesinde ikinci bir Israil haline getirilmesi...

Nitekim Ulusu hükümetinin giderayak imzalayıp Washington'a postaladığı **"Kolaylık Anlaşması"**yla ilgili olarak Özal'ın tutumu, bu durumun bir kanıtı.

Böyle olur faşizmin sosyal adaleti

İşçi ve emekçi halk hareketinin yükseldiği yerlerde iktidarı gaspeden faşist yönetimlerin, kitle tabanı edinebilmek için **"sosyalizm"**, **"sosyal adalet"** ve benzeri kavramları kullanmaları yeni bir olay değil. Hitler'in partisinin adının **"Nasyonal Sosyalist Parti"** olduğunu unutmamak gerek. Türkiye'de **"sosyal adalet"** ve **"sosyal demokrasi"** sözcükleri son zamanlarda moda. Sosyal adaletçilik paylaşılamıyor, Özal da **"sosyal adaletçilik"**'den vazgeçmiyor. Programında hükümetinin temel görüşlerini şöyle özetliyordu: **"Hükümetimiz milliyetçi, muhafazakar, sosyal adaletçi, rekabete dayalı serbest piyasa ekonomisini esas alan bir hükümettir..... Sosyal adaletçilik sadece belirli ideolojilerin, peşin hükümlü kalıplaşmış formüllerin inhisarında değildir.**

İşte Özal'ın Programı

- **Demokratik hak ve özgürlüklerin boğazlanmasına devam**
- **Sıkıyönetim sürecek**
- **Genel af yok**
- **Amerikan yönetiminin her türlü maceracı isteğine "evet" diyen ABD uydusu bir dış politika**
- **Silahlanma harcamaları artırılacak**
- **Bankaya koyacak parası olana yüksek faiz**
- **Fiyatlar serbest ama ücretlerin, maaşların ve köylünün taban fiyatlarını dondurmaya devam**
- **İthalat serbest bırakılarak ve ihracat teşvik edilerek küçük ve orta sermaye sahiplerini yıkma politikasına devam**
- **Tarım, enerji ve maden sektörleri yabancı sermayeye açılacak**
- **Devlet işletmeleri yerli ve yabancı tekellere satılacak**

Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz

Turgut Özal'ın orta direğe yaptıkları yapacaklarının aynası

Turgut Özal işçi, köylü, memur, esnaf ve zanaatkarlardan oluşan emekçi kitlelere **"orta direk"** diye yeni bir isim buldu. **Orta direğin** ekonomik açıdan güçlendirileceği sözü, gerek seçim bildirgesinde ve gerekse Özal Hükümeti'nin Programı'nda Ana.P'nin propagandasının temel taşlarından birisi oldu.

Bizde güzel bir atasözü var: **"Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz"** diye. Özal'ın dediklerine değil de, yaptıklarına bakmak gerek. Turgut Özal'ın en yetkili kişi olarak Türkiye ekonomisini yönettiği 1980-1982 yılları arasında **"orta direği"** nasıl çö-

dinge alabildiğine özgürlük tanınırken ve bunun adı programda **Ekonomik liberalizm** olarak konurken, yığınların elini, kolunu, dilini bağlayıcı anti demokratik çerçeve, faşizmin siyasal yapısı aynen korunuyor.

Terörün kökünü bir de Özal kazıyacak

Evren'in ve diğer dört Cunta üyesinin **"Cumhurbaşkanlığı Konseyi"** adı altında, tek değişiklik olarak sivil elbiseyle yetki ve varlıklarını korudukları **"cuntasız"** Cunta Türkiye'sinde Özal'ın programı, 12 Eylül'e şükran ve selamla başlıyor. Bu **"şükran ve selam"**dan sonra programda şu satırlar yer alıyor:

"Henüz anarşinin kökü kazınmamıştır. Kışkırtıcı mihraklar ve elebaşlarının bir kısmı yeraltına sinmiş ve tekrar meydana çıkmak için fırsat kollamaktadırlar... 12 Eylül'den sonra anarşi ile mücadele konusunda gösterilen başarının devam ettirilerek anarşinin ortadan kaldırılmasına çalışacağız... Anarşi, terör, bölücü ve aşırı cereyanlarla devamlı ve tesirli bir şekilde mücadele edilecektir."
söyleyegeldiği nutuklardan programda aktarılmış bu satırlarla demokratik haklar konusunda kimsenin hayale kapılmaması gerektiğini hatırlatıyordu.

Af yok

Seçim kampanyası sırasında oy toplayabilmek için **"af"** konusunda **"yeşil ışık"** yakar görünen Özal'ın hükümet programında, **"Burada üzerinde durulacak husus, af gibi bazen pahalıya mal olan tecrübelerimizi de gözönünde bulundurarak memleketin gelişen şartları muvazehesinde en iyi ve doğru kararı alabilmektir"** deniyordu. Geriliğin ve Cunta'nın sık sık tekrarladığı, 1974 affının daha sonraki anarşi olaylarına neden olduğu görüşünü paylaşan programa göre, **"Af konusunun çözümünü kolaylaştıracak"** olan şey **"memleketimizdeki huzur ve sükun ortamının gelişmesi"** olacaktı. Bu satırlar, programdaki **"henüz anarşinin kökü kazınmamıştır"** sözleriyle birleştirildiğinde, **"Genel af yok"** demekten başka bir anlam taşımıyordu.

Sıkıyönetim kalkacak mı?

Sıkıyönetimin dört ay süreyle daha uzatılması kararıyla birlikte başbakan olan Özal'ın programında **"sıkıyönetimin kaldırılması"** konusundaki sözler, genel af konusundaki sözlerin bir tekrarından ibaret:

dediklerine değil de, yaptıklarına bakmak gerek. Turgut Özal'ın en yetkili kişi olarak Türkiye ekonomisini yönettiği 1980-1982 yılları arasında **"orta direği"** nasıl çökerttiğine ilişkin veriler, onun şimdi uygulayacağı ekonomi politikalarına da ışık tutacaktır.

1980 yılı Mayıs ayının son günü, buğday taban fiyatlarını saptamak üzere Demirel Bakanlar Kurulu'nu topladı. Toplantıya Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal da katıldı.

Turgut Özal'ın buğdaya 6,5 lira taban fiyat verilmesi ve bunda ısrar etmesi üzerine, **seçim hesapları** içinde olan Süleyman Demirel, Özal'dan serbest piyasada buğdayın fiyatının kaç lira olduğunu sordu. Özal, **"9 lira"** diye cevapladı. Demirel, **"serbest piyasada 9 lira olan buğdaya 6,5 lira verirsek, köylünün karşısına çıkamayız"** diye konuşuyor. Ancak, Turgut Özal **"IMF'nin 7,5 liradan fazla fiyat verilmemesini istediğini"** söyleyerek kestirip atıyor. Aynı Turgut Özal, Cunta'nın tam yetkili Başbakan Yardımcısı olunca, 1981 ve 1982 yıllarında IMF ve Dünya Bankası'nın direktiflerine uyarak, uyguladığı düşük taban fiyatları politikasıyla köylülüğü çökertiyor:

● 1981-1982 yıllarını kapsayan iki yıllık dönemde enflasyon oranı yüzde 78'dir. Turgut Özal, ilgili dönemde, yüzde 78'lik enflasyona karşılık tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını yüzde 19 ile yüzde 56 arasında artırarak, milyonlarca çiftçi ailesini perişan etti.

● Ilgili dönemde, pamuk üreticilerinin gerçek gelirleri yüzde 12 geriletildi.

● Çay üreticilerinin gerçek gelirleri yüzde 18 geriletildi.

● Fındık üreticilerinin gerçek gelirleri yüzde 24 geriletildi.

● Kuru üzüm üreticilerinin gerçek gelirleri yüzde 13 geriletildi.

● Haşhaş üreticilerinin gerçek gelirleri yüzde 22 geriletildi.

● Yapağı üreticilerinin gerçek gelirleri yüzde 33 geriletildi.

Turgut Özal, Hükümet Programı'nı okurken **"1978-1979 yıllarında işçilerin satınalma gücü yarıyarıya azaldı"** diyerek hem **diz boyu** yalan söylüyor ve hem de, 1980, 1981 ve 1982 yıllarından hiç söz etmiyor.

● Devlet Istatistik Enstitüsü (DIE) ve Sosyal Sigortalar Kurumu'nun (SSK) istatistiklerine göre, işçilerin gerçek ücretleri 1978'de yüzde 2,4 ve 1979 yılında da yüzde 10,8 geriledi.

● Ancak, Turgut Özal 1980, 1981 ve 1982 yıllarında işçilerin gerçek ücretlerini Türkiye tarihinin hiçbir döneminde görülmemiş oranda ve tam yarıyarıya düşürdü. Ilgili istatistiklere göre, gerçek ücretler 1980'de yüzde 31, 1981'de yüzde 6,7 ve 1982 yılında da yüzde 7,1 oranında geriletildi.

● Turgut Özal'ın işbaşına geldiği 1979 sonunda, yine resmi istatistiklere göre, devlet memurlarının ulusal gelirden aldığı pay yüzde 10'dur. 1981 yılı sonuna gelindiğinde, devlet memurlarının ulusal gelirden aldığı pay yüzde 5,3'e geriledi. Yani, memurların gerçek gelirleri yaklaşık yarıyarıya geriletildi.

● Turgut Özal, ekonominin başına gelmeden önce, protesto edilen senetlerin değeri, yılda 10-15 milyar lira dolayında seyrediyordu. 1980 yılında 61 milyar, 1982 yılında 137 milyar ve 1982 yılında da 243 milyar liralık senet protesto edildi. Bu veriler, Turgut Özal'ın esnaf ve zanaatkarları da çökerttiğini gösteriyor.

● Özal, Hükümet Programı'nda **"işsizliğe çözüm getireceğiz"** diyor. Özal, 1979 sonunda işbaşına geldiğinde, Türkiye'de açık işsiz sayısı 2 milyon 367 bin kişidir. 1982 yılında, Türkiye'de açık işsiz sayısı 3 milyon 432 bin kişiye yükseldi. Yani, Turgut Özal, açık işsizler ordusuna 1 milyon 65 bin kişi daha kattı.

lar doğrultusunda Doğu Anadolu'da genişletilen ve yeni kurulan askeri havaalanları, Çevik Kuvvetlere Türkiye topraklarını kullandırma hazırlıkları, Sovyetler Birliği sınırında yapılan **"Macera-83"** manevraları, Irak Kürdistan'ına saldırı, NATO çıkarları doğrultusunda Kıbrıs adasını bölme, ABD'nin Lübnan'da giriştiği kanlı saldırı-

belirli ideolojilerin, peşin hükümlü kalıplaşmış formüllerin inhisarında değildir. Sosyal adaletçilik, fukaranın yanında bulunmak, lafla olmaz. Bizim programımız orta direk dediğimiz işçi-memur, esnaf, çiftçi ve emekliye pratik ve gerçekçi çareler getiren sosyal adaletçi bir programdır..."

BELGE

Özal hükümetinin [...] 4 yıl önce ABD'de h[...]

Turgut Özal, **"24 Ocak Kararları"**nın yürürlüğe konmasından 11 gün sonra, 5 Şubat 1980 tarihinde borç para bulmak amacıyla ABD'ye gitti. Burada Özal, Türkiye'nin alacağı dış borçlara karşılık olarak, Dünya Bankası'nın istediği bütün T.C. hükümetlerini yükümlülük altına sokan ve bir ulusun egemenlik haklarını ayaklar altına alan bu **"taahhüt mektubu"**nu imzalamaktan çekinmedi.

Turgut Özal, Şubat 1980 tarihinde Dünya Bankası tarafından hazırlanan bir **"taahhüt mektubu"**nu Demirel Hükümeti adında imzalayarak, ABD emperyalizminin istediği ekonomik programın Türkiye'de aynen uygulanacağını kabulleniyor ve imzaladığı bu belge ile de, bütün T.C. hükümetlerini bağlıyordu. **"24 Ocak Kararları"** doğrultusunda Dünya Bankası tarafından hazırlanan ve Özal tarafından imzalanan bu **"taahhüt mektubu"**nde yeralan esaslar, hem Cunta'nın uyguladığı ekonomik politikalarının ve hem de, Turgut Özal Hükümeti'nin programının aynısını oluşturuyor.

Üstelik, Dünya Bankası kurulduğundan bu yana, böyle bir belgeyi ilk defa Türkiye'den istiyor ve istediğini de alıyordu. Daha sonra, Dünya Bankası Türkiye'yi örnek göstererek, aynı belgeyi diktatörlüklerle yönetilen birçok Latin Amerika ülkesine de imzalatıyordu.

Belgede neler var?

Türkiye, imzalanan bu **"taahhüt belgesi"** ile ekonominin sürekli olarak Dünya Bankası tarafından denetlenmesini kabul ediyor ve özet olarak, uygulanacak ekonomi politikaları konusunda şu taahhütlere giriyordu:

● Türk hükümeti, her ekonomik karardan önce Dünya Bankası'na haber verecek ve bu kuruluşun onayını alacaktır.

● Türkiye yapacağı yatırımlardan Dünya Bankası'nı haberdar edecek ve bu kuruluşun uygun görmediği yatırım projeleri programdan çıkarılacaktır.

● Türkiye bazı sana[...]
dallarına yatırım yapm[...]
nayi kollarına öncelik [...]

● Bugünkü koşullar[...]
kalkınma hızı sağlama[...]
kiye yatırımları ve ka[...]
eder.

● Enflasyonu önler[...]
ürünlerin taban fiyatla[...]

● Türkiye, faiz oranl[...]
nın üzerine çıkmayı ka[...]

● Türkiye ABD dola[...]
sının değerini sürekli d[...]
hüt eder.

● Belli bir plan çerç[...]
varlarıyla korunmasın[...]

● Devletçilik ve pla[...]
öncelik verilecek ve te[...]

● Aynı zamanda, Tü[...]
törlerini yabancı serm[...]

Dünya Bankası Öza[...]
bu"yla da yetinmiyor [...]
sonra, 5 Temmuz 198[...]
imzalatıyordu: 5 Tem[...]
yayınlanan anlaşma m[...]
karşılık, Dünya Bankas[...]
şınabilir ve taşınamaz [...]
hakkı" tanınıyordu. B[...]
larını ödeyemez bir k[...]
kiye Cumhuriyeti'nin "[...]
satışa çıkarabilecek v[...]
cektir.

Özal, imzaladığı bu[...]
memleketi **satışa** çık[...]
ve herşeyi satışa çıka[...]
lir mi?

enoyu aldı. Program hedefleri faşist diktatörlüğe sivil kılıf giydirmekten ibaret

...neti işbaşında

Bu güne kadar Özal'ın yapıp ettiklerinin ve ekonomik programının esası olan 24 Ocak kararlarının sosyal adalet kavramının tam tersi olması bir yana, **"sosyal adalet"** sözcüğü cümlede birarada bulunduğu **"rekabete dayalı serbest piyasa ekonomisi"** kavramıyla bile kaba biçimde çelişiyordu. 24 Ocak sonrasında işçilerin satınalma gücünde gerçekte neredeyse yüzde 100'e varan, orta sınıf bırakmayan, toplumdaki gelir grupları arasındaki farkı bugüne kadar görülmemiş boyutlara çıkaran Özal politikasının sosyal adaletçiliği, sefaleti emekçi sınıflar arasında eşit dağıtma adaleti olsa gerek!

Ve "Çek Çak"lar...

Özal programı, yığınların özlemlerine yönelik tüm bölümlerinde sadece **"çek çak"**lardan ibaret. Kültür, eğitim gibi konularla uğraşmak zahmetine girişilmemiş bile. Şu sıra Özal'ın ve asıl ardındaki güçlerin derdi başka. Onlar, faşizme sivil elbise giydirip, ele güne **"demokrasi"** diye yutturup kendi kasa ve postallarını kurtarma peşinde oldukları bir dönemde **"ıvır zıvır"**la uğraşmaya niyetli olmadıklarını saklamıyorlar. Özal hükümetinin programı da bunun açık bir örneği. Ancak Özal, milyonlarla oy aldığı yığınları kaybetmeye niyetli olmadığından ve efendileri adına görevlerinden biri de faşist diktatörlüğe kitle tabanı edinmek olduğundan hükümet programında bol keseden atıyordu.

- Az gelişmiş yörelere elektrik, su, altyapı gelecek, buralar geliştirilecek.
- Eğitim ve öğretimin temel taşı öğretmenlerdir. Öğretmenlere çok önem verilecek.
- Edebiyat, musiki, resim, folklor, sinema ve tiyatronun geliştirilmesi, kültür, sanat ve eğitim politikasının ana hedefi olacak.
- Spor tesisleri tamamlanacak, kitle sporuna önem verilecek.
- Sağlık hizmetleri yaygınlaştırılacak.
- Vatandaşların konut sahibi olmaları teşvik edilecek.

Yurt dışındaki işçiler

Bu konuda söylenenlerin özü programın şu satırlarında ifadesini buldu: **"Gurbet ellerdeki vatandaşlarımıza kendi ülkelerinde iş imkanı sağlanması ve ayrıca genel olarak işsizliğin azaltılması için yabancı sermaye ve krediden önemli ölçüde faydalandırılmalarına taraftarız."**

Yani kısacası, Özal hükümeti, yurt dışındaki işçilerin tasarruflarını her türlü yoldan Türkiye'ye getirtip yerli ve yabancı tekellerin yapacakları yatırımların sermaye açıklarını kapamalarında kullanmayı hedefliyor. Yalnız bu düşünceyi ayıp olmasın diye tersten söylüyor: **"Yurt dışındaki işçilerimize yabancı sermaye ve kredi bulacağız."**

Ekonomi cephesinde yeni birşey yok

Diğer bölümlerinde olduğu gibi, programın en uzun kısmını oluşturan ve boyalı basında sanki **çok yeni bir şeymiş** gibi propaganda edilen **"ekonomi cephesinde"** de yeni bir şey görülmüyor. Bundan 4 yıl önce alınan ve ancak 12 Eylül'den sonra süngü zoruyla gerçekten uygulanabilen 24 Ocak Kararları'nın tekrarlanmasından ibaret olan programın ekonomik bölümü, bol miktarda demagojik sözlerle süslenmiş durumda: **"Nasırlı ellerinden, göz nuru ve alın terlerinden tanıdığımız orta direk"**, **"orta direğin sağlıklı ve dengeli gelişmesi"**, **"orta direğin milli gelirden daha fazla pay alması"** vb., vb...

Bu süslü lafların dışında ekonomi programı gene faiz oranlarının yükseltilmesi, ithalatın serbestleştirilmesiyle IMF'nin istediği doğrultuda iç pazarın yabancı tekellerin mallarına açılması, **"ihracatı teşvik"** bahanesiyle bir avuç vurguncu sermayenin devlet kesesinden semirtilmesi, enerji, maden ve tarım sektörlerinin yabancı tekellere açılması ve kâr eden devlet elindeki işletmelerin **"orta direğe ek gelir sağlıyoruz"** gerekçesiyle yerli ve yabancı tekellere satılmasından ibaret...

Gelir dağılımı nasıl düzeltilecek?

Koç, Sabancı, Çukurova, Enka, Ercan ve Okumuş holdinglerinde en üst düzeyde yönetici sorumluluğu üstlenmiş bakanlar ve bakan yetkili memurlar kabinenin "özü"nü oluşturuyor

Özal ve bakanlarının hemen tümü tekellerle ortak ya da üst yönetici

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden güvenoyu alarak göreve başlayan Turgut Özal Hükümeti'ni oluşturan 22 kişiden 17'si holdinglerle ortaklık ilişkilerinin yanısıra, çeşitli tekellerin üst düzey yöneticisi olarak görev yapıyorlardı. Bakanlar Kurulu'nun öteki 5 kişisinden 2'si "24 Ocak Kararları"nın hazırlayıcısı ve uygulayıcılarından olan I. Kaya Erdem ve Kazım Oksay, birisi de Lockheed uçak firmasından rüşvet aldığı iddiasıyla hakkında kovuşturma açılan emekli general Abdullah Tenekeci'dir.

Turgut Özal'ın, ayrıca Hükümet Programı'nı ve uygulanacak ekonomi politikalarını hazırlayan bir "beyin takımı" var. Bu ekipte yeralanların hepsi, Turgut Özal'la birlikte "24 Ocak Kararları"nın hazırlayıcısı ve uygulayıcısı olmanın yanısıra herbiri büyük holdinglerde üst düzey yöneticilik görevlerinde bulundular. Bakanlar Kurulu Üyeleri ve "beyin takımı"nın kimliklerine bakıldığında, bunların Türkiye'nin en büyük holdingleri olan Koç Holding, Sabancı Holding, Çukurova Holding, Enka Holding, Ercan Holding ve Okumuş Holding gibi büyük tekellerin ortağı ve üst düzey yöneticisi olarak görev yaptıkları görülmektedir.

Turgut Özal

Başbakan. Sabancı Holding'te koordinatörlük, Dünya Bankası'nda uzmanlık ve Sabancı Holding'te genel müdürlük görevlerinde bulundu. Daha sonra, MESS Genel Sekreterliği'ne getirildi. Türkiye'nin en büyük tarım araçları ve traktör üreticisi BURTRAK'ın ortağı ve kurucusu. Özal'ın ortaklık ilişkisi içinde olduğu bazı holdinglerin adları şöyle: Sabancı

Vural Arıkan

Maliye ve Gümrük Bakanı. **Enka Holding**'in 5 kurucusu ve ortaklarından birisi. Aynı zamanda, bu kuruluşun yönetim kurulu üyesi.

Nejat Eldem

Adalet Bakanı. Turgut Özal'la birlikte Türkiye'nin en büyük traktör ve tarım araçları üreten firması **Burtrak**'ın kurucusu ve ortağı. Nejat Eldem'in **Sabancı Holding, Enka Holding** ve **Ercan Holding**'le ortaklık ilişkileri var.

Abdullah Tenekeci

Turgut Özal'ın kabinesinde, Devlet Bakanı **Ahmet K. Alptemoçin;** Devlet Bakanı **Sudi Neşe Türel;** İçişleri Bakanı **Ali Tanrıyar;** Bayındırlık ve İskan Bakanı **I. Sefa Giray;** Ulaştırma Bakanı **Veysel Atasoy;** Sanayi ve Ticaret Bakanı **Hüseyin Cahit Aral;** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Cemal Büyükbaş;** Kültür ve Turizm Bakanı **M. Mükerrem Taşçıoğlu**'nun özgeçmişlerine ilişkin olarak, basında aynen şunlar yazıldı: **Çeşitli özel kuruluşlarda kurucu, ortak, yönetim kurulu üyesi ve genel müdür olarak çalıştı.**

Yıldırım Aktürk

"24 Ocak Kararları"nın hazırlanmasında Turgut Özal'ın sağ kolu olarak çalıştı. Daha sonra da, DPT Müsteşarlığı görevine getirildi.

ir.
nu-
nız
af,
re-
m-

Yurt dışındaki işçiler

Özal hükümetinin programında yurt dışındaki Türkiyeli işçileri ilgilendiren bölümlerin büyük bir kısmı, her hükümet programında yer alan ve hiçbir zaman gerçekleşmeyen sıradan vaadlerden oluşuyordu.

programı hazırlandı

azı sanayi kollarına ve özellikle ağır sanayi
m yapmayacaktır. Tarım ve tarıma dayalı sa-
öncelik verilecektir.

koşullarda enflasyonu yavaşlatmak, yüksek
sağlamaktan daha önemlidir. Buna göre, Tür-
ı ve kalkınma hızını düşük tutmayı taahhüt

u önlemek amacıyla, ücretler ve tarımsal
n fiyatları düşük tutulacaktır.

aiz oranlarını yükseltmeyi ve enflasyon oranı-
kmayı kabul eder.

BD dolarındaki değişmelere göre Türk para-
sürekli düşürmeyi (sürekli devalüasyon) taah-

lan çerçevesinde, yerli sanayiin gümrük du-
nmasından vazgeçilecektir.

k ve plan uygulamaları yerine, özel sektöre
ek ve teşvik edilecektir.

anda, Türkiye tarım sanayi ve madencilik sek-
ncı sermayeye açacaktır.

kası Özal'a imzalattığı bu **"taahhüt mektu-**
inmiyor ve bu olaydan yaklaşık 2,5 yıl kadar
nuz 1982 tarihinde Özal'a yeni bir belge daha
5 Temmuz 1982 tarihli **Resmi Gazete**'de
laşma metnine göre, 304 milyon liralık krediye
a Bankası'na Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm ta-
şınamaz mal varlıkları üstüne **"ipotek koyma**
yordu. Buna göre, Türkiye süresi gelen borç-
ez bir konuma düşerse, Dünya Bankası, Tür-
yeti'nin **"taşınabilir ve taşınamaz"** mallarını
ilecek veya onların mülkiyetine sahip olabile-

adığı bu ve benzeri **"taahhüt belgeleri"**yle
tışa çıkardı. Onun KIT'leri, köprüleri, stadları
tışa çıkarmasından daha doğal birşey olabi-

Gelir dağılımı nasıl düzeltilecek?

Ücretleri, maaşları ve köylünün taban fiyatlarını yükseltmekten tek sözle dahi sözetmeyen Özal, buna rağmen hükümet programının, gelir dağılımını emekçi halk lehine düzeltecek önlemler içerdiğini söyledi. Bunu sağlamanın araçlarından birincisi olarak da **"yüksek faiz"** politikasını gösterdi. Dört yıl önceki gibi, yüksek faizlerin fiyat artışlarını azaltacağını ve böylelikle **"orta direk"** diye adlandırdığı emekçilerin gerçek gelirlerinin yükseleceğini iddia etti. Programının bütün diğer bölümleri gibi bu iddia da, 1980 yılından beri uygulanagelen Özal'ın ünlü 24 Ocak Kararları programının yarattığı bugünkü sonuçlar karşısında gülünç olmaktan ötede bir anlam taşımıyordu.

"Gelir dağılımını düzeltmenin" bir başka aracı olarak, hükümet programında, **"ücretlerden alınan vergilerin zamanla azaltılması"** yer alıyordu. Yerli tekeller ve **"ihracatçı"** diye adlandırılan vurguncu sermayeye verilen kredilerden alınan **"gider vergisi"** derhal yüzde 15'ten 3'e düşürülürken, ücretlerden alınan ve yüzde 30'a varan vergilerin ancak **"zamanla"** azaltılacağı vaadi, bunun da emekçilere yapılan bütün diğerleri gibi saadece bir **"vaad"** olduğunu gösteriyordu.

"Gelir dağılımını düzeltecek" üçüncü bir önlem, boyalı basında çok propagandası yapılan **"işçi ve memurların faturaya bağlanmış harcamalarının belirli bir nisbetinin vergi iadesi biçiminde"** geri ödenmesiydi. Programını okuduktan sonra parlamento kulisinde gazetecilerin sorularını yanıtlayan Özal, bu konuda, **"Faturalar tam olarak getirilebilirse maaşların yüzde 90 oranına kadar fatura kabul edeceğiz ve vergi iadesi oranı da yüzde 9 civarında olacak"** dedi. 10.500 lira asgari ücret alan bir işçinin, aldığı simide, otobüs biletine kadar yaptığı bütün harcamaları faturaya bağlamayı başarsa bile alacağı 850 liralık vergi iadesi ile, gelir dağılımının nasıl düzeleceği anlaşılamadı. Ama görünen tek gerçek, bu önlemin alınmasıyla piyasadaki **"fatura ticaretinde"** büyük bir canlanma görüleceğiydi.

* * *

Işte Cunta'nın kukla meclisinde güvenoyu alan bu hükümet, bu programıyla **"Türkiye'yi yepyeni, kavgasız, ileri ve modern bir ülke haline"** getirmeye **"azmetmiş"**ti. Özal, programını okumayı bitirirken Meclis kürsüsünden böyle dedi. **"Yüce"** Meclis de bunu takdir etmiş olmalı ki oylamaya katılan 393 milletvekilinden 213'ünün oylarıyla işte **"bu program"** güvenoyu aldı.

bazı holdinglerin adları şöyle: Sabancı Holding, Ercan Holding, Eren Inşaat, Enka Holding, Tünimeş A.Ş. ve **Tercüman** Gazetesi patronu Kemal Ilıcak'la birlikte ortak olduğu IZOTAŞ.

İ. Kaya Erdem

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı. Özal'la birlikte "24 Ocak Kararları"nı hazırlayanlardan birisi. Ulusu hükümetinde Maliye Bakanı ve "bankerler olayı"nın baş mimarlarından. Kardeşi Turgut Erdem, Kastelli'nin genel müdürüydü. Bankerler rezaleti patlayınca, Turgut Özal'la birlikte istifa etmek zorunda kaldı.

Kazım Oksay

Devlet Bakanı. Turgut Özal'la birlikte "24 Ocak Kararları"nın hazırlanması ve uygulanmasında aktif rol aldı. Turgut Özal Başbakan Yardımcısı olunca, Kazım Oksay'ı DPT Sosyal Planlama Dairesi Başkanlığı'na getirdi. Kazım Oksay aynı zamanda Yüksek Hakem Kurulu (YHK) üyesi olarak tekellerin çıkarlarına yeterince hizmet etti ve reel ücretlerin geriletilmesinde önemli rol oynadı.

Mesut Yılmaz

Devlet Bakanı. Türkiye'nin önde gelen tekellerinden birisi olan ve cunta döneminde iyice palazlanan **Enka Holding**'in kurucusu, ortağı ve yönetim kurulu üyesi.

İsmail Özdağlar

Devlet Bakanı. Takım Tezgahları A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün yanısıra, **Okumuş Holding**'te yönetim kurulu üyeliği görevinde bulundu.

Abdullah Tenekeci

Devlet Bakanı. Emekli hava generali. Uzun yıllar yurt dışında NATO'da görevli olarak çalıştı. 12 Eylül öncesinde, Lockheed uçak firmasından rüşvet aldığı gerekçesiyle hakkında kovuşturma açıldı. Kendisi emekliye sevkedildi, ancak Genel Kurmay Başkanlığı'nın emriyle olay ört-bas edilince paçayı kurtardı.

Zeki Yavuztürk

Milli Savunma Bakanı. **Keban Holding**'in ortağı, ilgili kuruluşun 12 yıldır üst düzey yöneticisi ve yönetim kurulu üyesi.

Vehbi Dinçerler

Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı. Birçok özel kuruluşun ortağı, kurucusu ve üst düzey yöneticiliğini yaptı. En son **Sabancı Holding**'e ait **PILSA** A.Ş.'nin Genel Müdürlüğü'nü yürütüyordu.

Mehmet Aydın

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı. MC hükümetleri döneminde, üst düzey bürokrat olarak çalıştı. Devlet Su Işleri ve Ticaret Bakanlığı'nda yöneticilik görevlerinden sonra, Gıda Işleri Genel Müdürü oldu. Ana.P'ın kurucu üyesi olmadan önce de, **Ankara Ticaret Odası Genel Sekreterliği**'ni yapmaktaydı.

H. Hüsnü Doğan

Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanı. Özal'ın teknisyenlerinden birisi. **Koç Holding**'e ait otomobil fabrikalarının yöneticiliğini yaptı. Cunta döneminde, Turgut Özal tarafından Devlet Planlama Teşkilatı **Yabancı Sermaye Dairesi Başkanlığı**'na getirildi.

Ekrem Pakdemirli

"24 Ocak Kararları"nı hazırlayan teknik kadroda yer aldı ve Turgut Özal tarafından, DPT Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanlığı'na getirildi.

Hasan Celal Güzel

"24 Ocak Kararları"nın hazırlanmasında ve uygulanmasında aktif görev aldı. Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı görevine getirilerek, Turgut Özal'a yardımcılık etti. Turgut Özal, hükümet daha güvenoyu almadan kendisini Başbakanlık Müsteşarlığı görevine getirdi.

Erol Aksoy

Özal'ın ve Ana.P'ın beyin takımının önde gelenlerinden biri. Erol Aksoy, aynı zamanda Türkiye'nin en büyük holdinglerinden Çukurova Holding'in önde gelen yöneticilerinden ve bu kuruluşa ait Uluslararası Dış Ticaret Bankası'nın Genel Müdürü'dür.

OKUYUCU POSTASI

Ver gençliğimi geri, gideyim !

Bad Kreuznach yakınında Gensingen'de, 230 Türkiyeli'nin de çalıştığı, 14 **Türkiye Postası**'nın okunduğu mobilya fabrikasında yılın son işletme toplantısı yapıldı. 1300 işçi ve emekçi arkadaş toplantıyı büyük bir dikkatle izledi. İşçi temsilcisinin çalışma raporu sadece patron tarafından eleştirildi. Patron ise kendi konuşmasında işletmenin durumunun iyi olmadığını, işçilerin daha fazla çalışması gerektiğini söyleyerek, bol bol temennide bulundu.

Patronun ardından orta yaşlı Türkiyeli bir işçi mikrofona geldi. Önce tüm işçi ve müstahdemlerin sorunlarını açıkça dile getirdikten sonra, işçi temsilciliğinin barış konusunda fazla birşey yapmadığını söyledi ve işletmede bir barış girişiminin kurulmasını önerdi. Daha sonra patronun söylediklerine karşı şunları dedi:

"Patron yakınıyor. Kazanamadıklarını iddia ediyor. Ama ne hikmetse bir türlü hesap bilançolarını önümüze sermiyor. Oysa geçmiş yıllar bize gösterdi ki, patron çok sızlandığı zaman Paris'in göbeğinde bir firmayı devralıverdi. Bu işletmede sosyal haklardan da bahsetmek olanaksızdır. Yılda bir kere doğum gününde verilen doğum günü kartı bile masraflı oluyor diye iptal edildi. Oysa çevremizdeki işletmeler Noel paketi veriyorlar. Daha başka olanaklar sağlıyorlar. Bunların hiçbiri bu işletmede olmadığı gibi, bu işletmede baskı var. Akort dakikaları tahammül edilemez şekilde düşürüldü. Patron hâlâ sızlanıyor. Kuzu postuna bürünerek bize iyi temennilerde bulunuyor. Temenni boş laftır. Bizler boş laf değil, somut sonuçlar bekliyoruz."

Salon alkıştan gümbürder, yerli-yabancı işçiler ortak çıkarları için birbirlerine daha da yaklaşırken, patronun ve adamlarının renkleri gidip, geliyordu.

Toplantıdan memnun kalmayan patron hızını alamamıştı. Bir saat kadar sonra, tesadüfen konuşmayı yapan arkadaşın tezgahına yakın bir yerde bulunduğum sırada, birden içeri girdi ve yumrukları sıkılı bir biçimde arkadaşa yanaşarak bağırıp çağırmaya başladı. Patron özetle **"Git buradan, olanakları hangi işletme veriyorsa oraya git, sen bu işletmede huzursuzluk kaynağısın!"** diyordu.

Arkadaşım gayet sakin, hatta keyifliydi. Bana **Türkiye Postası**'nı verirken, August Bebel diye birinden sözeder, Koca Nazım'ı hatırlatır ve **"Patron köpürürse, hareket doğrudur"** derdi. O anda da patronun gözlerinin içine bakarak şöyle dedi:

– Bana git diyorsunuz. Bense 18 yılımı işletmenizde harcadım. Verin benim gençliğimi geri. Ondan sonra gider miyim, kalır mıyım düşünürüm."

Patronun bu tavrı bir saate kalmadan bütün işletmede kulaktan kulağa duyuldu. Yerli ve yabancı işçiler bir noktada birleşiyor ve şöyle diyorlardı:

"Patron madem söylenenleri doğru bulmamış, neden toplantıda herkesin önünde bağırıp çağırmamış?"

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Bad Kreuznach

Aşırı solu ve bölücülüğü Cunta'dan öğren

Askere başladığımın ya 15. günü ya da 20. günüydü. Dışarıya, konferans dinlemeye gideceğimiz söylendi ve o gün Hafif Topçu Taburu olarak, yaklaşık 1200 kişi Burdur Kapalı Spor Salonuna götürüldük. Kendini Kara Kuvvetleri Komutanlığı İstihbarat Dairesi'nde görevli kıdemli binbaşı olarak tanıtan bir subay Türkiye'nin birçok yerinde konferans verdiğini belirtip, bize de **"Türkiye'de 12 Eylül 1980'den önceki aşırı sağ, aşırı sol ve bölücü hareketler"** konusunda konferans vereceğini bildirdi. İşe "aşırı sağ"dan başlayan binbaşı özetle şunları söyledi:

"Dünyada faşizmin doğuşu Almanya'da nazizm ve İtalya'da faşizmle birlikte olmuştur. Tek kişinin diktatörlüğüne dayanır. Örnek olarak Almanya'da Hitler, İtalya'da Mussolini.

"Türkiye'de aşırı sağ'ın gelişimi eskilere dayanır.

"Bir de dini aşırı sağ vardır. Bunların amacı Türkiye'de Atatürk'ün kurduğu düzeni yıkıp şeriat düzeni getirmektir. Aralarında çeşitli gruplara bölünmüşlerdir."

Binbaşı bunları ve bunlara benzer görüşleriaçıklarken slaytta sadece **"devlet"** dergisinin bir sayısı ve sakallı bir kişinin el öptürürken çekilmiş bir fotoğrafı gösterildi.

Konferansçı konferansının **"aşırı sağ"** bölümünde, çok genel konuştu. MHP'nin adını anmamak için büyük özen gösterdi ve anmadı. Bol bol **"dini aşırı sağa"** attı tuttu.

Konferansın ikinci bölümü **"bölücülük"**tü. Bölücülüğün ana konusu **"Apocular"** ve **"Kürt var mı?"** idi. Apocular konusunda ağza alınmayacak laflar etti.

"Türkiye bölünmez bir bütündür ve Türkiye'de yaşayan herkes Türk'tür. Kürt falan yoktur. Kürt adı dağlarda karlara basarken çıkan "kırt" sesinden doğmuştur. Zaten bu vatandaşlarımız genellikle dağlık bölgelerde yaşarlar.

"Kürtçe diye adlandırılan dil hep Türkçe kaynaklıdır. Kürtçe sadece Türkçenin bir şivesidir."

Slaytta 5-10 tane Kürtçe sözcük ve konferansçı bu sözcüklerin Türkçe kökenli olduğunu kanıtlamaya çalışıyor.

"Bölücüler Kürtçenin alfabesi olduğunu iddia ediyorlar. Alfabe diye ortaya sürdükleri kitap Rus bilim adamları tarafından hazırlanmıştır. Bölücülüğü körükleyen onlardır.

"Rusların amacı Türkiye'de kendisine uydu bir 'Kürt Devleti' kurdurup Ortadoğu'ya inmektir. Bu nedenle sözde antropolojik araştırmalar yaparak Kürt'lerin ayrı bir halk olduğunu ve Kürtçe dilini konuştuklarını propaganda ediyorlar. Bu nedenle Kürtçe yayın yapıyorlar."

Slaytta MİT tarafından elegeçirildiği iddia edilen "Kürdistan" haritası.

"Apocular ağalarla işbirliği yapmıştır. Bacılarıyla yatmanın yanlış olmadığı ahlaksızlığını yaymışlardır. Allaha şükür ordumuz bunları temizledi."

Slaytta yakalanan apocuların resimleri.

aydınlar Atatürk'ün Eskişehir'de hakimler toplantısında söylediği tarihi, 'Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir' **sözü, Atatürk tarafından söylenmedi diye feryat etmektedirler. Daha geçenlerde Hacettepe Üniversitesinde yapılan bir toplantıda münevver bilim adamlarımız, bu sözün Atatürk tarafından söylendiğini kıymetli çalışmalarıyla ispat etmiş bulunuyorlar."**

Slaytta Atatürk'ün trendeki bir görüntüsü.

"Solcular sosyalizmin eşitlik demek olduğunu propaganda ederler. Size sosyalizmin eşitlik anlayışını bir örnekle açıklayacağım. Bir grup gazeteci hem Sovyetler Birliği'ndeki, hem de ABD'deki bir otomobil fabrikasını gezmeyi karar altına alırlar. Önce Sovyetler'de kurulu bir otomobil fabrikasını ziyaret ederler. Fabrikanın önünde siyah, kırmızı ve beyaz birer araba durmaktadır. Gazeteciler bir grup işçiyi çağırır ve sorarlar:

– Bu fabrika kimin?

– Bizim.

– Dışardaki arabalar kimin?

– Bizim.

– En öndeki siyah arabaya kim biner?

– Fabrika müdürü.

– Arkadaki kırmızı arabaya kim biner?

– Komsomol temsilcisi.

– Peki en arkadaki beyaz arabaya kim biner?

– Sendika temsilcisi.

Gazeteciler, 'Hani arabalar ve fabrika sizindi?' **diye işçilere son bir soru sorup ayrılırlar ve ABD'deki FORD fabrikasını ziyarete giderler. FORD fabrikasının önünde çeşit çeşit arabalar görürler. Bir grup işçiyi çağırır ve sorarlar:**

– Bu fabrika kimin?

– FORD'un.

– Ya fabrikanın önündeki arabalar?

– Bizim.

– Peki bu arabalara kim biner?

– Biz.

Ve gazeteciler ayrılır. İşte arkadaşlar sosyalizmin eşitlik dediği, bir grup bürokratın hakimiyetidir.

"Rusya'da rejimin ayakta durmasını sağlayan KGB'dir. KGB'nin 200 bini aşkın personeli vardır ve bu personelin büyük bir kısmı da Türkiye üzerinde çalışır; Türkiye Komünist Partisi'ni yönetir, terörü kışkırtır ve diğer sol gruplara yol gösterir.

"Geçen yıllarda şöyle bir olay olur arkadaşlar. Bir grup hastane paspasçısı İstanbul'da Taksim Alan'ına doğru, ellerinde EŞİT İŞE, EŞİT ÜCRET pankartlarıyla yürürler. Orada bir karakolumuz haber alır ve bir yüzbaşı bir manga askeriyle olay yerine gelir ve işçilere Yüzbaşı 'ne istiyorsunuz arkadaşlar' **der. İşçiler hep birden:** 'Eşit işe eşit ücret istiyoruz' **diye karşılık verirler.**

Tatmin olamayan Başçavuş

Ben Danimarka'da çalışmakta olan bir Türk işçisiyim. Temmuz-Eylül 1983 tarihleri arasında memlekette iken başımdan şu olay geçti:

Bir akşamüstü arkadaşlarla yörenin eğlence yerlerinden bir gazinoya gittik. Bir ara kadehimi nice böyle tatlı günlerin şerefine kaldırdım. Daha ne olduğumu anlayamadan bir patırtı gürültüdür koptu. Devletin kolluk kuvvetleri ata yorulmuş olacak ki, bu sefer dayak faslı yok. Bedavadan kuruluyorlar bir başka masaya. Ben bir türlü kendimi yenemiyorum. Gidip başçavuş bozuntusu ile konuşacağım. Arkadaşlara da açtım bunu, ama onlar istemiyorlar. Ben dinlemedim onları ve gittim başçavuşa, yaptıklarının doğru olmadığını güzel bir lisanla söylemeye çalıştım. O da beni hayretler içinde bırakan bir

ğumu anlayamadan bir patırtı gürültüdür koptu. Devletin kolluk kuvvetleri, başlarında bir başçavuş, dört jandarma içeri daldılar. Sorgusuz sualsiz pata küte giriştiler vatandaşlara. Daha ağzımızı bile açamadan, biz de nasibimizi aldık başçavuşun o uğurlu, memleket kurtaran ellerinden.

Başçavuşun söylediğine göre bu dayağın tek gerekçesi de bizim orada ne aradığımızmış. Artık ne moral kaldı, ne şevk, sessiz ve kaçar gibi ayrıldık gazinodan. Arkadaşlarla konuşuyoruz bir başka kır gazinosuna gidelim diye. Her eğlence yerinde asker yok ya... Neyse bir başka yere gidip, muhabbete dalıyoruz. Ancak, tam kalkıp evlerimize gideceğimiz sırada yine aynı başçavuş ve askerleri kapıdan içeri dalıyorlar. Anlaşılan başçavuş dayak ata güzel bir lisanla söylemeye çalıştım. O da beni hayretler içinde bırakan bir açıklamada bulundu.

Meğerse adamın hırsı Cunta'nın başı Kenan Evren'e imiş, şöyle dedi:

– **"Ne bu yahu, uyku durak yok bize, evimizi ziyarete bile neredeyse müsaade etmeyecekler. Ben de insanım. Sinir olmamak elde mi? Sudan bahanelerle adam toplatıyorlar. Şu Kenan Evren'i bir vuran yok ki, hapishaneye yemeğini ömrüm billah ben taşıyayım. Yeter ki halk kurtulsun, biz de kurtulalım."**

Oradan ayrılırken, Kenan Evren'in ordusundaki askerlerin ne kadarının böyle düşündüğünü soruyordum kendi kendime?

Adının açıklanmasını istemeyen
bir okur/Danimarka

DÜZELTME

16 Aralık tarihli geçen sayımızda üç önemli dizgi hatası olmuştur:

4. sayfadaki Türk-İş'le ilgili haberde, Şevket Yılmaz'ın fotoğrafına ait yazının 10. satırında, **"Halil Tunç'un ölümünden sonra..."** diye başlayan cümle, **"Seyfi Demirsoy'un ölümünden sonra..."** biçiminde olacaktır.

5. sayfadaki **"I. Bilen kimdir?"** başlıklı yazının 2. paragrafının başında **"1902 yılında, çalıştığı yerdeki..."** diye başlayan cümle, **"1920 yılında, çalıştığı yerdeki..."** biçiminde olacaktır.

11. sayfada Özlem Özgür'ün **"Gündem"** köşesindeki yazısının ilk cümlesindeki **"1980"** tarihi **"1979"** olacaktır.
Düzeltir, okurlarımızdan özür dileriz.

ÇAĞRI

5 Ocak 1980'de, Genel Sekreterimiz, barış, demokrasi ve özgürlük savaşçısı

CELALETTİN KESİM

faşistler ve gerici güçler tarafından katledildi. Yılmaz savaşçımızı, ölümünün 4. yılında anarken, barış, demokrasi ve özgürlükten yana tüm güçleri bizlerle omuz omuza olmaya çağırıyoruz.

Türk Merkezi Yönetim Kurulu

SESSİZ YÜRÜYÜŞ: 5 Ocak 1984, Saat:17:30, Yer: Schinkestr. 8-9, 1 Berlin 44.
ANMA TOPLANTISI: Aynı gün, Saat:19:00, Yer: Türk Merkezi Salonu.

Allaha şükür ordumuz bunları temizledi."

Slaytta yakalanan apocuların resimleri.

"Artık devletimiz Kürt'lerin ayrı bir halk olmadığını ilmi olarak ispatlamış bulunuyor. Bu nedenle yanlış anlamalara yer vermemek için bundan sonra, Kürt diye adlandırılan yurttaşlarımıza 'Doğu Türkmeni' adını vermeyi kararlaştırmıştır."

Konferansın üçüncü ve son bölümü **"Türkiye'de aşırı sol"** üzerineydi. İlkin komünizmin Rusya'da gerçekleştiğini ve sınıf esasına dayandığını belirtti binbaşı. Türkiye' de sol'un Mustafa Suphi'yle başladığını belirterek, bu bölüme girmiş oldu.

"Marks'ın dediği gerçekleşmemiştir. Sosyalizm gelişmiş sanayi ülkelerinde değil, köylü toplumu Rusya' da devrim yapmıştır. Lenin, Marks'ın düşünceleriyle değil, kendi düşünceleriyle Sovyet emperyalizmini yaratmıştır. Bunun adına da Leninizm demiştir.

"Marks'ın görüşlerinin yanlışlığını tarih ispatlamış bulunuyor. Lenin'in yaptığı şey Rus emperyalizmini yeniden diriltmektir.

"Memleketimizde solun başlangıcı Mustafa Suphi'yle başlamıştır. Rus'lar Mustafa Suphi'yi Türkiye'ye göndererek sol'un yayılmasını amaçlamışlardır. Bugün dünyada SBKP'den sonra en gizli çalışan parti, TKP'yi Mustafa Suphi kurmuştur. Daha o zamandan Atatürk'ün buyruğuyla yok edilen Mustafa Suphi ve arkadaşlarının çalışmaları zaman zaman ortaya çıkmış, bu parti Türkiye tarihinde birkaç kez yokedilmiş, ancak yine de zamanımızda örgütlenmesini diriltmiştir."

Slaytta Mustafa Suphi'nin resmi.

"TKP günümüzde de yokedilmektedir, yok edilecektir.

"Türkiye'de bazı çevreler, kimi eski politikacılar ve profesörler, Komünist Partisi'nin serbest olmasını istemektedirler. Bunlara göre komünist partisi serbest olunca vatandaş görür, devlet görür ve ona göre önlemini alırmış. Gizli çalışmak çok tehlikeliymiş. Bunların ne kadar saf oldukları açıktır. Evet, gizli çalışma tehlikeli ama, biz böyle amaçlar içindeki TKP'ye devletin kasasından para ödeyerek 'gel serbestçe çalış ve bizi yoket' **mi diyeceğiz? olmaz böyle şey. Atatürk'ün dediği gibi, komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir.**

"Komünistler, solcu yazarlar, profesörler ve sözde

Yüzbaşı 'ne istiyorsunuz arkadaşlar' **der. İşçiler hep birden:** 'Eşit işe eşit ücret istiyoruz' **diye karşılık verirler. Yüzbaşı der ki:** 'Peki arkadaşlar siz hepiniz eşit ücret almıyor musunuz?' **İşçiler, evet der.** 'Peki ne istiyorsunuz, niçin yürüyorsunuz?' **İşçiler:** 'Bizim hastane başhekimi bizden fazla para alıyor.' Yüzbaşı şöyle karşılık verir: 'Arkadaşlar, siz bir hastayı ameliyat edebilir misiniz? Siz kaç yıl okula gittiniz? İnsaf edin de başhekim sizden fazla para alsın.' **İşçiler yüzbaşıyı haklı bulur ve dağılırlar. Eşitlik istemek böyle saçmalıktır. Böyle eşitlik olmaz."**

Slaytta 1 Mayıs 1979 İzmir mitinginde hamile bir kadının yürüyüş sırasındaki görüntüsü.

"Bu kadının bu haliyle işi ne arkadaşlar burada. Kadının işi evinde çocuğunu yapmak, çocuklara bakmak, çamaşır yıkamak, yemek yapmak ve kocasına saygı göstermektir. Komünistler kadınlarımızı bile kocalarına saygısız hale getiriyorlar."

Slaytta 1 Mayıs'tan alınmış "Eşit işe eşit ücret" pankartıyla yürüyen işçiler.

"Arkadaşlar, Türkiye'de komünistler basından büyük ölçüde yararlandılar. Basına sızdılar. Üniversitelerin içine girdiler, profesör oldular ve öğretim üyesi oldular. Basın, üniversiteler sol'un gelişimine önayak oldu. Mizah dergilerine varıncaya kadar girdiler."

Slaytta GIRGIR dergisi ve bu dergiden alınmış grevle ilgili karikatürler.

"200 bin kişiyi daha arıyoruz. Aradıklarımız sizlerin arasında olabilir. Allahın izniyle ülkemizi komünistlerden, bölücülerden ve anarşiden ordumuz kurtaracaktır.

"Şairler ve yazarlar genellikle sol eğilimlidirler. Çoğu Nazım Hikmet'in yolunda yürümektedir. Ama Nazım Hikmet bile, sonunda Rus yönetiminin yanlış olduğunu anlamış, ancak dönememiştir. Bunların solun gelişmesine büyük katkıları olmaktadır. Ancak hepsini etkisiz hale getireceğiz."

Slaytta önce Nazım Hikmet, daha sonra Evren ve İstiklâl Marşı gösterildi. Bir askerin, Evren'in resmi görünür görünmez **"yaşa-var ol!"** diye bağırmasıyla ayakta alkışlar. Ve konferans böylece bitmiş oldu.

Adının açıklanmasını istemeyen
bir okur/Federal Almanya

Birbirimizle değil, patronlarla savaşalım !

Bugün saat 17.00 sularında kapım çalındı, bir genç arkadaşımla, yaşlı bir işçi ziyarete geldiler. Yaşlı işçi kardeşim sorununu anlattı. Diyor ki: **"Ben Almanya'da 10 yıllık işçiyim. Sekiz yıldır çalıştığım firmada son günlerde sık sık rahatsız ediliyorum. Galiba işveren parasız çıkış vermek istiyor. Benim hakkımı bana vereceği yerde, ite kopuğa üç beş kuruş verip bana saldırtıyor."**

Türkiye'de de yaşamadık mı bunları? Ben pekçok yaşadım. Maden-İş Sendikası'nın 20. Bölgesi, Kayseri-Çinkur'da lokal başkanlığı yapmıştım. Görevim temsilcileri denetlemekti. Diğer fabrikalardaki işçiler bizim sendikalarımıza geçmek için akın ederken, işverenler, o yiğit işçilere MHP'nin köpeklerini saldırtıp, onları yıldırmaya, sindirmeye, işsiz bırakmaya çalışmışlardı. Şimdi bu tezgahı aynı oyunlarla Almanya'da işliyor. NATO ülkelerinin işçilere tutumu budur. İşçiyi, işçiye kırdırıyorlar, çivi çiviyi söker hesabı... Olayı anlatan arkadaş, firmasının sendikadan çok korktuğunu ve demokratik bir ülkede işçilerin fabrika içinde sendikadan söz edemediklerini de ilave etti söyledikleri-ne...

Bunları niye anlatıyorum. Salach'taki iki ölüyü, iki işçinin akan kanını unutmayalım diye. Birbirimizle değil, patronlarla savaşmasını öğrenelim ve öğretelim diye.

M. Atilla Çetiner/Göppingen

GÜLDÜŞÜN

Demokrat Türkiye demokrattır !

LANET KÖR Ş

TERCUMAN GAZETESİ TKP'DEN KAÇ MİLYON ALDI?

TKP, kelime oyunlarıyla Hürriyet gazetesini uyutarak İsmail Bilen'in ölüm ilanını ayıklarsak haber yine de TKP'nin propagandasını yapar nitelikteydi.

VEFAT

61 yıllık onurlu yaşamının, 61 yılını bu uğraşa adayan üstün insan, öğretmenimiz

MARAT İSMAİL'i

yitirdik. Acımız derindir. Ondan öğrendiklerimiz bizlere, BİLEN'in genç kız ve oğullarına yol gösteriyor.

DOSTLARI

Tercüman AVRUPA MERKEZ BÜRO

Demokrat Türkiye gazetesinin Aralık ayında yayınlanan 24. sayısında, sunduğumuz Demokrat Türkiye gazetesi kupüründen de anlaşılacağı üzere çok önemli bir soru yer aldı.I. Bilen'in ölümünü, Demokrat Türkiye'nin deyimiyle "evde kalmış kızlara" bile duyuracak yaygınlıkta ilan etme karşılığı Tercüman gazetesinin TKP'den kaç milyon lira ilan bedeli aldığı soruluyordu. Bu önemli ve "siyasal ciddiyetle bağdaşır" **sorunun yanıtını araştırdık. Ancak gizlilik koşullarında çalışan Türkiye Komünist Partisi'nden bilgi almak mümkün olmadı. O yüzden "Tercüman Gazetesi, TKP'den kaç milyon aldı?" sorusunun yanıtını bilmiyoruz. Ama kesinlikle eminiz ki Demokrat Türkiye gazetesi, sunduğumuz kupürün yayınına karşılık olarak herhangi bir "ilan ücreti" almamış, demokratlık görevini yerine getirmiş ve I. Bilen'in ölümünü, Batı Avrupa'daki "evde kalmış kızların" da duymasına katkılı olmuştur...**

Gayri siyasi Bektaşi fıkrası

Imam camide vaaz veriyormuş. Içkinin kötülüklerinden dem vururken, akşamcıları iyice ürkütmek için cezayı ağırlaştırmış:

– Bu dünyada demiş içki içenler, yarın ahrette, içtikleri şişeleri dolu olarak boyunlarına asıp taşımak zorunda kalacaklardır. Ömrü boyunca kaç şişe içtiyse hepsini boynunda taşıyacak. Hem de...

Nasılsa cemaate karışıp camiye gelmiş olan bektaşi babası, imamın sözünü kesip sormuş:

– Erenler şişeler boş mu olacak dolu mu?

Imam **"daha ağır olsun"** hesabı gürlemiş:

– Tabii dolu.

Baba erenler keyiflenmiş:

– Desenize erenler, demiş, öteki dünyada da ya hey!..

ANLI ŞANLI YAZARLARDAN...

...ALLI PULLU SEÇMELER

Razı olmayanları da hapse atıyorlar

...Olay şu: Türkiye'de- 24 Ocak kararları gereğince- sıkı para politikası takip ediliyor. Yani tedavüldeki banknot miktarı azaltılıyor, artmasına imkan verilmiyor. Bunun getireceği sıkıntılara milletçe katlanmak gibi bir **fedakarlığa da hemen herkes razı oluyor.** Sıkı para politikası takip edilince maaşlar, ücretler kolay kolay artmıyor, yatırımlar genişlemiyor, üreticiye ödenen taban fiyatlar yükseltilemiyor...**(Altan Deliorman,** Tercüman, **14 Aralık 1983)**

Sömürüden sözetmeyin, sonra ekonomi yozlaşır haa!..

...Herkes tıp alanında görüş açıklayamaz ama, ekonomi hakkında hiç kitap okumadan yorum yapabilir. Çünkü ekonomi siyasetle kaynaşmıştır ve siyaset uzmanı olmak çok kolaydır. Ayrıca özellikle **"sömürenler-sömürülenler" şablonuna dayalı yaklaşımlar ekonomiyi iyice yozlaştırmıştır... (Mehmet Barlas,** Milliyet, **14 Aralık 1983)**

Demirel'in eski uşakları yeni kapılara kapılanırken...

...Öteden beri hep karşı çıktım. 6 Kasım'ı takip eden 5 yıllık sürenin "parlamenter demokratik rejime geçiş dönemi" olacağı görüşüne hiç katılmadım. Böyle bir "görüş" ve böyle bir "görüntü" ile rejimin hayat bulabileceğine hiç inanmadım. Işte 6 Kasım'dan bu yana "süratle gelişen olaylar" geçiş dönemine değil, **parlamenter demokratik rejime kesinlikle geçtiğimizin resmini çizmiştir.** Tablo gurur vericidir... **(Selçuk Irdem,** Son Havadis, **13 Aralık 1983)**

"Önceki dönemde"ki idamlar profesörün pek derdi değil

...**Askeri yönetimin en olumlu puanlarından biri** de son dönemde aylar boyu hiç bir idam cezasının infaz edilmemiş olmasıdır. Bunun Türkiye'ye karşı birikmiş tepkileri büyük ölçüde **yumuşattığı** inkar edilemez...**(Profesör Mümtaz Soysal,** Milliyet, **15 Aralık 1983)**

Abdi Ipekçi'nin köşesinden faşizme hukuki kılıf biçilirken...

...Sanayileşmekte olan hareketli bir toplumda, yazılı Anayasa metinlerinin zaman zaman etkisiz ve yetersiz kalması olağandır. Örneğin **askeri müdahaleler** Anayasalarda yazılı olmamasına rağmen **sivil rejimler kadar geçerli** durumdadır...**(Mehmet Barlas,** Milliyet, **16 Aralık 1983)**

Yani, bir bela iflas ederse yerine bir alternatif bela lazımmış...

...Başkentte özellikle Doğru Yol Partisi'ndeki gelişmelere dikkati çeken

BİLMECE-BULMACA

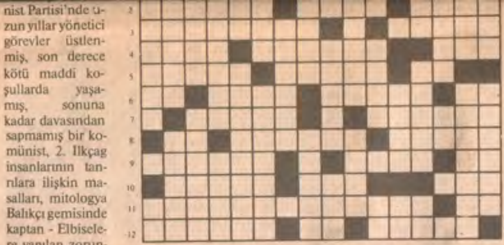
Bulmaca

SOLDAN SAGA

1. Türkiye Komünist Partisi'nde uzun yıllar yönetici

Hece Bulmacası

Aşağıda verilen heceleri yalnız birer kez ve tümünü kullanarak soruların yanıtlarını

nist Partisi'nde uzun yıllar yönetici görevler üstlenmiş, son derece kötü maddi koşullarda yaşamış, sonuna kadar davasından sapmamış bir komünist, 2. Ilkçag insanlarının tanrılara ilişkin masalları, mitologya Balıkçı gemisinde kaptan - Elbiselere yapılan zorunlu ek, 3. Ikinci Dünya Savaşı'nda uçaklarıyla birlikte gemilerin üstüne çakılarak savaşan Japon intihar pilotlarının ortak adı - Afganistan'ın Kuzey Doğusunda uzanan bir sıradağ ve yayla, 4. **(Tersi)** Ay başında ev sahibine ödenen - Federal Almanya'da yabancı düşmanlarının genellikle Türkler için kullandığı aşağılayıcı bir deyim - Kısa tatil, mola, 5. Nişan, rütbe gibi ödüllerin verildiğini gösterir resmi belge - Yunanistan'da Sosyal Demokrat Parti'nin kısa yazılışı - Hünerli kişi odur ki karda yürür ama onu belli etmez, 6. Proteinli besin maddesi - Sulu, tuzsuz, yağsız, epey de tatsız pilav - Benzer, eşdeğer - Matematikte bir sayı, 7. Padişah yada vezirlerce armağan edilmiş işlemeli, ağır, değerli kaftan - Açıklama, 8. **(Tersi)** Isim - Don kazaklarında seçim yoluyla işbaşına gelen başkan - Bir yerde oturanlar, halk - Anadolu'da yavaş yavaş ortadan kalkmakta olan, feodal dönemden kalma bir toprak ilişkisi - Geri verme - Eski dilde su, 10. Isa'nın doğum günü - Acele, kıvrak - Dolayısıyla anlatma, 11. Birbiri ardına mermi fırlatan silah **(iki sözcük)** - Vücutta doğal olmayan çıkıntı yada şişkinlik, 12. Ünlü **"Üç Silahşörler"** romanındaki üç silahşörden sonuncusu - **(Tersi)** Belirti, nişan - Kadın, özellikle evli kadın.

YUKARIDAN AŞAGIYA: Kapitalizmin ilk dönemlerinde varolan, onun toplumsal ilerleme sağlayan itici gücü - Eski dilde su, 2. Düşmana teslim olma durumu - Kanın içinde aktığı yollar, 3. Israil saldırganlığının elebaşılarından, şimdi Başbakan, eski terör örgütü şefi - Olağanüstü, 4. Istanbul'da genellikle yoksul ve emekçi insanların oturduğu bir semt **(iki sözcük)** - Eski dilde bilgin, 5. Istek dışı göz, kaş oynatma biçiminde beliren bir hastalık - Kürt demokratik hareketinde, bir dönem saygın bir yeri varken, bugün oldukça gerici bağlaşıklar içinde olduğu gözlenen bir lider, 6. Geleneksel olarak parlamento başkanlarının giydiği arkası kuyruklu bir erkek elbisesi - Orta ve Doğu Avrupa'da halkların temel besin maddesi olan bir gövde bitki, 7. Meksika ulusal kurtuluş hareketi kahramanlarından biri, 8. Boğa güreşlerinin yapıldığı alan - Argoda sızmak üzere olan sarhoşlara denir, 9. **(Tersi)** Hayvansal besin maddesi - Eski Türk destanlarında, Türk ulusuna yol gösteren dişi kurt - Orta Anadolu'da, ilk çağlarda yaşamış, çağına göre oldukça ileri bir uygarlık kurmuş bir halk, 10. Batı Avrupa'da kurulmuş, Türkiye'-deki faşist cuntaya karşı savaşmayı hedefleyen, çeşitli ilerici politik çizgilerin yer aldığı örgüt - **(Tersi)** Birçok fabrikada oluşan büyük üretim birimi, 11. Iskambilde yada spor ekiplerinde en değerli olan - Artı'nın tersi - Müzikte notaların dördüncüsü, 12. Özgürlüğünü geri verme, özgürlüğünü bağışlama - Insan barınağı, 13. Avuç içi - Tanrıça - Türk lirasının yüzde birinin kısa yazılışı, 14. Islam dininde temel ibadet - Pek de nazik olmayan bir soru ünlemi, 15. Arap kabilelerinde, kabilenin başı - Genellikle Marmara ve Istanbul Boğazında avlanan, irice bir balık ki kiremitte ızgarası pek lezzetli ve ünlüdür, 16. **(Tersi)** Bulmaya çalışır - Birine saygı gösterip değer vermek.

GEÇEN SAYIDAKI BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1. Paragraf - Hareket, 2. Oral - Ar - Rezilane, 3. Rg - Ardiles - Yarık, 4. Türkiye Postası, 5. Emir - On - Senoika, 6. Kaya - Etna - Ola, 7. Ina - Borsa - Kancık, 8. Enai - Iraşi, 9. Nigzid - Akide - Mk, 10. Bey - Ekrem - Şabra, 11. Amerk - Utarit - Aka, 12. La - Kanama - On.

YUKARIDAN AŞAGIYA: 1. Portekiz - Bal, 2. Argüman - Nema, 3. Ra - Riyaziye, 4. Alakra - Ro, 5. Ri - Bezek, 6. Radyofonik, 7. Arien - Radrum, 8. Lp - Esi - Eta, 9. Reosta - Aman, 10. Hessen - Ok - Ra, 11. Az - Tnak - Işik, 12. Riyad - Aidat, 13. Elasi - Nreb, 14. Karıkoca - Ran, 15. Anı - Alışmak, 16. Teke - Akik - Ap.

Aşağıda verilen heceleri yalnız birer kez ve tümünü kullanarak soruların yanıtlarını bulunuz. Bulduğunuz çağdaş edebiyatçı ve yazarlarımızın adlarını sırasıyla yanyana getirdiğinizde, bu sanatçılardan herhangi birini eline geçirdiğinde kesinlikle yaşatmayacak olan bir faşist liderin adı ve soyadı çıkacaktır.

A - AV - BAŞ - BE - BIL - CA - CA - CI - CI -ÇE - ÇUK - DAG - DO - DUR - EN - ER - FA - FIK - GÖK - GUT - GAN - HA - HAN - HÜ - HÜS - IL - KIR - LA - LAR - LE - LEY - LI - LU - NÜ - OG - OR - RE - SAN - SE - SEL - SIM - TUR - U - VE - VENT - VER - YAR - YIN - ZIL - ZIR

1– Edebiyatımızda nesnel eleştirinin yerleşmesi için yıllardır savaşım veren, devrimci bir edebiyat araştırmacısı ve eleştirmenimiz.
2– Yakınlarda ölen, Türkiye'nin yakın tarihi üstüne araştırmalarıyla ünlü, Kemalist akımın son temsilcilerinden bir yazarımız.
3– Kafiyesiz, vezinsiz çağdaş şiirimizin öncülerinden, halkçı ve yaygın şiirleriyle ünlü bir şairimiz.
4– Televizyon reklamlarıyla ün kazanmış, ancak daha sonra yazdığı kabare türü taşlamalarla başarılı oyunculuğu ile tanınmış bir tiyatro sanatçımız.
5– Özgün bir söylem ve arı bir dille şiirler yazan, çoğu kez antiemperyalist içerikli ve Kemalist çizgide ürünler veren, bir dönem şiirlerini bizzat hazırladığı bir duvar gazetesi ile yaygınlaştırmayı denemesiyle ünlü bir şairimiz (Üç sözcük).
6– Şu anda ölümle dirim arasında gidip gelen, Nazım Hikmet sonrası Türk şiirinin en ustalarından bir şairimiz.
7– Ilerici, yurtsever, demokrat kişiliğini gerek 12 Mart, gerekse 12 Eylül döneminde korumaya özen göstermiş ve bunda büyük ölçüde başarılı olmuş bir gazete köşe yazarımız.
8– Biçime yönelgin arayışları sonucu şiiri çıkmaza girmiş, içeriğinde gerici konumlara savrulmuş, ancak mısra işçiliğinde titizliği tartışılmaz bir şairimiz.
9– Modern Türk hikayeciliğinde az sayıdaki kadın yazarlarımızdan biri.
10– Emekçilerin yaşamından ürettiği şiirlerindeki nitel değerlere uygun bir ün kazanamamış, tüm yaşamı yoksulluk içinde geçmiş, sonunda düşkünler evinde ölmüş bir şairimiz.
11– Istanbul'un izbe hanlarında çalışan çocuk ve genç işçilerin yaşamlarından ürettiği özgün ve sağlam şiiri ile ünlenmiş verimli bir şairimiz.

...Başkentte özellikle Doğru Yol Partisi'ndeki gelişmelere dikkati çeken bazı sabırsız ve hoşgörüsüz kişilerden sık sık işitmeye başladık: "Bu parti, Büyük Türkiye Partisi'ne benzedi. Yığın halindeki iltihaklar Doğru Yol'un kapatılmasını gerektirebilir..." Şu "kapatılsın" edebiyatı da hoş değildir. Ekonomide serbest rekabet ilkesine ağırlık vereceğini tekrarlayan Anavatan iktidarı, siyasette de serbest rekabete, gönülden razı olmalıdır. Anavatan başarılı olursa Doğru Yol ne yapabilir? **Ama Anavatan iflas ederse, niçin sağ tabana seslenecek** bir rakibi, bir alternatifi olmasın? **(Teoman Erel,** Milliyet, **16 Aralık 1983)**

Re re re, ra ra ra, "Sosyalist" Özal cim bom bom!..

...1980 yılı Temmuz'unda başlayan serbest faiz uygulaması.....gerçi bazı bankalar ve tüm bankerler için acı sonuçlanmıştır. Ancak geniş kitleler, gerçekten de **sanayi ve kapital aleyhine** olan bir faiz gelirini **mutluluk** içinde paylaşmıştır. Yani Türkiye'de hiçbir varlık vergisi kanununun ve hiçbir sol iktidarın hayal edemeyeceği ölçüdeki **bir servet, finans kapitalden alınıp,** sayıları milyonları bulan tasarruf sahibi halk kitlelerine akıtılmıştır.....Bu açıyı dikkate almayanlar, **Turgut Özal'ı hâlâ sermayenin temsilcisi olarak görmekte** ve sermayenin **Özal'a kırgınlığını** anlamazlıktan gelmektedir...**(Mehmet Barlas,** Milliyet, **21 Aralık 1983)**

Hafif solculuk iyi de sınıf kavgası ne oluyor öyle?

...Bizim solcular 1960'dan sonra iyice azarak, işi **hafif solculuktan "sınıf kavgası"na kadar getirdiler.** Önce kendilerini herkesten aydın kabul eden solcularımız, bu sınıf şehvetinde öyle bir yandılar ki...**(Ergun Göze,** Tercüman, **16 Aralık 1983)**

Dikkat, Ruslar şimdi de Holywood'a sızmış

..."The Day After" filminin yapılması ve gösterilmesi **bir Sovyet oyunudur.** Ilk anda yadırgadığımız, ancak düşündükçe hak verdiğimiz görüş aslında çok ilginçtir. Böylesine dehşet verici bir film, Batı ülkelerinde nükleer silahlara karşı muazzam bir "kamuoyu baskısı" oluşturacaktı. Veya Batı kamuoyunda esasen mevcut olan tepkiyi daha da büyük boyutlara ulaştıracaktı.....Kabul etmek zorundayız ki bu film, Batı'nın **işini** bir hayli zorlaştırmıştır. Sovyetler, Cenevre görüşmelerine yeniden otursalar bile, karşılarında kamuoylarının baskısını sırtlarında taşıyan ve **pazarlık güçleri** zayıflamış Batılı muhataplar bulacaklardır.....**(Selçuk Irdem,** Son Havadis, **17 Aralık 1983)**

Dünya bilim çevreleri, Türkiye üniversitelerindeki gelişmelere seyirci kalamaz

Türkiye'deki üniversite öğretim üyeleriyle dayanışma kampanyası

16–17 Aralık günleri Frankfurt'ta, **Demokrat Bilim Adamları Birliği** (BdWi) tarafından düzenlenen **"Bilim Adamları Yabancı Düşmanlığına Karşı"** konferansında, Türkiye'de görevlerinden alınan ve ayrılmak zorunda bırakılan öğretim üyeleriyle ilgili bir dayanışma kampanyası da başlatıldı. Toplantı sırasında **Türkiye'deki Demokratlarla Dayanışma Komitesi** adına dağıtılan bir broşürde, 1980 darbesinden sonra Türkiye'de üniversite öğretim üyelerinin karşı karşıya olduğu baskılar, çıkarılan anti-demokratik yasalar, 250'den fazla asistan, doçent ve profesörün üniversiteden atılması yada istifaya zorlanması anlatılarak Avrupa Konseyi dahil, birçok uluslararası kuruluşun Türkiye'yle ilgili yayınladıkları rapor ve bildirilerde bu konuyu protesto ettikleri açıklandı.

Açıklamalarda, **"dünya üniversite ve bilim çevreleri Türkiye üniversitelerindeki gelişmelere seyirci kalamaz ve kalmamalıdır"** denilerek, bir imza kampanyası açıldı. Imza kampanyasıyla üniversite ve bilim kuruluşları mensupları:

Frankfurt'taki "Bilimadamları Yabancı Düşmanlığına Karşı" konferansından bir görünüş

Türkiye üniversitelerindeki gelişmeleri izlemeye, kamuoyunu bu konuda bilgilendirmeye, üniversitelerdeki görevlerinden atılmış veya ayrılmış olanlara iş olanakları yaratmaya,

● **Bu yönetim işbaşında kaldıkça, Türkiye eğitim ve araştırma kurumlarında hiçbir görev kabul etmemeye,**

● **Başta UNESCO olmak üzere ilgili tüm uluslararası kuruluşlarda Türkiye üniversitelerinde sürdürülen baskıyı ele almaya ve Türkiyeli meslektaşlarla her türlü dayanışmayı geliştirecek etkin kararlar almaya çağırıldılar.**

Imza kampanyasında ilişki kurma adresi olarak, **Prof.Dr. Georg Auernheimer, Roter Graben 6, 3550 Marburg** yeralıyor.

BTIB'in 7. Genel Kurulu Brüksel'de toplandı

17 Aralık Cumartesi günü Belçika Türkiyeli Işçiler Birliği'nin (BTIB) 7. Olağan Kongresi yapıldı. Türkiye'deki tüm politik tutuklulara af, Türkiye Barış Derneği yöneticileriyle dayanışma, Filistin, Nikaragua, Grenada ve Şili halklarıyla dayanışma, silahlanmaya hayır, örgüt içi eğitim, örgüt yayınlarının yeniden hayata geçirilmesi, yabancı düşmanlığı ve gençlik üzerine karar tasarılarının kabul edildiği Kongre'de daha sonra eski yönetim aklanarak yeni yönetim organlarının seçimi yapıldı.

"20 bin mark çok, iş güvenliğimiz yok !"

Düsseldorf'ta askerlik çağında gençler şenliği

Orkestra grubu, Gençlikevi Tiyatro grubu, Mannesmann'da çalışan gençler, Hilden, Langfeld ve Grevenbroich gençlik gruplarının ortaklaşa düzenledikleri **"Askerlik çağındaki gençlerin büyük şenliği"** 18 Aralık tarihinde Düsseldorf'taki Kikweg–Gesamtschule salonunda yapıldı. **"20 bin Mark çok, iş güvenliğimiz yok"** belgisi altında yapılan toplantıya çoğunluğu gençlerden olmak üzere Alman ve Türkiyeli 500'ün üzerinde katılım oldu.

Toplantıda askerlik çağındaki Türkiyeli gençler, 20 bin mark olan askerlik bedelinin masraflarla birlikte 30 bin markı bulduğunu belirterek, bu kadar büyük bir parayı ödeyebilmenin mümkün olmadığını söylediler ve askerlik bedelinin 5-6 bin mark dolayına indirilmesini istediler. IG–Metall Sendikası gençliğinden Reiner Mundkowski'nin de bir konuşma yaptığı toplantıda, askerlik çağındaki Türkiyeli gençler konuyla ilgili olarak özetle şunları söylediler:

"Mesele, yalnızca askerlik bedelini ödeyip ödeyememe, ya da askerlikten ibaret değildir. Sorun, memleketimizin geleceği gençlerimizin istikbali sorunudur. Gençlerimizin geleceği güvence altına alınsın istiyoruz. Yetkililere tekrar sesleniyoruz. Bu yasa gözden geçirilmelidir. Askerlik bedeli 5-6 bin mark dolaylarına indirilmelidir. Askerlik için işyerinden izin alma, geri dönüşte eski işyerinde tekrar çalışabilme hakkı ve öteki sosyal haklarımız hükümetler arasında yapılacak anlaşmalar ile garanti altına alınmalıdır."

Bedelli askerlik konusunda Hamburg ve Werl'de gençler toplantı yaptı

17 aralık günü Hamburg'da askerlik çağındaki Türkiyeli gençler bir toplantı yaparak, 20 bin mark olan askerlik bedelinin indirilmesi yolunda mücadele etmek amacıyla bir komite oluşturdular. Toplantıda, Komite'nin öncülüğünde çalışmaların yoğunlaştırılarak sürdürülmesi ve

Yabancı düşmanlığına karşı eylemler

Gelsenkirchen'de

4 Aralık günü Gelsenkirchen'de, son zamanlarda giderek artan neo-faşist saldırı ve yabancı düşmanlığına karşı Halkevi'nde bir toplantı düzenlendi. Açık oturum biçiminde düzenlenen ve Neonazi ve Yabancı Düşmanlığına Karşı Girişim Komitesi, SPD, VVN, CDU, SDAJ, Polizeipräsidium temsilcilerinin ve gazeteci Osman Okan'ın konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, yabancı düşmanlığı ve neo-faşistlerin giderek artan saldırıları protesto edilerek, faşist örgütlerin kapatılması istendi.

Atina'daki Mitinge

Mitinge Türkiyeliler de katıldı

4 Aralık Pazar günü, Atina'da yapılan ve Yunanistan Barış Komitesi tarafından düzenlenen **"Nükleer Silahlar ve Kıbrıs Yürüyüşü"**ne onbinlerce insan katıldı. IGD, Özgürlük Yolu, TKEP, Cephe, Avr. Dev-Genç, Türkiye Devriminin Yolu, Devrimci Kurtuluş, Koçkak, TKP (B), DDKD'ye mensup Türkiyeli ve Türkiye Kürdistanlı politik mültecilerin tek pankart altında katıldıkları miting ve yürüyüşte, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde tek yanlı cumhuriyet ilan edilmesi ve Batı Avrupa'ya yerleştirilmeye başlanan ABD atom füzeleri protesto edildi.

Anvers'te Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma gecesi

Belçika'da, 14 Ocak 1984'de **Anvers İşçi Birliği**'nin örgütlediği bir **Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Gecesi** yapılacak. Kiel Park Salonu'nda, saat 20.00'de yapılacak olan gecede, Türkiye'nin içinde bulunduğu koşulları açıklayan konuşmaların yanısıra, zengin bir kültür programı da yer alıyor. Türk yiyecek ve içeceklerin sunulacağı gecede, sanatçı Rıza Arslandoğan, Ozan Heval, Ozan Kiraz, Belçika Tiyatro Grubu, BTIB Folklor ekibi yeralacak.

Erlangen'de Barış Derneği yöneticileriyle dayanışma

Federal Almanya'nın Erlangen kentinde faaliyet gösteren Türk-Alman Dayanışma Derneği, Barış Derneği yöneticilerinin ve Türkiye'de düşünceleri dolayısıyla yargılanan herkesin serbest bırakılması talebiyle bir imza kampanyası başlattı. Imza kampanyası bildirisinde, **"Barış Derneği davası Türkiye'de barışçıl düşünceye karşı açılmış ne ilk, ne de son davadır, ancak düşünceler zincire vurulamaz"** denilerek Türkiye'de düşünceleri nedeniyle tutuklu bulunan herkesin serbest bırakılması ve dünyada ölüm cezasının kaldırılması istendi.

Danimarka'da Göçmenler Haftası

Danimarka'daki Göçmen Örgütleri Federasyonu IND-Sam'ın düzenlediği ve Danimarka basınının ve kamuoyunun ilgiyle izlediği "Göçmenler Haftası"ndaki etkinlikler arasında İşçi Birliği (FAT) çocuk korosunun konseri de yer alıyordu. Fotoğrafta çocuk korosu görülüyor: "Bir dünya bırakın biz çocuklara / Göklerde yer kalsın uçurtmalara..."

mite'nin öncülüğünde çalışmaların yoğunlaştırılarak sürdürülmesi ve askerlik çağındaki Türkiyeli gençlerin biraraya getirilmesi kararları alındı.

●

Federal Almanya'nın Werl şehrinde, 18 Aralık pazar günü askerlik çağındaki Türkiyeli gençler bir toplantı yaparak askerlik bedelinin indirilmesini istediler. 33 kişinin katıldığı toplantıda, askerlik çağındaki gençler 20 bin marklık askerlik bedelinin çok yüksek olduğunu belirterek, **"babalarımız ve analarımız gibi bize de altın yumurtlayan tavuklar gözüyle bakılıyor"** dediler. Toplantıda gençler aralarında bir komite oluşturdular ve askerlik bedelinin düşürülmesi yönündeki çalışmaları sürdüreceklerini belirttiler.

protesto edilerek, faşist örgütlerin kapatılması istendi.

Hollanda/Leiden'de

17 Aralık Cumartesi günü Hollanda'nın Leiden kentinde, Türkiyeli göçmen işçileri Hollandalılarla kaynaştırmak amacıyla bir dostluk gecesi yapıldı. 300 Hollandalı ve Türkiyeli işçinin katıldığı ve HTIB Leiden şubesinin düzenlediği dostluk gecesinde, tiyatronun yanısıra folklor ekibi gösterilerde bulundu ve halk türküleri söylendi.

Kirchheim'da

Geçtiğimiz Cumartesi günü Federal Almanya'nın Kirchheim kentinde, Alternative Liste, VVN-BdA, SDAS, Göppingen Işçi Birliği, MLPD, FINK, ATIF, Grüne ve DIDF adlı Alman ve Türkiyeli örgütlerin ortaklaşa girişimiyle yabancı düşmanlığına ve faşizme karşı bir yürüyüş düzenlendi. Kirchheim'da ilk defa ilerici güçlerin eylembirliği çerçevesinde gerçekleştirilen bu yürüyüş ve mitingte, Federal Almanya çapında gelişen yabancı düşmanlığı, neofaşist hareket ve Batı Avrupa'ya yerleştirilmeye başlayan ABD atom füzeleri protesto edildi. Yürüyüş ve mitinge çok sayıda Alman ve Türkiyeli katıldı.

BTKB'nin İsvan ve Uyar'a dayanışma mesajı

Batı Berlin Türkiye Kadınlar Birliği'nin (BTKB) 18 Aralık tarihinde yaptığı 9. Genel Kurulu'nda alınan karar gereğince, Metris Askeri Cezaevi'nde tutuklu bulunan Türkiye Barış Derneği yöneticisi **Reha Isvan** ile **"Kadınların Sesi"** gazetesinin sorumlu müdürü **Berrin Uyar**'a dayanışma mesajı gönderildi. Gönderilen mesajda, Batı Berlin Türkiye Kadınlar Birliği'nin 9. Genel Kurulu'nun dayanışma duyguları dile getirilerek, **"sizlere yapılan faşist baskıları, işkenceleri protesto eder, sizlerin kişiliğinde Metris'teki tüm politik tutukluları selamlarız"** denildi.

CÜNEYT BAŞBUĞ — Nokta

Barış Yıldırım'ı tanıyor musunuz?

Barış Yıldırım'ı tanıyor musunuz? Hani doktor olmasına bir iki ay kala faşist katiller tarafından kahpece vurulup öldürülen Barış Yıldırım'ı. Bir arkadaşının cenaze töreninden dönerken, bir elinde nişanlısı bir elinde kitapları vurulan. Bundan altı yıl önce, 1978'in kapalı bir Ocak günü, yiğitliklere ve kahpeliklere tanık Beyazıt Meydanı'nda düşen Barış Yıldırım'ı.

Insan kafasının, insan bileğinin gücü gözönüne alınırsa, hele de o insan Barış Yıldırım'sa, neyin yitip gittiğini değerlendirebilmek öylesine zor ki. Annesi, **"Barış'ım çok farklı idi, evlatlarımdan çok farklı idi"** diyor, **"doğdu, neredeyse yürüyüp gidecekti"**. Karanlık bıraksa daha çok ilerilere gidecekti.
Aslında yakın tarihe kör gözlerle bakmamış herkes mutlaka bir Barış Yıldırım'a rastlamıştır. Yaşamın devindiği her yerde, kimi zaman tasalı, kimi zaman oyuna doymayan çocuk coşkusu içinde bir Barış tanımıştır. Didik didik edilmiş kitaplarını, geceleri geç saatlere dek yanan ışıklarını görmüş, arkadaş cenazeleri arkasından döktükleri gözyaşlarına, kinlerine, Türkiye'den söz ederken gözlerinde ışıyan düşüncelerine tanık olmuştur.

Öylesine çok ki sayıları, insanın aklında zamanın çoktan kıyısından aşındırmaya başladığı bir ikisi dışında kalmıyor isimleri. Oysa son on yılda onlardan, faşist kurşunlarla düşüp yaşamını yitirmiş olanlardan daha çok hatırlanmaya layık insanlar yetiştirmedi memleket toprağı. Bir şeyi ikircimlenmeden söyleyebiliriz, eğer yaşasalar şimdi saflarımızda, yanıbaşımızda olurlardı. Yani sürgünde, yani tutukevinde, işkence odasında, mahkeme salonunda, yani cuntaya karşı örülen direnişin safında olurlardı. Katillerine karşı dövüşürlerdi.

"Içinden geçtiği çemberler, yıktığı koşullanmalar, üstesinden geldiği çok yönlü baskılar gözönüne alınırsa bir insanın ilerici saflara katılmasının ne denli önemli bir olay olduğunu daha rahat görebiliriz" diyordu Barış Yıldırım. **"Öylesine önemlidir ki bir tek insan bile, ona, onsuz hiç bir şey olmazmış gibi düşünerek sarılmak gerekir".** Gerçekten de öyle, savaş sonrasının Türkiye ortamında yetişen bir insanın **"kimden yanasın"** sorusuna **"halkımdan"** yanıtını vermesi bile, hangi yaşta olunursa olunsun, uzun süren bir kavganın sonucudur.

Barış Yıldırım'lar **"kimden yanasın"** sorusunu, en deli yaşlarında ve geleceklerini istedikleri biçimde yönlendirme olanaklarının bulunduğu koşullarda **"halkımdan, Türkiye'den yanayım"** diye yanıtladılar. Karanlığa karşı kavganın kıran kırana gittiği, kahpe ölümün köşebaşlarında pusuda olduğu dönemlerde savundular yanıtlarını.

Onları unutmamak gerekiyor. Onları unutmamak, öçlerini almanın ilk koşulu.